

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-07/196
URBROJ: 50301-27/15-25-6

Zagreb, 18. lipnja 2025.

PRIJEMNI ŠTAMPILJ REPUBLIKA HRVATSKA 116 Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo		
Primljeno: 18.06.2025., 13:00 h		
Klasifikacijska oznaka:	Ustrojstvena jedinica:	
025-01/25-03/01	02-01	
Urudžbeni broj:	Prilozi:	Vrijednost:
50301-25-12	1	

P/798908

**MINISTARSTVO MORA, PROMETA I
INFRASTRUKTURE**

**HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO
ZRAKOPLOVSTVO**
n/r Ani Kapetanović, direktorici

PREDMET: Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za
2024. godinu
- Zaključak Vlade

U prilogu se dostavlja predmetni Zaključak, koji je Vlada Republike Hrvatske
donijela na sjednici održanoj 18. lipnja 2025.

Prilog: 1

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.), a u vezi s člankom 5. stavkom 3. Zakona o zračnom o prometu („Narodne novine“, br. 69/09., 84/11., 54/13., 127/13. i 92/14.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 18. lipnja 2025. donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2024. godinu, u tekstu koji je dostavila Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo aktom, KLASA: 025-01/25-03/01, URBROJ: 116-02-01-25-08, od 28. svibnja 2025.

KLASA: 022-03/25-07/196

URBROJ: 50301-27/15-25-5

Zagreb, 18. lipnja 2025.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2024. GODINU

Zagreb, svibanj 2025. godine

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
1. UVOD	3
2. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI AGENCIJE	4
2.1 NADZOR SIGURNOSTI I ZAŠTITE CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA	4
2.1.1 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	5
2.1.2 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	12
2.1.3 Provedba nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u nadležnosti Ureda zaštite zračnog prometa	15
2.1.4 Sumarni pregled realizacije planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa	17
2.1.5 Provedba mjera za osiguranje primjene propisa iz područja civilnog zrakoplovstva	18
2.2 CERTIFICIRANJE ZRAKOPLOVNIH SUBJEKATA	19
2.3 LICENCIRANJE ZRAKOPLOVNOG OSOBLJA	20
2.4 POSEBNI POSLOVI U PODRUČJU ZAŠTITE CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA	22
2.5 PROMOCIJA SIGURNOSTI I UNAPRJEĐENJA ZRAKOPLOVNE KULTURE	22
2.6 UPRAVLJANJE SIGURNOSNIM RIZICIMA	25
2.7 RAD NA IZRADI NACRTA PRIJEDLOGA PODZAKONSKIH PROPISA	30
2.7.1 Pravilnici i ostale regulatorne aktivnosti	30
2.7.2 Praćenje EU propisa i nacrtu EU propisa	31
2.8 EKONOMSKA REGULACIJA U ZRAČNOM PROMETU	32
2.8.1 Utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada	32
2.8.2 Odobranje cjenika i naknada zračnih luka	32
2.8.3 Nadzor ekonomske sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske	32
2.9 ODOBRAVANJE LETOVA	33
2.10 VOĐENJE HRVATSKOG REGISTRA CIVILNIH ZRAKOPLOVA	35
2.11 RJEŠAVANJE O PRITUŽBAMA ZA ZAŠTITU PRAVA PUTNIKA	37
2.12 AKTIVNOSTI VEZANE UZ UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	38
2.12.1 Lokalni plan implementacije jedinstvenog europskog neba	38
2.12.2 Prvi zajednički projekt za potporu provedbe europskoga Master plana upravljanja zračnim prometom	38
2.12.3 Plan performansi Republike Hrvatske	38
3. OSTALI POSLOVI AGENCIJE	39
3.1 SURADNJA S DOMAĆIM I INOZEMNIM NADLEŽNIM TIJELIMA	39

3.1.1	Suradnja s domaćim nadležnim tijelima	39
3.1.2	Suradnja s inozemnim nadležnim tijelima	41
3.1.3	Civilno-vojna suradnja.....	42
3.2	SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM	43
3.2.1	Nadzori/inspekcije međunarodnih organizacija i institucija	43
3.2.2	Program internih nadzora Agencije	45
3.2.3	Inspekcija zaštite zračnog prometa od strane Europske komisije	46
3.3	ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA.....	46
3.4	ODNOSI S JAVNOŠĆU	47
3.5	AKTIVNOSTI NA RAZVOJNIM PROJEKTIMA	48
3.5.1	Projekt rekonstrukcije i sanacije poslovne zgrade.....	48
3.5.2	Suradnja s EASA-om na međunarodnim projektima	48
3.5.3	Program digitalne transformacije Agencije - eCCAA	49
3.5.4	Twinning Light projekt u Sjevernoj Makedoniji	49
4.	UPRAVLJANJE RESURSIMA AGENCIJE	50
4.1	LJUDSKI RESURSI.....	50
4.2	FINANCIJSKI RESURSI	53
4.3	MATERIJALNI RESURSI	53
5.	OSTVARENJE CILJEVA GODIŠNJEG PROGRAMA RADA AGENCIJE	55
	3113 RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA	Error! Bookmark not defined.

PRILOZI

Prilog 1. Organizacijska shema Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Prilog 2. Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
za 2024. godinu

POPIS KRATICA I POJMOVA

ACAM (Aircraft Continuing Airworthiness Monitoring)	nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova
AeMC (Aero-medical center)	zrakoplovno-medicinski centar
AIP (Aeronautical Information Publication)	Zbornik zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske
AIS (Aeronautical Information Service)	usluga zrakoplovnog informiranja
AME (Aero-Medical Examiner):	zrakoplovno-medicinski ispitivač
Annex I zrakoplov	zrakoplov naveden u Aneksu I Uredbe (EU) 2018/1139, koji ne posjeduje EASA certifikat tipa.
ANS (Air Navigation Services)	usluge u zračnoj plovidbi
ASAR (Aviation Search & Rescue)	zrakoplovno traganje i spašavanje
ASIL (Air Safety Information Letter)	informacija od interesa za sigurnost civilnog zračnog prometa
ASM (Airspace Management)	upravljanje zračnim prostorom
ASO (Air Safety Order)	Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti
ATCO (Air Traffic Controller)	Kontrolor zračnog prometa
ATM/ANS (Air Traffic Management/Air Navigation Services)	upravljanje zračnim prometom i usluge u zračnoj plovidbi
ATO (Approved Training Organisation)	ovlaštena organizacija za osposobljavanje
ATPL (Airline Transport Pilot Licence)	dozvola prometnog pilota aviona
ATS (Air Traffic Services)	operativne usluge u zračnom prometu
CAT (Commercial Air Transport):	komercijalni zračni prijevoz
CAT A-A	komercijalni zračni prijevoz sa polijetanjem i slijetanjem na istoj lokaciji
CAT A-B	komercijalni zračni prijevoz između dvije lokacije
CCAA (Croatian Civil Aviation Agency)	Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
CPL (Commercial Pilot Licence)	dozvola profesionalnog pilota aviona
DG (Dangerous Goods)	opasne robe
DTO (Declared Training Organization)	Organizacija za osposobljavanje s izjavom
EASA (European Union Aviation Safety Agency)	Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa
EASA Odbor (EASA Committee)	savjetodavni Odbor Europskoj Komisiji pri donošenju odluka
EASA TEBs (EASA Technical Bodies)	tematske savjetodavne radne grupe Europske agencije za sigurnost zračnog prometa
EC (European Commission)	Europska komisija

ECAC (European Civil Aviation Conference)	Europska konferencija civilnog zrakoplovstva
ECCAIRS (European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems)	Europski centar za koordinaciju sustava za izvješćivanje o zrakoplovnim nesrećama
EMPIC-EAP (European Aviation Processing System)	softver za civilne zrakoplovne vlasti za upravljanje, provedbu i provjeru provedbe civilnih zrakoplovnih propisa
ERCS (European risk classification scheme)	zajednički europski sustav klasifikacije rizika
ETOD (Electronic Terrain and Obstacle Data)	elektronički podaci o terenu i preprekama
EUROCONTROL (European Organization for the Safety of Air Navigation)	Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe
FAB CE (Functional Airspace Block Central Europe)	Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe
FSTD (Flight Simulation Training Device)	uređaj za osposobljavanje pilota koji simulira let
HACZ	Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
HKZP	Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
ICAO (International Civil Aviation Organization)	Organizacija međunarodnoga civilnog zrakoplovstva
ICAO USOAP (ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme)	ICAO univerzalni program audita nadzora sigurnosti
LAPL (Light Aircraft Pilot Licence)	dozvola pilota lakog zrakoplova
LIC (Licensing)	licenciranje osoblja
LSSIP (Local Single Sky Implementation Plan)	Lokalni plan implementacije Jedinstvenog europskog neba
MET (Meteorology)	Meteorologija
MTOM (Maximum take-off mass)	najveća dopuštena masa pri polijetanju
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
NSA (National Supervisory Authority)	Nacionalno nadzorno tijelo
NSA CC (National Supervisory Authority Coordination Committee)	Koordinacijski odbor nacionalnih nadzornih tijela
OJT (On-Job Training)	osposobljavanje na radnom mjestu
OPS (Operations)	letačke operacije
Part CAMO	europski propis o vođenju kontinuirane plovidbenosti zrakoplova
Part CAO	europski propis o vođenju kontinuirane plovidbenosti zrakoplova s kombiniranim privilegijima za radove održavanja za zrakoplove koji nisu klasificirani kao složeni (kompleksni) zrakoplovi na motorni pogon i nisu navedeni u svjedodžbi zračnog prijevoznika licenciranog u skladu s Uredbom (EZ) br. 1008/2008
Part 145	europski propis o održavanju zrakoplova
Part 147	europski propis o osposobljavanju zrakoplovno-tehničkog osoblja

PBN (Performance Based Navigation)	navigacija temeljena na letnim sposobnostima zrakoplova
PPL (Private Pilot Licence)	dozvola privatnog pilota aviona
RAMP	pregledi stranih zrakoplova na stajanki zračne luke
RTG operator	operator na rendgenskom uređaju
SACA (Safety Assessment of Community Aircraft)	sigurnosni pregled zrakoplova Zajednice na stajanki
SAFA (Safety Assessment of Foreign Aircraft)	sigurnosni pregled inozemnog zrakoplova na stajanki
SES (Single European Sky)	Jedinstveno europsko nebo
SMS (Safety Management System)	sustav upravljanja sigurnošću
SOP (Standard Operating Procedures)	standardno-operativni postupci
SPO (Specialized Operations)	specijalizirane operacije zrakoplovima, tzv. radovi iz zraka (snimanje, zaprašivanje, dizanje tereta i sl.)
SSP (State Safety Programme)	Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu
TAWG (Threat Assessment Working Group)	radna grupa za procjenu prijetnji
TCO (Third Country Operator)	operator iz treće zemlje
UAS (Unmanned Aircraft System)	sustav bespilotnog zrakoplova
UCS (Unit Competence Scheme)	shema stručnosti za lokaciju
USS	uzletno-sletna staza
Zakon	Zakon o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)

POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Tablica 1: Pregled ovlaštenih/certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	5
Tablica 2: Realizacija plana nadzora u 2024. godini – Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	7
Tablica 3: Pregled subjekata pod nadležnošću Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	12
Tablica 4: Realizacija plana nadzora za 2024. godinu – Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom.....	13
Tablica 5: Pregled subjekata zaštite pod nadležnošću Ureda zaštite zračnog prometa	16
Tablica 6: Realizacija plana nadzora za 2024. godinu – Ured zaštite zračnog prometa	16
Tablica 7: Sumarni pregled realizacija planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa za 2024. godinu	17
Tablica 8: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja u 2024. godini	19
Tablica 9: Pregled broja važećih dozvola zrakoplovnog osoblja u nadležnosti Odjela licenciranja	20
Tablica 10: Pregled broja pristupnika za stjecanje dozvola u 2024. godini.....	21
Tablica 11: Pregled održanih radionica u 2024. godini.....	24
Grafikon 1: Ukupni broj događaja u civilnom zrakoplovstvu u prethodne 3 godine	26
Grafikon 2: Broj događaja u civilnom zrakoplovstvu prema domenama.....	27
Grafikon 3: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I	27
Grafikon 4: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema ključnom području rizika (KRA) i SSP pokazateljima Razine II.....	28
Grafikon 5: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema ključnom području rizika (KRA) i SSP pokazateljima Razine III	28
Tablica 12: Struktura i broj predmeta za odobravanje letova u 2024. godini	33
Tablica 13: Struktura predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2024. godini.....	36
Tablica 14: Pregled broja prigovora vezanih uz zaštitu prava putnika	37
Tablica 15: Pregled sudjelovanja u radu inozemnih nadležnih tijela u 2024. godini	42
Tablica 16: Standardizacijska ocjena i indeksi – objedinjeno po područjima krajem 2024. godine	45

Grafikon 11: Pregled broja radnika Agencije po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama.....	51
Grafikon 12: Pregled strukture radnika Agencije prema vrsti poslova	51
Grafikon 13: Pregled stručne spreme radnika Agencije	51
Grafikon 14: Pregled broja radnika Agencije prema spolu	52
Grafikon 15: Pregled dobne strukture radnika Agencije.....	52
Tablica 17: Pregled ostvarenja ciljeva Agencije u 2024. godini.....	56

TIJELA AGENCIJE

VIJEĆE AGENCIJE

PREDSJEDNIK

dr.sc Andrija Vidović

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA

dr.sc Ernest Bazijanac

ČLANOVI

dr.sc. Darko Virovac

Jozo Slejko

Miroslav Kovač

DIREKTORICA AGENCIJE

Ana Kapetanović

SAŽETAK

Zračni promet u 2024. godini obilježio je daljnji rast broja operacija i prevezenih putnika. U takvim uvjetima Agencija je u potpunosti ispunila sve zadaće vezano za certifikacije zrakoplovnih subjekata i njihov kontinuirani nadzor u cilju osiguranja sigurnog odvijanja zračnih operacija. Sve težišne aktivnosti su provedene sukladno planovima kako su bili definirani Godišnjim programom rada za 2024. godinu, a postavljeni ciljevi su u najvećoj mjeri ostvareni. Dinamika promjena tijekom izvještajne godine uvjetovala je usklađivanje planova s razvojem situacije, a neke od planiranih aktivnosti nisu mogle biti realizirane iz opravdanih razloga. Isto nije imalo utjecaj na stupanj sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj niti na sposobnost i kompetencije Agencije u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti.

U odnosu na prethodnu godinu zabilježen je i rast broja predmeta od 16% pa je tako rješavajući po zahtjevima stranaka ili po službenoj dužnosti, Agencija tijekom 2024. godine osnovala ukupno 13.630 predmeta od kojih je 749 bilo otvoreno po službenoj dužnosti, a njih 12.881 na zahtjev stranke. Svi predmeti su rješavani u roku.

Poslovi sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa su prioritetni poslovi Agencije. Tijekom 2024. godine Agencija je izvršila ukupno 675 nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa (519 planirana i 156 izvanrednih neplaniranih nadzora) uz realizaciju od 96% u odnosu na planirani broj od 540 nadzora. Svi obvezni nadzori su provedeni tako da propisima definirani ciklusi nadzora nisu bili ugroženi. Temeljem počinjenih prekršaja iz Zakona o zračnom prometu i nesukladnosti utvrđenih tijekom provođenja inspeksijskih nadzora, Agencija je tijekom 2024. godine pokrenula 12 prekršajnih postupaka protiv počinitelja te izrekla 48 administrativnih mjera od čega 25 upozorenja, dva naređenja, 17 zabrana izvođenja aktivnosti te oduzela četiri dozvole odnosno ovlaštenja zrakoplovnom osoblju, a u četiri slučaja oduzela certifikate/svjedodžbe odnosno dozvole organizacijama za rad.

Certifikacija zrakoplovnih subjekata i licenciranje zrakoplovnog osoblja odvijalo se u skladu s potrebama i zahtjevima stranaka pa su tako tijekom 2024. godine certificirane dvije nove organizacije, pet novih ispitivača za pilote aviona, registrirano je 2464 operatora sustava bespilotnih zrakoplova, izdano je 18 odobrenja za rad u posebnoj kategoriji i izvršena je registracija odnosno produljenje registracije za osam površina za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova. Agencija je provela ukupno 1.192 ispita za stjecanje dozvola zrakoplovnog osoblja. Također, ispite za udaljene pilote položila su ukupno 2.408 kandidata, od čega 172 za potkategoriju A2 i 2.236 za potkategoriju A1/A3. Isto tako, provedeno je 1.148 ispita za certifikaciju novog odnosno recertifikaciju postojećeg zaštitnog osoblja na zračnim lukama.

Agencija je u 2024. godini nastavila aktivno raditi na komunikaciji sa zrakoplovnom zajednicom vezano uz unaprjeđenje zrakoplovne kulture i promocije sigurnosti putem medijskih kampanja, održavanjem radionica i izdavanjem publikacija s informativnim i edukativnim sadržajima te putem web stranice pa je tako u organizaciji Agencije održano 26 tematskih radionica za zrakoplovnu industriju.

Tijekom 2024. godine zaprimljeno je ukupno 1.184 izvješća o događajima u zračnom prometu putem sustava obveznog i dobrovoljnog izvješćivanja. Primjetan je pozitivan trend (20%) u jačanju kulture izvješćivanja u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja događaja, bilo je 10 nesreća i tri ozbiljne nezgode zrakoplova od kojih je većina vezana uz aktivnosti generalne avijacije i letačke operacije jedrilica i parajedrilica. Sva izvješća o događajima su obrađena i analizirana na kvartalnim sastancima Odbora za sigurnost. Periodičkim izvješćima o sigurnosti pratilo se trendove kretanja pokazatelja performanse sigurnosti prema kategorijama i razinama definiranim u Nacionalnom programu sigurnosti u zračnom prometu.

Agencija je izradila nacрте dva nova pravilnika koji su upućeni resornom Ministarstvu te je objavila tri Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i tri Zrakoplovno sigurnosne informacije.

U pogledu ekonomske regulacije u zračnom prometu, Agencija je tijekom 2024. godine utvrdila jedinstvenu konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu rutnih i terminalnih naknada Republike Hrvatske za 2025. godinu. Odobrena su dva cjenika reguliranih naknada i programa poticaja zračnih luka (ZL Dubrovnik i ZL Pula). U sklopu nadzora ekonomske sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske, pregledana su financijska izvješća, planovi poslovanja i ostala financijska dokumentacija devet operatora aerodroma te sedam zračnih prijevoznika.

Slijedom porasta zračnog prometa u izvještajnoj godini zabilježen je i rast zahtjeva za odobravanjem letova pa ih je tako zaprimljeno i riješeno ukupno 620 (-10%). Očekivano smanjenje broja zahtjeva za odobrenjem prometnih prava u povremenom prometu posljedica je uvođenja grupnog odobrenja inozemnim operatorima zrakoplova države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor ili dogovor o izdavanju takvih odobrenja.

Agencija je kao tijelo nadležno za vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova izvršavala tijekom 2024. godine redovne poslove vezane uz vođenje registra te postupala po ukupno 388 zahtjeva.

Isto tako, kao nadležno tijelo za mirno rješavanje sporova između putnika i prijevoznika, odnosno operatora aerodroma, kako je predviđeno Uredbom (EZ) 261/2004 te Uredbom (EZ) br. 1107/2006 o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu, Agencija je u 2024. godini zaprimila i obradila ukupno 858 prigovora putnika što predstavlja povećanje od čak 50% u odnosu na 2023. godinu.

Od ostalih poslova, predstavnici Agencije su tijekom 2024. godine sudjelovali u radu niza nacionalnih povjerenstava državnih tijela i institucija vezano uz zračni promet. Vezano uz suradnju s inozemnim nadležnim tijelima, Agencija je putem svojih predstavnika sudjelovala u 189 takvih aktivnosti.

Nalazi međunarodnih organizacija i institucija uspješno su otklanjani provedbom korektivnih mjera, a EASA izvješće o kontinuiranom praćenju potvrdilo je visoku razinu obavljanja poslova u području sigurnosti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj i smjestilo Agenciju među sam vrh zrakoplovnih vlasti EU po kompetenciji i stupnju standardizacije sa EU zrakoplovnom legislativom.

Školovanje i stručno usavršavanje kadrova je provedeno u svrhu održavanja postojećih i stjecanja novih kompetencija radnika pa je tako tijekom 2024. godine realizirano ukupno 27 internih i 120 vanjska školovanja čime je osiguran kontinuitet kompetencija svih zrakoplovnih inspektora i specijalista Agencije.

Vezano uz financijsko poslovanje, Agencija je u 2024. godini ostvarila prihode u iznosu od 14.227.833,34 eura što je rast od 0,08% u odnosu na prethodnu godinu. U istom razdoblju ostvareni su rashodi u iznosu od 12.593.524,47 eura uz rast od 21,83% u odnosu na prethodnu godinu.

Postavljeni ciljevi težišnih aktivnosti za 2024. godinu su u najvećoj mjeri ostvareni, a svi ljudski, financijski i materijalni resursi potrebni za izvršenje Godišnjeg programa rada Agencije su bili osigurani i dostatni.

1. UVOD

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (dalje u tekstu: Agencija ili HACZ), temeljem članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu (dalje u tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 1. Statuta Agencije, podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnje izvješće o radu za 2024. godinu (dalje u tekstu: Izvješće). Ovo Izvješće sadrži sve bitne elemente prikaza rada Agencije u izvještajnoj godini, a naročito realizaciju težišnih aktivnosti, odnosno projekata, koji su bili od značajnog utjecaja na ostvarenje ciljeva proizašlih iz nadležnosti Agencije kao pravne osobe s javnim ovlastima i utvrđenih Godišnjim programom rada za 2024. godinu. Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2024. godinu sastavni je dio ovog Izvješća.

Odvijanje zračnog prometa u Republici Hrvatskoj u 2024. godini bilo je obilježeno daljnjim rastom broja putnika i letova. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, tijekom 2024. godine u hrvatskim zračnim lukama ostvareno je 138.592 slijetanja i polijetanja zrakoplova, što je porast od 11,7% u odnosu na prethodnu 2023. godinu. Ukupno je ukrcano i iskrcano 13,1 milijun putnika što predstavlja rast od 16,2% u usporedbi s 2023. godinom dok je ukupni promet tereta u hrvatskim zračnim lukama zabilježio rast od 19% sa prevezenih 10.980 tona. Tri najprometnije hrvatske zračne luke u 2024. godini bile su Zračna luka Franjo Tuđman (Zagreb) s ostvarenih 4,3 milijuna putnika (+16,2%), Zračna luka Sveti Jeronim (Split) sa 3,6 milijuna putnika (+7,3%) i Zračna luka Ruđer Bošković (Dubrovnik) sa 2,9 milijuna putnika (+22,4%).

Aktivnosti Agencije kontinuirano su kroz izvještajnu godinu bile usmjerene na osiguravanje europskih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa kroz nadzor, certificiranje i licenciranje zrakoplovnih subjekata, razvoj i implementaciju regulatornog okvira, realizaciju zadataka postavljenih kroz EASP i SSP te suradnju s nadležnim nacionalnim i međunarodnim institucijama kao i suradnju sa zrakoplovnom zajednicom.

2. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI AGENCIJE

Agencija je u 2024. godini obavljala poslove iz svoje nadležnosti propisane Zakonom i Statutom, a sukladno planovima postavljenim Godišnjim programom rada za 2024. godinu, sa svrhom realizacije Programom utvrđenih strateških ciljeva te s njima povezanih težišnih aktivnosti.

Agencija postupajući u okviru svoje nadležnosti tijekom 2024. godine otvorila je ukupno 13.630 predmeta što predstavlja porast od 16% u odnosu na prethodnu godinu. Od toga je 749 predmeta (6%) otvoreno po službenoj dužnosti, a 12.881 (94%) na zahtjev stranke. Od navedenog ukupnog broja predmeta, upravnih je bilo 3.438 (25%), a neupravnih 10.192 (75%).

Pregled realizacije planova za 2024. godinu dan je u nastavku, a pregled ostvarenja strateških ciljeva i s njima povezanih težišnih aktivnosti dan je u Zaključku ovoga Izvješća.

2.1 Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa

Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa provoden je u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu od strane zrakoplovnih subjekata. Nadzor sigurnosti operacija su provodile osnovne unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije – sektori:

- Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja i
- Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom sa svojim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama,

Nadzor zaštite civilnog zračnog prometa je provodio Ured zaštite zračnog prometa.

2.1.1 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja (SOA) provodi kontinuirani nadzor imatelja certifikata, svjedodžbi, potvrda, odobrenja i dozvola izdanih od strane Agencije kao i nadzor izvođenja letačkih operacija u zračnom prostoru Republike Hrvatske, nadzor osposobljavanja zrakoplovnog osoblja operatora zrakoplova te nadzor tehničke ispravnosti zrakoplova, a u cilju osiguravanja udovoljavanja propisanim uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova u civilnom zračnom prometu.

Zaključno sa 2024. godinom, djelokrug rada Sektora obuhvaćao je **287** ovlaštenih/certificiranih subjekata te **4.203** registrirana operatora i **9.633** udaljenih pilota bespilotnih zrakoplova, kako slijedi u pregledu:

Tablica 1: Pregled ovlaštenih/certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Vrsta subjekta	Broj zrakoplovnih subjekata
Operatori zrakoplova	16 od čega: 9 operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz A-B (CAT A-B) 2 operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz A-A (CAT A-A) 4 operatora koji obavljaju specijalizirane operacije (SPO) 1 operator složenih zrakoplova koji obavlja nekomercijalne operacije
Organizacije za osposobljavanje pilota aviona, helikoptera, balona i jedrilica u skladu s europskim propisima	20 od čega: 7 ATO (avion) 1 ATO (helikopteri) 12 DTO (avioni, jedrilice)
Organizacije za osposobljavanje dispečera / operativnih kontrolora prometa	1
Organizacije za osposobljavanje padobranaca	10
Organizacije za osposobljavanje ovjesnih jedriličara	1
Organizacije za osposobljavanje parajedriličara	8
Organizacije za osposobljavanje pilota sportsko - rekreativnih zrakoplova	4
Organizacija za osposobljavanje za opasne robe	13
Otpremnici opasnih roba	22
Pošiljatelji opasnih roba	10
Pružatelji zemaljskih usluga prihvata i otpreme tereta certificirani za opasne robe	7
Imenovani poštanski operatori	1
Organizacije za održavanje zrakoplova	15 od čega: 12 Part 145 3 Part CAO
Organizacije za održavanje Annex I zrakoplova	5

Vrsta subjekta	Broj zrakoplovnih subjekata
Organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova	13
Organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti Annex I zrakoplova	2
Organizacije za osposobljavanje osoba za održavanje zrakoplova	4
Operatori simulatora leta	1
Uređaji za osposobljavanje koji simuliraju let	3
Operatori UAS	4.203
Udaljeni piloti UAS	9.633
Organizacije za utvrđivanje razine jezične sposobnosti pilota i kontrolora zračnog prometa	2
Ispitivači pilota zrakoplova u skladu s EU propisima	72
Ispitivači pilota zrakoplova u skladu s nacionalnim propisima	22
Organizacije za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti zrakoplovnoga osoblja	3
Zrakoplovno-medicinski ispitivači	18
Ukupno	273 9.633 udaljenih pilota UAS 4.203 operatora UAS

Realizacija planova nadzora

Planirani nadzori sigurnosti u domeni SOA-e provodili su se prema odobrenom godišnjem planu nadzora za 2024. godinu utvrđenom na razini svakoga odjela/odsjeka u skladu s njegovim djelokrugom poslova.

Također, izvršavani su i neplanski (izvanredni) nadzori u slučaju pojave negativnih trendova ili narušavanja prihvatljive razine sigurnosti, temeljem analize sigurnosti koju odjeli kontinuirano provode ili temeljem zaprimljenih informacija ili prijava o narušavanju sigurnosti.

Po tom pitanju, za istaknuti je dobru suradnju i koordinaciju s Ministarstvom unutarnjih poslova.

Realizacija planova nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u 2024. godini u odnosu na plan dana je u sljedećoj tablici:

Tablica 2: Realizacija plana nadzora u 2024. godini – Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

SEKTOR LETAČKIH OPERACIJA, ŠKOLSTVA, PLOVIDBENOSTI I LICENCIRANJA							
Odjel	Područje nadzora / Subjekti nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani / Uvjetni nadzori	Ukupno izvršeno
		Plan	Izvršeno	Opravdano neizvršeno	Indeks		
Odjel letačkih operacija i školstva	Certificirani operatori zrakoplova	26	26	-	100%	20	46
	Operatori zrakoplova prema izjavljenoj aktivnosti	4	4	-	100%	1	5
	Generalna avijacije (operatori zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama i padobranski skokovi)	11	11	-	100%	1	12
	Organizacije uključene u prijevoz opasnih roba	21	21	-	100%	-	21
	Osposobljavanja operatora zrakoplova i organizacije za osposobljavanje pilota zrakoplova u inozemstvu	15	14	1	93%	8	22
	Zrakoplovne priredbe	3	3	-	100%	3	6
	Odobrene organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima	7	7	-	100%	3	10
	Organizacije za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima prema izjavljenoj aktivnosti	9	8	1	89%	3	11
	Odobrene organizacije za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja u skladu s nacionalnim propisima	12	12	-	100%	4	16
Odjel plovidbenosti	Part 145, Part CAMO, Part CAO, Part 147 i FSTD organizacije	45	41	4	91%	18	59
	Kontinuirana plovidbenost zrakoplova (ACAM)	13	11	2	85%	-	11
	Provjera plovidbenosti zrakoplova (ARW)	80	80	-	100%	16	96
	ACAM i Part 145, Part CAMO, Part 147 organizacije u inozemstvu	8	6	2	75%	-	6
Odjel licenciranja	Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova	5	3	2	60%	7	10
	Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova u inozemstvu	4	0	4	0%	12	12

SEKTOR LETAČKIH OPERACIJA, ŠKOLSTVA, PLOVIDBENOSTI I LICENCIRANJA							
Odjel	Područje nadzora / Subjekti nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani / Uvjetni nadzori	Ukupno izvršeno
		Plan	Izvršeno	Opravdano neizvršeno	Indeks		
	Nadzor tijela za testiranje razine jezične sposobnosti	1	1	0	100%	2	3
Odjel bespilotnih zrakoplova	Nadzor UAS operatora u posebnoj kategoriji	18	17	1	94%	-	17
	Nadzor UAS operatora u otvorenoj kategoriji	0	1	-	100%	-	1
Odsjek zrakoplovne medicine	Nadzor zrakoplovnih medicinskih centara i zrakoplovno medicinskih ispitivača	11	11	-	100%	5	16
Odsjek SAFA/SACA inspekcija	Pregledi stranih zrakoplova na stajanki zračne luke (RAMP)	Layer I-84	80	4	95%	5	85
		Layer II-26	26	0	100%	5	31
Ukupno Sektor		403	383	21	95%	113	496

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Stupanj realizacije Plana nadzora za 2024. godinu iznosi **95%**. Realizirani su svi obvezni nadzori uvjetovani propisanim ciklusima, a sva obrazloženja za odstupanja od plana su objektivna i utemeljena.

Analizom broja nalaza i razine njihove ozbiljnosti utvrđenih u nadzorima tijekom godine te usporedbom s rezultatima nadzora prethodnih godina može se zaključiti kako nema značajnih promjena u broju i ozbiljnosti nalaza te nema pojave negativnih trendova.

Odjel letačkih operacija i školstva

Nadzor certificiranih operatora zrakoplova

Nadzor je u potpunosti bio proveden prema planu. Dodatni, neplanirani nadzori bili su pretežito usmjereni na provjeru usklađenosti operatora na europske regulatorne promjene u svezi upravljanja rizicima od umora, provedbu osposobljavanja letačke posade operatora koji je u svoje operacije uveo novi tip zrakoplova, te na otklanjanje nesukladnosti proizašlih iz standardizacijskog nadzora Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (dalje u tekstu: EASA).

Osim navedenog, za istaknuti je i nadzor nad španjolskim operatorom helikoptera koji u Republici Hrvatskoj izvodi letačke operacije helikopterske hitne medicinske službe, a koji je bio proveden kooperativno, odnosno zajedno sa nadležnim zrakoplovnim vlastima Kraljevine Španjolske.

Nadzor operatora zrakoplova prema izjavljenoj aktivnosti

Nadzor je u potpunosti bio proveden prema planu, a od dodatnih nadzora za istaknuti je nadzor u letu koji je proveden nad operatorom koji obavlja komercijalni zračni prijevoz balonima na vrući zrak.

Nadzor generalne avijacije i operatora zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama

Nadzor je bio proveden na aerodromima Zadar, Grobnik, Sinj, Hvar, Čakovec i Zvekovac, te na registriranim površinama Voloder, Petrinja, Sisak i Čazma. Osim toga, posebna pažnja bila je posvećena nadzoru izvan-aerodromskog slijetanja i uzlijetanja i na otoku Unije, kao i izvanaerodromskim slijetanjima i uzlijetanjima helikoptera na području Istre.

Nadzor operatora zrakoplova i organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u inozemstvu

Budući da se od jednog operatora zrakoplova nije mogla pravovremeno pribaviti obavijest o praktičnom osposobljavanju kabinske posade, jedan se nadzor iz opravdanih razloga nije mogao obaviti. Međutim, predmetni nadzor je nakon provedene analize nadomješten dodatnim nadzorom sustava osposobljavanja i kvalifikacija kabinske posade, a koji je za navedeno zrakoplovno osoblje bio sadržavao i nadzor zapisa o provedenim praktičnim osposobljavanjima u inozemstvu.

Nadzor zrakoplovnih priredbi

Uočen je trend promjena u organizaciji i održavanju zrakoplovnih priredbi, pri čemu se smanjuje broj malih zrakoplovni priredbi koje organiziraju udruge građana, a povećava se broj srednjih i većih zrakoplovnih priredbi u organizaciji većih pravnih subjekata (npr. aerodroma, gradova i dr.) i to sa zamjetnim porastom vojnih sudionika. Vodeći računa o složenosti u organizaciji i održavanju takvih zrakoplovnih priredbi, Odjel je pružao i podršku organizatorima, kako kroz postupak odobrenja, tako i kroz provedene nadzore.

Nadzor organizacija uključenih u prijevoz opasnih roba

Plan nadzora subjekata uključenih u prijevoz opasnih roba je u potpunosti realiziran. Fokus nadzora bio je na odgovornostima koordinatora za opasne robe sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu prijevoza opasnih roba zrakom («Narodne novine» broj 50/2025) te ICAO Tehničkim instrukcijama za siguran prijevoz opasnih roba. Nadzor nad operatorima zrakoplova obavljen je kroz devet specifičnih nadzora, pri čemu je određen broj nadzora proveden i u inozemstvu, odnosno nad pružateljima zemaljskih usluga operatora zrakoplova na vanjskim stanicama.

Nadzor odobrenih organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima

Plan nadzora je obavljen sukladno planu uz manji broj dodatnih nadzora. Dodatni nadzori bili su usmjereni na provedbu teorijskog dijela tečajeva odobrenih organizacija za osposobljavanje pilota (ATO), ali i na utvrđivanje značajnih nepravilnosti kod jedne organizacije, uslijed čega je bila poduzeta administrativna mjera privremenog oduzimanja ATO certifikata.

Nadzor organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima prema izjavljenoj aktivnosti

Planirani nadzor se nije mogao u potpunosti realizirati jer je jedna organizacija povukla Izjavu prije termina nadzora. Međutim, ostali nadzori su uredno provedeni, pri čemu su dodatni nadzori bili usmjereni na novu organizaciju koja je tijekom 2024. godine podnijela Izjavu za svoj rad, te na provedbu osposobljavanja pilota kod postojećih organizacija. Valja naglasiti da je po pitanju nadzora provedbe osposobljavanja pilota, težište bilo na praktičnim osposobljavanjima, osobito pilota jedrilica.

Nadzor odobrenih organizacija za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja u skladu s nacionalnim propisima

Planirani nadzor je u potpunosti realiziran. Dodatni nadzori bili su usmjereni na provedbu osposobljavanja kod organizacija za osposobljavanje pilota parajedrilice i pilota sportsko-rekreativnih zrakoplova, ali i na izvide u organizacijama koje osposobljavaju padobrance zbog nesreće koja se u 2024. godini dogodila prilikom izvođenja specijalizirane letačke operacije iskakanja padobranaca.

Odjel plovidbenosti

Nadzor Part 145, Part CAMO, Part CAO, Part 147 i FSTD organizacija

Inspektori Odjela plovidbenosti realizirali su 41 od planiranog 45 nadzora nad organizacijama u domeni Odjela, a dodatno je izvršeno i 18 uvjetnih nadzora. Opravdano neizvršenih nadzora organizacija bilo je ukupno četiri i to jedan zbog ukidanja lokacije na kojoj je organizacija održavala provođenje osposobljavanja i ispita, a za tri temeljem pozitivne procjene stupnja rizika i zrelosti dotičnih organizacija.

Ostvaren je cilj da se najmanje jedanput u kalendarskoj godini obuhvate sve ovlaštene organizacije u cijelosti ili parcijalno nad njenim aktivnostima u sklopu odobrenih ovlaštenja.

Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM)

Izvršeno je 11 od planiranih 13 nadzora kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM) u skladu s međunarodnim standardima i primjenjivim zahtjevima. Dva ACAM nadzora bila su opravdano neizvršena zbog toga što jedan zrakoplov nije plovidben a na drugom zrakoplovu izvršen je pregled za provjeru plovidbenosti. Obzirom na navedeno, ACAM nadzor nije primjenjiv na ta dva zrakoplova.

Provjera plovidbenosti zrakoplova

Provjera plovidbenosti zrakoplova provodi se na zahtjev stranke pa njihova realizacija isključivo ovisi o tome hoće li vlasnici/operatori podnijeti zahtjev za provjeru plovidbenosti svojeg zrakoplova Agenciji pa se isti tretiraju isključivo kao uvjetni nadzori. Planirani broj takih nadzora određuje se okvirno u odnosu na realizaciju iz prethodnih godina, za potrebe planiranja ljudskih i materijalnih resursa.

Tijekom 2024. godine izvršeno je ukupno 96 pregleda zrakoplova za utvrđivanje njihove plovidbenosti, što je šesnaest više od planiranog broja. Regionalno organizirani grupni pregledi zrakoplova za provjeru plovidbenosti ujedno su korišteni i za održavanje radionica sa zrakoplovnom industrijom o aktualnim temama iz domene održavanja i kontinuirane plovidbenosti zrakoplova.

Provjera plovidbenosti zrakoplova i nadzor organizacija u inozemstvu

U 2024. godini realizirano je šest od osam planiranih nadzora zrakoplova i organizacija u inozemstvu. Dva nadzora nije bilo moguće realizirati iz već gore navedenih opravdanih razloga.

Odjel licenciranja

Tijekom 2024. godine provodeći kontinuirano nadzor ispitivača pilota, organizacija za testiranje razine jezične sposobnosti pilota i kontrolora zračnog prometa te nadzor zrakoplovno medicinskih centara (AeMC) i zrakoplovno-medicinskih ispitivača (AME).

Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova

Realizirana su tri od pet planiranih nadzora. Ispitivače za koje nije obavljen planirani nadzor nije bilo moguće nadzirati iz razloga što u vrijeme nadzora za jednog ispitivača nije bilo raspoloživog inspektora, a drugi ispitivač nije provodio operacije tijekom godine zbog zdravstvene nesposobnosti. Dodatno je obavljeno 7 izvanrednih nadzora ispitivača certificiranih od strane Agencije tako da je ukupno provedeno 10 nadzora nad ispitivačima pilota zrakoplova u Republici Hrvatskoj.

Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova u inozemstvu

Od četiri nadzora nije realiziran niti jedan nadzor. Za jednog od planirana četiri ispitivača u vrijeme kada je radio provjere nije bilo raspoloživog inspektora, a tri ispitivača nisu tijekom godine imali niti jednu provjeru, pa nije bilo moguće niti provesti nadzor. Dodatno je izvršeno 11 izvanrednih nadzora tako da je izvršeno ukupno 11 nadzora ispitivača pilota zrakoplova u inozemstvu.

Nadzor tijela za testiranje razine jezične sposobnosti (LPAB)

Tijekom 2024. godine planiran je i izvršen jedan nadzor. Uz to obavljena su i dva neplanirana nadzora tako da su tijekom godine izvršena ukupno 3 nadzora.

Odsjek zrakoplovne medicine

Nadzor zrakoplovno-medicinskih centara i zrakoplovno medicinskih ispitivača

Svih jedanaest planiranih nadzora zrakoplovno-medicinskih centara i ispitivača su izvršeni tako da je plan realiziran u potpunosti, a uz to je izvršeno i 5 dodatnih izvanrednih nadzora tako da je tijekom 2024. godine izvršeno ukupno 16 nadzora.

Odjel bespilotnih zrakoplova

Nadzor operatora sustava bespilotnih zrakoplova

U skladu s propisom Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo u obvezi je nadzirati operatore sustava bespilotnih zrakoplova koji izvođe operacije u posebnoj kategoriji. Njihov broj se mijenja tijekom godine, pa se tako mijenja i plan nadzora. Planirani nadzor jednog operatora u posebnoj kategoriji nije proveden u prosincu, jer je operator zamolio odgodu dok ne osposobi osoblje, te je nadzor proveden u siječnju 2025. godine.

Iskustvo koje je Odjel bespilotnih zrakoplova prikupio prilikom nadzora operacija sustava bespilotnih zrakoplova u otvorenoj kategoriji u proteklom periodu, pokazala su da se u većini tih nadzora ne utvrde nesukladnosti, u stvari vrlo rijetko se uočavaju operacije dronova. U rijetkim slučajevima kada se uoče operacije dronova, ne uspiju se identificirati udaljeni piloti i operatori mogućih protupropisnih ili neovlaštenih učenih operacija. Stoga je zaključeno da je uloženi trud neproporcionalan dobicima koje takvi nadzori donose, pa za 2024. godinu nisu planirani obvezni nadzori, nego je promijenjen pristup i u ove se nadzore išlo po procjeni. Zaključeno je da se za nadzor operacija u otvorenoj kategoriji učinkovitije osloniti na suradnju s policijskim službenicima i pokazalo se da to donosi neusporedivo veći učinak, s mnogo manje potrošenih resursa Odjela.

Odsjek SAFA/SACA inspekcija

Procjenu sigurnosti operatora aviona i helikoptera koji slijeću/uzlijeću s međunarodnih aerodroma u Republici Hrvatskoj provodi Odsjek SAFA/SACA inspekcije kroz nadzore sigurnosti putem planiranih i neplaniranih (nasumičnih) inspekcijskih pregleda na stajanki aerodroma, tzv. "Ramp" inspekcija, kada postoji sumnja da zrakoplov ili posada zrakoplova nije u skladu s primjenjivim zahtjevima.

Od ukupno planiranih 80 nadzora stranih operatora iz „Layer 1“ skupine, četiri nisu izvršena zbog toga što predviđeni operatori nisu imali letova u Republici Hrvatskoj tijekom godine pa su isti ušli u postupak razmjene (tzv. trading) sa drugim državama članicama.

Inspekcije su bile planirane i realizirane tijekom cijele godine dok su udarni termini bili tijekom ljetnog i jesenskog razdoblja, a provedene su kroz višekratne izlaske na teren višečlanih timova (dva do tri člana u timu) pri čemu je svaki izlazak trajao u prosjeku tri dana uključujući i vikende.

2.1.2 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom obavlja poslove kontinuiranog nadzora udovoljavanja propisanim zahtjevima od strane aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga te ovlaštenih organizacija za stručno osposobljavanje za obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu te poslove kontinuiranog nadzora udovoljavanja propisanim zahtjevima od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

Krajem 2024. godine, u djelokrugu rada Sektora bile su ukupno 64 organizacije podložne nadzoru Agencije čiji pregled je dan u nastavku:

Tablica 3: Pregled subjekata pod nadležnošću Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Vrsta subjekta	Broj organizacija
Aerodromi sa svjedodžbom aerodroma	9
Aerodromi s odobrenjem za uporabu aerodroma	24 (10 aerodroma na vodi)
Helidromi s odobrenjem za uporabu	3
Organizacije za stručno osposobljavanje za obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu	8
Organizacije za pružanje zemaljskih usluga	17
Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	1 od čega: Sjedište Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. Podružnica Zagreb/Lučko Podružnica Split/Brač Podružnica Dubrovnik Podružnica Zadar Podružnica Osijek Podružnica Istra/Kvarner
Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa	2
Ukupno	64

Sukladno Zakonu, Odjel aerodroma registrira i površine za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova. Krajem 2024. godine u evidenciji je bilo 27 registriranih površina.

Realizacija planova nadzora

Nadzor sigurnosti provodio se sukladno planu nadzora za 2024. godinu te reviziji istog tijekom godine sukladno dinamici promjena kod organizacija. Realizacija plana prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 4: Realizacija plana nadzora za 2024. godinu – Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

SEKTOR AERODROMA, USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI I UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROMETOM							
Odjel	Područje nadzora / Subjekti nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani / Uvjetni nadzori	Ukupno izvršeno
		Plan	Izvršeno	Opravdano neizvršeno	Indeks		
Odjel aerodroma	Operatori aerodroma koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma	18	18	-	100%	3	21
	Operatori aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma	11	11	-	100%	-	11
	Organizacije za stručno osposobljavanje	3	3	-	100%	-	3
	Pružatelji zemaljskih usluga	0	0	-	-	3	3
Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	HKZP Sjedište	2	2	-	100%	-	2
	Podružnica HKZP – Dubrovnik	2	2	-	100%	-	2
	Podružnica HKZP - Osijek	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP Istra/Kvarner	2	2	-	100%	-	2
	Podružnica HKZP – Split/Brač	2	1	1	50%	-	1
	Podružnica HKZP - Zadar	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP – Zagreb/Lučko	1	1	-	100%	-	1
	Nadzor promjena	-	-	-	-	7	7
	Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa (HKZP)	1	1	-	100%	2	3
Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa (HUSK)	1	1	-	100%	1	2
Ukupno Sektor		45	44	1	98%	16	60

Analiza broja nalaza i razine njihove ozbiljnosti utvrđenih tijekom nadzora te njihova usporedba s rezultatima nadzora prijašnjih godina ukazuje kako nema značajnijih promjena niti pojave negativnih trendova.

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora dana su u nastavku.

Odjel aerodroma

Nadzor operatora aerodroma koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma

Plan nadzora za 2024. godinu predviđao je 14 nadzora operatora aerodroma sa Svjedodžbom aerodroma. Naknadnom revizijom plana u jesen 2024. godine, sukladno do tada obavljenim nadzorima, broj nadzora revidiran je na 18 uz predviđenih šest uvjetnih nadzora. Realizirano je 18 planiranih nadzora i tri uvjetna nadzora.

Nadzor operatora aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma

Plan nadzora za 2024. godinu predviđao je devet nadzora operatora aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma. Naknadnom revizijom plana u jesen 2024. godine, sukladno do tada obavljenim nadzorima, broj nadzora je revidiran na 11 uz predviđena dva uvjetna nadzora. Realizirano je 11 planiranih nadzora. Jedan uvjetni nadzor Aerodroma Osijek/Čepin nije realiziran zbog povlačenja odobrenja za uporabu aerodroma, a drugi uvjetni nadzor nije realiziran zbog kašnjenja u radovima izgradnje novog helidroma.

Nadzor organizacija za stručno osposobljavanje

Plan nadzora organizacija za stručno osposobljavanje je u cijelosti izvršen. Godišnjim planom nadzora za 2024. godinu planirana su tri redovna nadzora koja naknadnom revizijom Plana nisu mijenjana.

Nadzor pružatelja zemaljskih usluga

Planom nadzora za 2024. godinu planirani su uvjetni nadzori pružatelja zemaljskih usluga. Razlog tomu je što se kroz provedbu kontinuiranog nadzora upravljanja postupcima na stajanki, a sukladno odredbama Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014 o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima, posredno provodio i nadzor pružanja zemaljskih usluga. U 2024. godini, uz navedene nadzore upravljanja postupcima na stajanci provedena su i tri planirana uvjetna nadzora pružatelja zemaljskih usluga.

Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Realizacija nadzora prema područjima nadzora provedena je kako slijedi:

Nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi HKZP

U 2024. godini su u visokom postotku provedeni planovi nadzora operativnih usluga u zračnom prometu pri Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe. Područja nadzora odabrana su na temelju procjene rizika provedene prilikom izrade godišnjeg plana nadzora te su detaljnije definirana tijekom priprema za svaki pojedinačni nadzor kako bi se odredili ciljevi i opseg istog.

Nadzor HKZP sjedišta

U 2024. godini realizacija plana nadzora sjedišta HKZP je provedena u potpunosti.

S obzirom na izvanredne okolnosti i uključenost djelatnika ATM/ANS odjela u međunarodne aktivnosti, pri Jedinici prilazne i aerodromske kontrole Split/Brač proveden je samo jedan nadzor, a opseg nadzora je određen dodatnom analizom rizika te su u sklopu nadzora pregledani zahtjevi u domenama ATS, AIS, CNS i MET.

Nadzor promjena funkcionalnog sustava pružatelja usluga

Planiranje nadzora promjena funkcionalnog sustava se provodi prema Planu promjena za predmetnu godinu koji HKZP dostavlja u HACZ. S obzirom da na provedbu implementacije promjena utječe velik broj čimbenika, odjel ATM/ANS sve nadzore u domeni promjena funkcionalnog sustava planira kao uvjetne nadzore.

Od promjena koje su nadzirane u 2024. godini posebno su izdvojene:

- CH-2022-86 – Nadogradnja LARA sustava
- CH-2023-71 Modifikacija postojećih i uspostava novih struktura za potrebe HRZ
- CH-2019-51 CroWAM - Faza 1
- CH-2024-43 AUTO METAR PULA
- CH-2016-61, migracija sustava na MAGNet u Zagrebu
- CH-2019-51 CroWAM - Faza 2
- CH-2023-27_NSA-FRM-002_obnavljanje Radara Kozjak Psunj Faza 1_Kozjak

Organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa HUSK

Godišnjim programom rada planiran je jedan redoviti nadzor Hrvatskog učilišnog središta za kontrolu zračnog prometa (HUSK) koji je uspješno proveden. Svrha nadzora bila je provjera usklađenosti sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2015/340 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka koji se odnose na dozvole i certifikate kontrolora zračnog prometa (dalje u tekstu: Uredba 2015/340).

Organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa HKZP

Za organizaciju za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. planirana su i provedena dva nadzora u 2024. godini sa svrhom utvrđivanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima Uredbe (EU) 2015/340.

2.1.3 Provedba nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u nadležnosti Ureda zaštite zračnog prometa

Poslovi nadzora zaštite civilnog zračnog prometa obavljaju se u skladu s odredbama Zakona, Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa.

Nadzor zaštite primarno se temelji na mjerama kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa te institutima i ovlastima određenim Uredbom Komisije (EU) br. 18/2010 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa specifikacijama za nacionalne programe kontrole kvalitete u području zaštite civilnog zračnog prometa i člankom 133. Zakona.

Mjere kontrole kvalitete na nacionalnoj razini određene su Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa od kojih su sljedeće preventivnog karaktera i naročito relevantne za funkciju nadzora:

1. Audit zaštite,
2. Inspekcija zaštite,
3. Test zaštite i
4. Prosudba zaštite.

Tijekom 2024. godine u djelokrugu rada Ureda bilo su ukupno 77 subjekta zaštite, kako slijedi u pregledu:

Tablica 5: Pregled subjekata zaštite pod nadležnošću Ureda zaštite zračnog prometa

Vrsta subjekta	Broj certificiranih subjekata
Operatori aerodroma	38
Operatori zrakoplova	11
Ostali subjekti	28 od čega: 11 – teret i pošta, zalihe za opskrbu 1 – pružatelj usluga u zračnoj plovidbi 2 – pružatelja usluga određenih mjera zaštite 14 – osposobljavanje za zaštitu
Ukupno	77

Realizacija planova nadzora

Nadzor zaštite provodio se sukladno godišnjem planu nadzora za 2024. godinu te reviziji istog tijekom godine sukladno dinamici promjena kod organizacija.

Realizacija planova nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u 2024. godini u nadležnosti Ureda prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 6: Realizacija plana nadzora za 2024. godinu – Ured zaštite zračnog prometa

Ured zaštite zračnog prometa							
Ured	Područje nadzora	Broj nadzora					
		Planirani nadzori				Neplanirani / Uvjetni nadzori	Ukupno izvršeno
		Plan	Izvršeno	Opravdano neizvršeno	Indeks		
Ured zaštite zračnog prometa	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori aerodroma	38	38	-	100%	18	56
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori zrakoplova	41	41	-	100%	4	45
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – ostali subjekti	13	13	-	100%	5	18
Ukupno Ured		92	92	-	100%	27	119

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Neplanirane mjere kontrole kvalitete obavljene su većinom u području testiranja mjera zaštite i naknadnih (*follow up*) inspekcija zaštite u postupku rektifikacije nesukladnosti utvrđenih inspekcijom Europske komisije kod operatora aerodroma Međunarodna zračna luka Zagreb.

Mjerama kontrole kvalitete ukupno je utvrđeno 70 nalaza, od kojih je 53 utvrđeno kod operatora aerodroma, 11 kod operatora zrakoplova te 6 nalaza kod ostalih subjekata.

Ocjenjuje se da su u odnosu na prethodnu godinu, subjekti zaštite kvalitetu mjera zaštite zadržali na potrebnoj razini, a u pojedinim područjima i povišili razinu.

Najviše nalaza utvrđeno je u području određivanja ključnih sustava informacijske i komunikacijske tehnologije u području civilnog zrakoplovstva i podataka te njihova zaštita od kibernetičkih prijetnji.

2.1.4 Sumarni pregled realizacije planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa

Agencija je u 2024. godini izvršila ukupno 675 nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Od toga je 540 nadzora bilo planirano, a njih 156 je bilo neplanirano odnosno izvanredno provedeno.

Tablica 7: Sumarni pregled realizacija planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa za 2024. godinu

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO						
Sektor/Odjel/Ured	Broj nadzora					
	Planirani nadzori				Neplanirani / Uvjetni nadzori	Ukupno izvršeno
	Plan	Izvršeno	Opravdano neizvršeno	Indeks		
Sektor letачkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	403	383	21	95%	113	496
Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	45	44	1	98%	16	60
Ured zaštite zračnog prometa	92	92	0	100%	27	119
Ukupno Agencija	540	519	22	96%	156	675

Neplanirani odnosno izvanredni (uvjetni) nadzori su izvršavani u slučajevima potrebe certifikacije novih operatora, produljenja certifikata ili inicijalnog stjecanja certifikata ispitivača, pojave negativnih trendova ili narušavanja prihvatljive razine sigurnosti, zaprimanja informacija ili prijava o narušavanju sigurnosti, temeljem zahtjeva ovlaštenih organizacija vezano za promjene s obzirom na opseg odobrenja, promjene odgovornih osoba, dodavanje novih lokacija i prostora, temeljem zahtjeva za provjeru plovidbenosti zrakoplova ili temeljem zahtjeva za ishođenjem ovlaštenja za novu organizaciju, ishođenjem novih odobrenja za uporabu aerodroma te u svrhu nadzora provedenih radova nadzora infrastrukture ili u svrhu recertifikacije organizacije za osposobljavanje.

Opravdano nisu izvršena 22 planirana nadzora, a radilo se o slučajevima neaktivnosti operatora u razdoblju planiranog nadzora, isteka valjanosti certifikata i njegovog neobnavljanja prije planiranog termina obavljanja nadzora, odustanka ovlaštenih organizacija od odobrenja, privremenog oduzimanja Potvrda o plovidbenosti

zrakoplova, isteka odobrenja za uporabu aerodroma te prestanka potrebe za provedbom nadzora jer je planirani nadzor prethodno već bio izvršen u sklopu nekog drugog nadzora.

Ukupnom realizacijom planova nadzora od 96%, Agencija je ostvarila značajan rezultat u provedbi nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2024. godini. Svi obvezni nadzori vezani uz propisima definirane cikluse nadzora su u cijelosti realizirani.

U dijelu operativne primjene obvezujućih i izravno primjenjivih zahtjeva određenih Uredbom (EU) br. 1254/2009 o utvrđivanju mjerila na temelju kojih se državama članicama omogućuje odstupanje od zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa i o donošenju alternativnih mjera zaštite i zahtjeva određenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Agencija je kontinuirano pratila prijetnje i rizike i za aerodrome koji primjenjuju alternativne mjere zaštite. Također, nastavljena je operativna implementacija zahtjeva iz područja kibernetičke sigurnosti u domeni zaštite civilnog zračnog prometa, odnosno subjekata zaštite i uspostavljen je kontinuirani nadzor primijenjenih mjera zaštite.

2.1.5 Provedba mjera za osiguranje primjene propisa iz područja civilnog zrakoplovstva

Agencija, u okviru nadležnosti nadzora i inspekcije sigurnosti zračnog prometa, temeljem članka 5. stavka 7. točka 16. Zakona i članka 109. i 112. stavak 1. Prekršajnog zakona (»Narodne novine« broj 107/2007, 39/2013, 157/2013, 110/2015, 70/2017, 118/2018, 114/2022), kao ovlašteni tužitelj ima pravo i obvezu protiv počinitelja prekršaja iz područja civilnog zrakoplovstva podnositi optužne prijedloge ili izdavati prekršajne naloge. Prekršajni postupci vode se u Ministarstvu / Upravi zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte / Sektoru zračnog prometa, kao ovlaštenom tijelu za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju. U drugom stupnju, u povodu izjavljene žalbe, odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. U 2024. godini Agencija je kao ovlašteni tužitelj pokrenula ukupno 12 prekršajnih postupaka od čega:

1. 9 prekršajnih postupaka pokrenuto je zbog nepoštivanja odredbi kojima su regulirana pravila letenja i opći uvjeti za obavljanje operacija sustavom bespilotnih zrakoplova,
2. 2 prekršajna postupka pokrenuta su zbog nepoštivanja odredbi kojima je regulirano utvrđivanje tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova,
3. 1 prekršajni postupak pokrenut je zbog nepostupanja po naredbama i direktivama Agencije.

Uz pokrenute prekršajne postupke, Agencija je tijekom 2024. godine temeljem utvrđenih nesukladnosti i odstupanja zrakoplovnih subjekata od primjenjivih propisa izrekla 48 administrativnih mjera od čega 25 upozorenja, 2 naređenja, 17 zabrana izvođenja aktivnosti te oduzela 4 dozvole odnosno ovlaštenja zrakoplovnom osoblju kao i četiri certifikata/svjedodžbe odnosno dozvole za rad zrakoplovnim organizacijama.

Nadalje, sukladno odredbama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (»Narodne novine« broj 151/2005, 36/2009, 75/2009, 76/2013, 152/2014, 155/2023, Agencija je ovlašteni tužitelj za prekršaje počinjene od strane zračnih prijevoznika odnosno operatora zrakoplova, a kako su definirani navedenim Zakonom.

U tom smislu, Agencija vrši nadzor nad udovoljavanjem primjenjivih odredbi navednog Zakona i Uredbe (EZ) br. 785/2004 o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem. Tijekom 2024. godine nije bilo prekršajnih postupaka protiv zračnih prijevoznika vezano za prekršaje iz Zakona o obveznim osiguranjima u prometu.

2.2 Certificiranje zrakoplovnih subjekata

Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Tijekom 2024. godine, odjeli Sektora proveli su u okviru svojih nadležnosti postupke certifikacije zrakoplovnih subjekata, kako slijedi:

Odjel letačkih operacija i školstva

Certificirana je jedna organizacija za osposobljavanje pilota parajedrilice u skladu s nacionalnim propisima.

Odjel plovidbenosti zrakoplova

Certificirana je jedna organizacija provođenje osposobljavanja i ispita sukladno Part-u 66.

Odjel licenciranja

Certificirano je pet novih ispitivača za pilote aviona.

Odsjek zrakoplovne medicine

Zrakoplovno-medicinski centri i zrakoplovno-medicinski ispitivači izdavali su certifikate / izvještaje o zdravstvenoj sposobnosti zrakoplovnog osoblja pri čemu je Odsjek izvršavao pregled i evaluaciju medicinske dokumentacije za sve certifikate o zdravstvenoj sposobnosti izdane kandidatima odnosno imateljima dozvola koje izdaje Agencija.

Pregled izdanih certifikata odnosno izvještaja u 2024. godini dan je u tablici koja slijedi.

Tablica 8: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja u 2024. godini

VRSTA CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/IZVJEŠTAJA	BROJ IZDANIH CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/IZVJEŠTAJA		UKUPNO
Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti pilota zrakoplova i padobranaca	1.496	985	1.496
	Kategorija 2	229	
	Kategorija LAPL	282	
Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kontrolora zračnog prometa	Kategorija 3		336
Medicinski izvještaj za kabinsku posadu			206
UKUPNO			2.038

Odjel bespilotnih zrakoplova

Tijekom 2024. godine registrirano je 2464 operatora sustava bespilotnih zrakoplova. Tijekom godine izdano je 18 Odobrenja za rad u posebnoj kategoriji. Ispite za udaljene pilote položila su ukupno 2408 kandidata, od čega 172 za potkategoriju A2 i 2236 za potkategoriju A1/A3. Objavljena je uspostava 7 UAS zemljopisnih područja i dana suglasnost za 3 prekogranične operacije stranih operatora sustava bespilotnih zrakoplova u posebnoj kategoriji u Republici Hrvatskoj. Odobrene su i dvije zrakoplovne priredbe na kojima su sudjelovali dronovi.

Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Odjel aerodroma

Tijekom 2024. godine produljena je registracija ili izdana nova za osam površina za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova.

Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

U 2024. godini nije bilo certifikacije novih organizacija niti proširenja opsega aktivnosti postojećih, ali se zbog izmjena proizašlih iz Uredbe (EU) 2023/893 mijenjao certifikat HKZP organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

Ured zaštite zračnog prometa

Poslovi certifikacije / recertifikacije zaštitnog osoblja tijekom 2024. godine obavljani su u četiri od pet planiranih redovnih ispitnih rokova. Certifikati su izdani u sklopu 562 upravna postupka, te 526 neupravnih postupka koji uključuju teorijski ispit, praktični ispit te u većini slučajeva test provjere kompetencije (CAT) korištenjem namjenske aplikacije. Broj provedenih ispita, njih 1.148, umanjen je u odnosu na prethodnu godinu (1.514 ispita) zbog manjeg broja održanih ispitnih rokova, međutim trend porasta potreba i zahtjeva subjekata zaštite i dalje je u porastu. U 2024. godini Ured zaštite zračnog prometa rješavao je ukupno 7 predmeta vezano za certifikaciju instruktora od kojih je 3 bilo pozitivno riješeno.

2.3 Licenciranje zrakoplovnog osoblja

Poslove licenciranja zrakoplovnog osoblja provodi Odjel licenciranja, a što obuhvaća izdavanje novih te produljenje valjanosti već izdanih dozvola. Radi davanja uvida u opseg posla vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, u sljedećoj tablici vidljiv je broj evidentiranih dozvola zrakoplovnog osoblja:

Tablica 9: Pregled broja važećih dozvola zrakoplovnog osoblja u nadležnosti Odjela licenciranja

VRSTA DOZVOLE	BROJ DOZVOLA		UKUPNO
DOZVOLA PILOTA – AVION (PART-FCL)	ATPL(A)	442	1096
	CPL(A)	235	
	PPL(A)	387	
	LAPL(A)	32	
DOZVOLA PILOTA – HELIKOPTER (PART-FCL)	PPL(H)	2	37
	CPL(H)	22	
	ATPL(H)	13	
DOZVOLA PILOTA – JEDRILICA (PART-SFCL)	126		126
DOZVOLA PADOBRANACA	709		709
DOZVOLA PILOTA BALONA (PART-BFCL)	7		7
DOZVOLA PILOTA PARAJEDRILICE	593		593
DOZVOLA PILOTA OVJESNE JEDRILICE	85		85
DOZVOLA PILOTA PADOBRANA S POGONOM	6		6
DOZVOLA PILOTA SPORTSKO REKREATIVNOG ZRAKOPLOVA KLASA	Klasa I	99	174
	Klasa II	68	
	Klasa III	6	

VRSTA DOZVOLE	BROJ DOZVOLA		UKUPNO
	Klasa IV	1	
KONTROLOR ZRAČNOG PROMETA (ATC)	ATC	315	351
	ATC – student	36	
DOZVOLA ODRŽAVANJA ZRAKOPLOVA (PART-66)	PART 66	552	552
DISPEČERI LETA/ OPERATIVNI KONTROLORI PROMETA	FDO/ FOO	60	60
UKUPNO			3.796

Teorijski ispiti

Odjel obavlja poslove organizacije, provođenja, nadzora i administracije teorijskih ispita u svrhu stjecanja Part-FCL dozvola i ovlaštenja pilota aviona i helikoptera, Part-SFCL pilota jedrilica, Part-66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova te nacionalnih dozvola pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova. Radi uvida u opseg poslova vezano uz održavanje ispita, u nastavku je dan pregled broja pristupa polaganju teorijskim ispitima za stjecanje dozvola zrakoplovnog osoblja tijekom 2024. godine.

Tablica 10: Pregled broja pristupnika za stjecanje dozvola u 2024. godini

VRSTA DOZVOLE	BROJ PROVEDENIH ISPITA	
Part-FCL dozvola pilota aviona	PPL (A)	279
	CPL (A)	-
	ATPL(A)	628
	IR(A)	-
Part-FCL dozvola pilota helikoptera	PPL(H)	-
	CPL(H)	-
	ATPL (H)	36
	-	-
Part-SFCL dozvola pilota jedrilica		147
Part-BFCL dozvola pilota balona		-
Dozvola pilota parajedrilice		-
Dozvola pilota ovjesne jedrilice		-
Dozvola pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova		51
Dozvola padobranaca		-
Part-66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova		51
UKUPNO		1.192

2.4 Posebni poslovi u području zaštite civilnog zračnog prometa

Pored nadzora zaštite civilnog zračnog prometa, od posebnih poslova u području zaštite civilnog zračnog prometa provedenih tijekom 2024. godine potrebno je izdvojiti kontinuirano održavanje procesa osposobljavanja i certificiranja zaštitnog osoblja na razini koja osigurava ispunjenje potreba subjekata zaštite u dijelu ljudskih potencijala.

Izrađena su i donesena nova izdanja Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa.

Donošenjem ovih dokumenata obavljeno je usklađivanje s izmjenama ICAO standarda i preporučene prakse i europskog zakonodavstva u području zaštite civilnog zračnog prometa nastalim nakon 2018. godine.

Također, temeljem obaveza i nadležnosti određenih Zakonom, Ured je odobrio sljedeće posebne programe zaštite i statuse subjekta zaštite:

1. Aerodromi:
 - 8 odobrenja Programa zaštite (zračne luke)
2. Domaći zračni prijevoznici:
 - 3 odobrenja Programa zaštite
3. Strani zračni prijevoznici:
 - jedna ocjena usklađenosti Programa zaštite
4. Ostali subjekti koji primjenjuju mjere zaštite:
 - jedno odobrenje Programa zaštite reguliranog agenta
 - jedna obnova statusa reguliranog agenta
 - jedno odobrenje statusa reguliranog agenta

Isto tako, vezano na planiranje, izgradnju i rekonstrukcije zračnih luka te nabave i korištenje zaštitne opreme, tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene su aktivnosti vezane uz analizu i odobravanje projektne dokumentacije te konzultacija u svim značajnim projektima.

2.5 Promocija sigurnosti i unaprjeđenja zrakoplovne kulture

Agencija u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, kontinuirano organizira stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa. Vodeći se definiranom misijom, Agencija nastoji biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske.

Težišno područje komunikacije sa zrakoplovnom zajednicom tijekom prošle godine bilo je implementirano kroz Program unaprjeđenja zrakoplovne kulture i promocije sigurnosti za 2024. godinu (dalje u tekstu: Program promocije sigurnosti) s ciljem podizanja razine znanja, stručnosti i sigurnosne kulture u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske.

Program promocije sigurnosti, između ostalog, definira okvir pomoću kojeg se provode aktivnosti vezane uz promociju sigurnosti prepoznate u Europskom planu zrakoplovne sigurnosti (EPAS) i nacionalnom Planu sigurnosti

u zračnom prometu (dalje u tekstu: Plan sigurnosti). Agencija je aktivno pratila rad Mreže za promociju sigurnosti EASA-e (SPN – Safety Promotion Network), koja za cilj ima poboljšati sigurnost zrakoplovstva u Europi pružanjem okvira za suradnju u pogledu aktivnosti promocije sigurnosti u svim državama članicama, te svojim radom i putem svojih mrežnih stranica promovirala i distribuirala relevantne informacije.

Tijekom 2024. godine aktivnosti Programa promocije sigurnosti, kao bitnog elementa Nacionalnog programa i Plana sigurnosti, bile su usmjerene na daljnju promociju sustava upravljanja sigurnošću, kulture sigurnosti i kulture pravičnosti, poboljšanje distribucije poruka o sigurnosti, aktivnosti promocije sigurnosti kao podrška kampanjama EASA-e, aktivnosti podizanja znanja o najvećim rizicima u svim domenama zrakoplovstva (letačke operacije i školstvo, plovidbenost, licenciranje, zrakoplovna medicina, bespilotni zrakoplovi, aerodromi, zrakoplovno pravo itd.).

Ostvarenje komunikacijskih ciljeva provedeno je skupom aktivnosti i mjera koje su, između ostalog, obuhvatile:

- nastavak višegodišnje akcije provedbe aktivnosti vezanih uz pregled plovidbenosti većeg broja sportsko rekreativnih zrakoplova na terenu uz organizaciju radionica (popisi i unaprjeđenje sustava upravljanja sigurnošću) na licu mjesta;
- uključivanje zainteresirane stručne javnosti u raspravu oko nacrtu prijedloga podzakonskih propisa u području zrakoplovstva;
- informiranje operatora bespilotnih zrakoplova o promjenama u propisima, kao i mogućnosti on-line polaganja ispita za udaljene pilote putem radionica i društvenih mreža,
- aktivan angažman u promociji tema od važnosti za sigurnost zračnog prometa na različitim društvenim web forumima i portalima posvećenih zrakoplovnoj tematici,
- promociju Global Reporting Format izvješćivanja o stanju uzletno-sletnih staza i
- organiziranje kampanje za promociju sigurnosti u pred/post letačkoj sezoni o najvažnijim sigurnosnim temama i rizicima koji se odnose na sektor generalnog zrakoplovstva itd.

Za uspješno provođenje aktivnosti promocije sigurnosti važno je uspostaviti učinkovite komunikacijske kanale prema svim uključenim dionicima zbog čega je Agencija početkom 2024. godine uvela dodatne digitalne alate i pokrenula objavu Novosti (Newsletter) čija je svrha informiranje zrakoplovne javnosti o najvažnijim događajima, informacijama, vijestima, radionicama i osposobljavanjima u organizaciji Agencije kao i ostalim temama iz područja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj. Objavljeno je više od 10 različitih novosti široke tematike od onih koji se odnose na prava putnika do smjernica za pripremu, planiranje i donošenje odluka za sigurno letenje. Veliki broj prijavljenih pretplatnika koji dolaze iz različitih domena zrakoplovne industrije, aeroklubova, entuzijasta, regionalnih nadležnih zrakoplovnih tijela i drugih zainteresiranih strana je dobar pokazatelj učinkovite suradnje i poticaj za daljnja unaprjeđenja procesa promocije.

Stručni skupovi

Programom promocije sigurnosti podiže se sveukupna razina svijesti o važnosti sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu. U sklopu provedbe programa tijekom 2024. godine organizirani su stručni skupovi različite tematike namijenjeni operatorima zrakoplova, organizacijama za osposobljavanje pilota zrakoplova, pilotima generalnog i sportsko-rekreativnog zrakoplovstva, pilotima balona, padobrancima, operatorima sustava bespilotnih zrakoplova te zrakoplovnoj zajednici u cjelini s ciljem da Agencija svim dionicima pruži potrebne informacije, podršku, edukaciju i savjete.

Tijekom 2024. godine Agencija je organizirala i održala ukupno 26 tematskih radionica čiji se pregled daje kronološki u nastavku.

Tablica 11: Pregled održanih radionica u 2024. godini

Datum	Radionica
Veljača 2024.	Radionica o primjenjivim propisima za pilote balona
Ožujak 2024.	Radionica o primjenjivim propisima za SRZ škole
	Bespilotni zrakoplovi (UAS) u sustavu vatrogastva - nova regulativa, novi izazovi
Travanj 2024.	Radionica za ATO koji obavljaju MEP osposobljavanja
	Radionica ATC (FPL i komunikacija)
Svibanj 2024.	Zaštita prava putnika
	Upravljanje promjenama u skladu sa zahtjevima Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014
	Radionica sa vođačima sustava praćenja usklađenostima (CMS) i sustava upravljanja sigurnošću (SMS)
	Radionica za organizatore i sudionike zrakoplovnih priredbi
Lipanj 2024.	Radionica o letovima privatnih osoba koji dijele trošak leta. (Cost shared flights) i uvodne letove
	AME sastanak-online
Studeni 2024.	Praktična radionica za instruktore jedrilica
	Praktična radionica za padobrance
	Radionica za nastavnike SRZ Klase III
	HFT/CRM Radionica „Uloga Ljudskih faktora u zrakoplovstvu i upravljanje resursima posade (CRM)“
	Radionica UAS - Posebna kategorija za napredne i one koji to žele postati
	Radionica za opasne robe
	Prava putnika u zračnom prijevozu
	Stručni radni sastanak s CAT operatorima
Prosinac 2024	Tečaj obnove znanja ispitivača FE
	Tečaj obnove znanja pilota TRE
	Obnavljanje znanja iz zrakoplovne medicine

Pored organizacije stručnih skupova tijekom pregleda plovidbenosti zrakoplova generalne avijacije održan je i veći broj mini radionica s vlasnicima/operatorima zrakoplova u svrhu promocije sigurnosti u zrakoplovstvu. Dodatno, prilikom nadzora Part-145 organizacija uključenih u održavanje zrakoplova održane su mini radionice usmjerene na značajne promjene u regulativi vezano za implementaciju sustava upravljanja sigurnošću odnosno implementaciju Uredbe (EU) 2021/1963 o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 u pogledu sustava za upravljanje sigurnošću u organizacijama za održavanje.

Internetske stranice

Tijekom 2024. godine, Agencija je koristila internetske stranice i društvene mreže za:

- objave i najave održavanja edukativnih radionica, seminara, bilateralnih radnih susreta, regulatornih izmjena u području zračnog prometa te ostalih aktivnosti iz života i rada Agencije,
- savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, i
- povezivanje zrakoplovne industrije.

Obrasci javnih usluga Agencije objavljuvani su na transparentan i lako dostupan način, usmjeren prema korisnicima. Tijekom 2024. godine Agencija je nastavila povećavati broj objavljenih obrazaca u nekom od e-oblika, pogodnom za elektroničku popunu, a isti trend će nastaviti i u sljedećoj godini.

Poštujući načelo transparentnosti u svom radu te primjenjujući Zakon o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine« broj 25/2013, 85/2015, 69/2022), Agencija je na internetskim stranicama redovito i ažurno objavljivala informacije i dokumente iz djelokruga rada i nadležnosti kojima se izravno može pristupiti. Prije svih, riječ je o dokumentima koji se vežu uz transparentnost javne nabave (registri ugovora o javnoj nabavi, planovi nabave, javnoj objavi informacija o trošenju proračunskih sredstava, natječaja za radna mjesta, Godišnja izvješća o radu i Godišnji programi rada Agencije).

Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i sigurnosne direktive kao i propisi iz nacionalnog zakonodavstva vezano uz zračni promet su objavljeni, ažurirani i dostupni korisnicima na internet stranicama Agencije.

Vezano uz pružanja informacija o problematici bespilotnih zrakoplova, internet stranice Agencije su učinjene slikovitijima i sadrže detaljne informacije o koracima koje trebaju poduzeti operatori bespilotnih zrakoplova kako bi ih koristili u skladu s propisima što je rezultiralo da većina zainteresiranih osoba upućenih na te stranice nije imala daljnjih pitanja niti nejasnoća.

Tijekom 2024. Agencija je uvela putem društvenih mreža objave u formi „Newslettera“, a koji su namijenjeni zrakoplovnoj industriji u cilju boljeg informiranja i upoznavanja sa svim bitnim regulatornim izmjenama, trendovima i njihovom boljem razumijevanju.

2.6 Upravljanje sigurnosnim rizicima

Sustav upravljanja rizicima je sastavni dio cjelovitog sustava upravljanja Agencije, a kao takav ima zadatak omogućiti učinkovito upravljanje rizicima koji utječu ili bi mogli utjecati na poslovanje Agencije. Sustav upravljanja sigurnosnim rizicima se primjenjuje kako na interne organizacijske opasnosti, tako i na opasnosti vezane uz sigurnost zračnog prometa u cjelini.

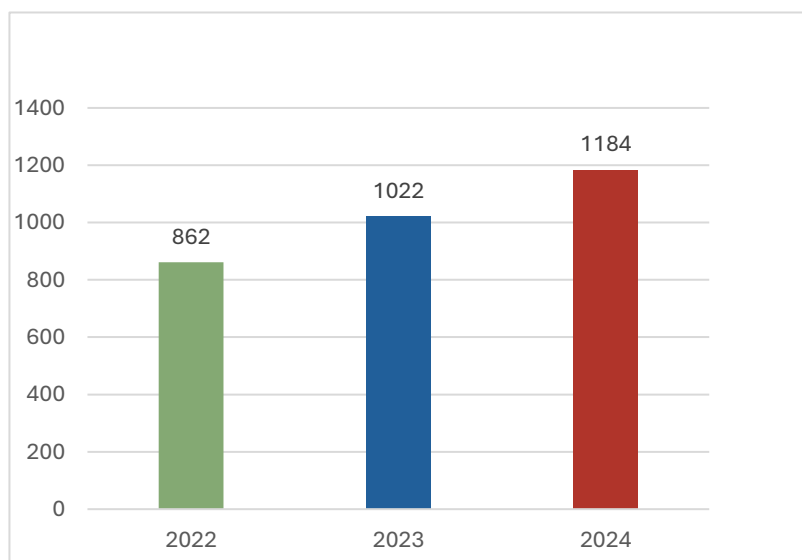
Agencija za interne organizacijske opasnosti vodi Registar rizika tzv. „HACZ Hazard Log“ u kojem su identificirane i analizirane potencijalne opasnosti, te definirane mjere za ublažavanje rizika. Tijekom 2024. godine provedena je revizija svih identificiranih opasnosti, relevantnih aktivnosti za kontrolu i ublažavanje prepoznatih rizika, kao i evaluacija njihove učinkovitosti. Proaktivno su analizirane dodatne potencijalne opasnosti i nesukladnosti proizašle iz internih i eksternih nadzora, postupaka uvođenja promjena te vanjskih utjecaja (upravljanje promjenama, informacijska sigurnost, promjena institucionalnog položaja Agencije - gubitak funkcionalne, organizacijske i financijske neovisnosti itd.) te je Registar rizika adekvatno revidiran.

Na sastancima Odbora za sigurnost su se kvartalno analizirala i izvješća o stanju sigurnosti u zračnom prometu koja sumiraju statistički obrađene podatke o događajima povezanim sa sigurnošću o kojima je izviješteno putem sustava obveznog i dobrovoljnog izvješćivanja. Periodičkim izvješćima o sigurnosti pratili su se trendovi kretanja pokazatelja performanse sigurnost prema kategorijama i razinama definiranim u Nacionalnom programu sigurnosti u zračnom prometu (dalje u tekstu: Nacionalni program sigurnosti).

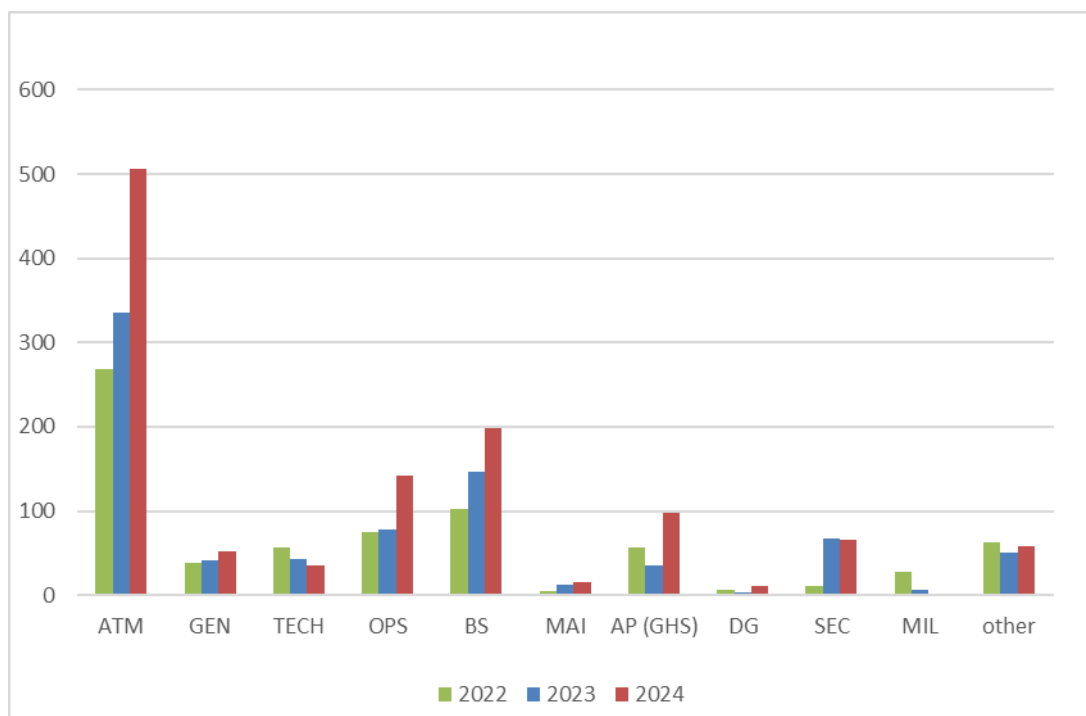
Prva razina pokazatelja performanse sigurnosti (*TIER I*) su podaci o broju nesreća i ozbiljnih nezgoda u određenom vremenskom razdoblju. Drugu razinu (*TIER II*) predstavljaju podaci o broju događaja kategoriziranih kao nezgode u određenom vremenskom razdoblju. Treću razinu (*TIER III*) čine pokazatelji vezani uz praćenje definiranih specifičnih događaja prema određenim kategorijama, kako je definirano u Nacionalnom programu sigurnosti. To su događaji koji mogu predstavljati rizik za sigurnost civilnog zrakoplovstva, a koji prema procjeni rizika nisu kategorizirani kao nesreće, ozbiljne nezgode i nezgode.

Za potrebe praćenja relevantnih pokazatelja performanse sigurnosti prate se sljedeće kategorije rizika prema smjernicama iz Nacionalnog programa i plana sigurnosti: CFIT (Kontrolirani let u teren), LOC-I (Gubitak kontrole nad zrakoplovom u letu), MAC (Opasno približavanje/gubitak separacije/sudar zrakoplova u zraku), RI (Neodobreni upad na uzletno-sletnu stazu), RE (Izlijetanje s uzletno-sletne staze), ADRM/RAMP (Događaj vezan uz dizajn aerodroma, usluge ili funkcionalnosti), FIRE (Događaji koji uključuju slučajeve požara, dima, para ili probleme oko regulacije tlaka), OBST (Događaji koji uključuju slučajeve sudara ili mogućeg sudara zrakoplova u letu i statičkih prepreka) i SEC (Događaji nezakonitog ometanja civilnog zrakoplovstva). Za nacionalne rizike dodatno se prate i sljedeći pokazatelji sigurnosti: *CNS-ATM specific* (Događaji vezani uz probleme funkcionalnog sustava prilikom pružanja CNS usluga), GEN (Događaji vezani uz operacije generalne avijacije), BS/WILD (Događaji sudara ili mogućeg sudara zrakoplova s pticama i divljim životinjama), COM (Događaji vezani uz smetnje na frekvencijama), LAS (Ometanje rada posade laserom) i UAS (Događaji vezani uz operacije bespilotnih zrakoplova).

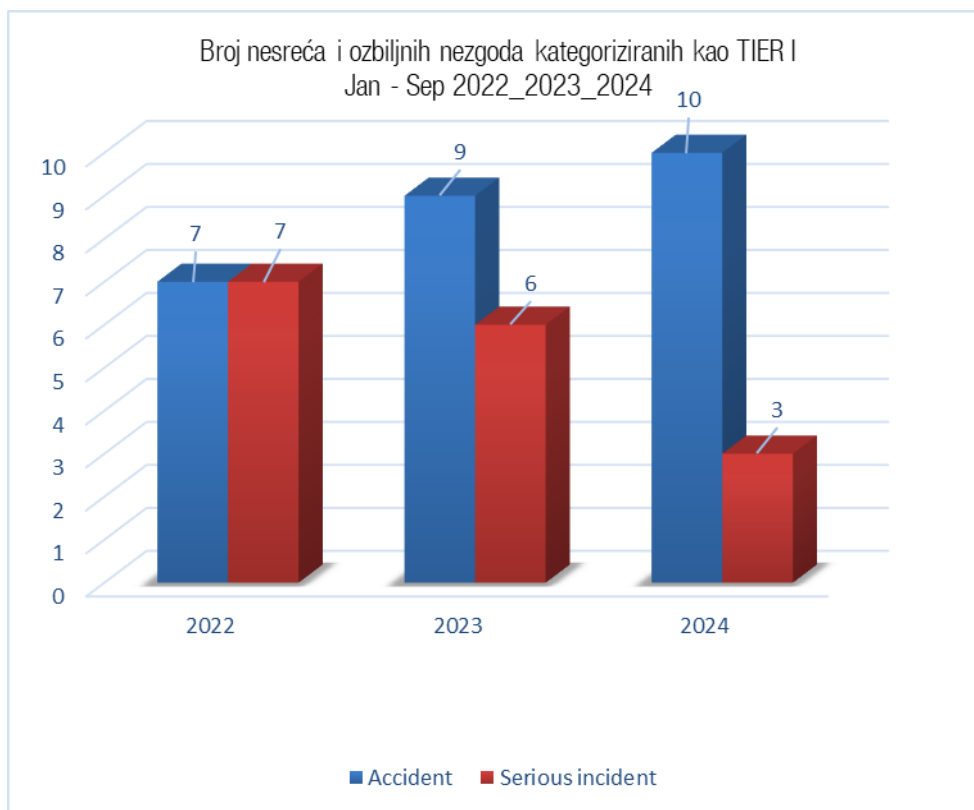
U grafikonima u nastavku prikazani su trendovi kretanja broja događaja tijekom 2024. godine prema postavljenim kategorijama te kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I, II i III.

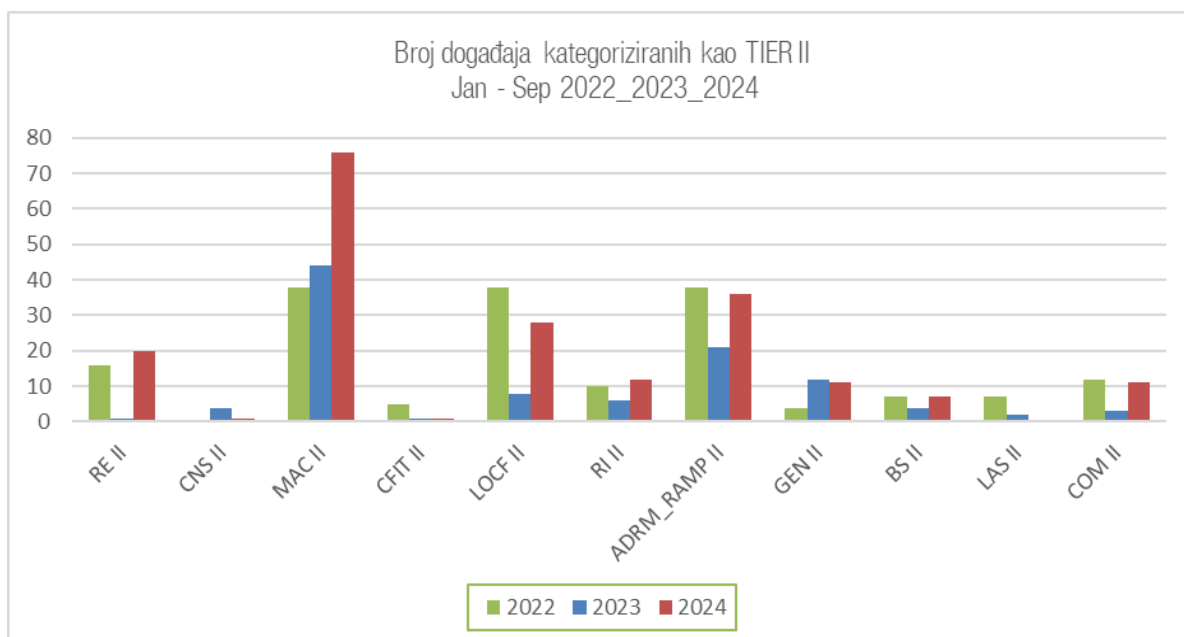
Grafikon 1: Ukupni broj događaja u civilnom zrakoplovstvu u prethodne 3 godine

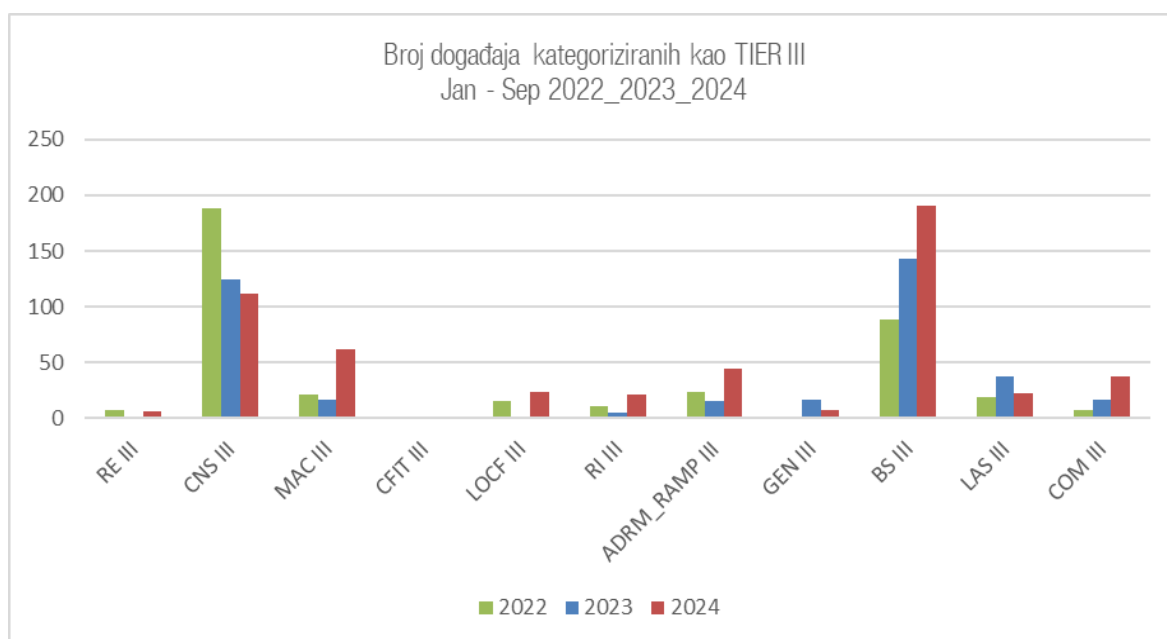
Grafikon 2: Broj događaja u civilnom zrakoplovstvu prema domenama

Grafikon 3: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I

Grafikon 4: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema ključnom području rizika (KRA) i SSP pokazateljima Razine II

Grafikon 5: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema ključnom području rizika (KRA) i SSP pokazateljima Razine III

Tijekom 2024. godine zaprimljeno je i obrađeno ukupno 1184 izvješća o događajima povezanim sa sigurnošću, što je rast od 20% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i nastavak pozitivnog trenda jačanja kulture izvješćivanja koji je identificiran još 2022. godine. Time se daje zaključiti da promotivne aktivnosti usmjerene na podizanje kulture sigurnosti i pojačani nadzori u domeni sustava upravljanja sigurnošću učinkovito djeluju na podizanje razine izvješćivanja uređenog odredbama Uredbe (EU) br. 376/2014 od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu (dalje u tekstu: Uredba 376/2014).

Tijekom 2024. godine u TIER I kategoriji događaja (nesreće i ozbiljne nezgode) zabilježeno je 10 nesreća i 3 ozbiljne nezgode. Većina nesreća i ozbiljnih nezgoda vezana je uz aktivnosti generalne avijacije kao i letačke operacije

jedrilica i parajedrilica. Među prevladavajućim uzrocima navedenih događaja u domeni generalne avijacije ističe se loša priprema pilota, zbog čega su od strane Agencije provedene promotivne i edukativne aktivnosti podizanja svijesti o neophodnosti kvalitetne pripreme leta. Najveći broj događaja vezan uz aktivnosti parajedriličara u sportsko rekreativnom letenju, koji su zadnjih godina intenzivirali svoje aktivnosti. S obzirom da letenje parajedrilice spada u ekstremne sportove koji sa sobom nose određene opasnosti i rizike koji se u ovom sportu ne mogu izbjeći (polijetanje i slijetanje na noge, osjetljivost na promjene vjetrova i termike, odabir lokacije slijetanja i slično), Agencija pojačanim aktivnostima nadzora provedbe osposobljavanja i promocijom sigurnosti nastoji pozitivno utjecati na podizanje razine sigurnosti i u ovim aktivnostima.

U kategoriji SSP pokazatelja Razine II (nezgode) zabilježen je rast MAC i LOCF indikatora bez zajedničkog uzroka koji bi ukazivao na sustavne nedostatke. U ovoj kategoriji događaja zabilježen je i rast broja događaja vezanih uz operacije bespilotnih zrakoplova (UAS). Tijekom ljetne sezone 2024. godine zabilježeno je nekoliko događaja letenja bespilotnih zrakoplova/dronova u blizini prilaznih putanja zračnih luka ili u blizini područja gašenja požara kanaderima. Agencija je pokrenula veliku promotivnu akciju putem različitih medija (televizija, radio, novine, društvene mreže) s ciljem upoznavanja javnosti s osnovnim pravilima uporabe bespilotnog zrakoplova, pogotovo u kritičnim područjima poput navedenih. Nakon kampanje je provedena analiza djelotvornosti objava putem analize performansi (doseg prema ciljnim skupinama, posjećenost), te je utvrđen veliki porast posjeta ciljanim web stranicama. Dobar rezultat promotivne kampanje vidljiv je i u porastu provedenih registracija operatora ovih zrakoplova, a u nastavku sezone nisu zabilježeni slični događaji.

Najveći broj izvješća prema SSP pokazateljima Razine III se bilježi u domeni BS/WILD. Agencija kontinuirano prati provedbu i učinkovitost planova za kontrolu ovoga rizika koje su uspostavili aerodromi. Dio porasta broja događaja može se pripisati i daljnjem poboljšanju kulture izvješćivanja na pojedinim aerodromima u odnosu na prethodnu godinu. U kategoriji događaja TIER III zabilježen je povećani broj izvješća vezanih MAC indikator i izvješća o prekomjernom prometnom opterećenju (veći broj zrakoplova od planiranog) pojedinih sektora zračnog prostora Republike Hrvatske. Uzroci variraju od zaobilaženja loših vremenskih uvjeta, iznimnog rasta prometa u hrvatskom zračnom prostoru, nepridržavanja planu leta od strane operatora zrakoplova, do neadekvatne koordinacije sa susjednim pružateljima usluga u zračnoj plovdbi. Svi događaji su analizirani sukladno propisima te su sa relevantnim subjektima usuglašene korektivne i preventivne mjere. S obzirom da je uočen negativan trend na razini europske ATM mreže vezan uz nepridržavanje planovima leta, a u namjeri pružanja pune podrške organizacijama, te unaprjeđenja sigurnosti zračnog prometa i usklađivanja s regionalnim planom sigurnosti zračnog prometa, Agencija je u suradnji s HKZP-om i EUROCONTROL-om pokrenula aktivnosti promocije sigurnosti vezane uz ovakva i slična pitanja visokog profila u domeni upravljanja zračnim prometom (ATM).

Uz svakodnevne aktivnosti vođenja ECCAIRS 2 sustava, Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa je u suradnji s radnom grupom sastavljenom od predstavnika svih operativnih odjela Agencije kontinuirano provodio procjenu rizika sigurnosti svih zaprimljenih događaja prema ERCS metodologiji i zahtjevima Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/2034 o dopuni Uredbe (EU) br. 376/2014 u pogledu zajedničke europske sheme klasifikacije rizika (ERCS). Ova metodologija omogućava da se na temelju agregiranih informacija utvrde ključna područja rizika (KRA) te da se utvrde i klasificiraju razine rizika koji svaki događaj ima na sigurnost zračnog prometa. U skladu s obvezama Uredbe (EU) 376/2014, a u svrhu informiranja javnosti o razini sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu, Agencija je početkom 2024. godine u suradnji s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN) objavila Analizu sigurnosti zračnog prometa za 2023. godinu. Ova analiza sigurnosti predstavlja sažetak svih relevantnih događaja u 2023. godini koji su se odnosili na sigurnost zračnog prometa, sadrži informacije o trendovima i pokazateljima uspješnosti u području sigurnosti (SPI).

2.7 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa

Sukladno težišnim aktivnostima definiranim Godišnjim programom rada za 2024. godinu, Agencija kao nadležno tijelo za izradu nacrtu prijedloga podzakonskih propisa iz područja svoje nadležnosti kontinuirano vodi računa o pravovremenom planiranju i izradi potrebnih nacrtu propisa, u skladu s regulatornim promjenama u Republici Hrvatskoj i EU te potrebama zrakoplovne zajednice.

2.7.1 Pravilnici i ostale regulatorne aktivnosti

Tijekom 2024. godine Agencija je dovršila i resornom ministarstvu dostavila u proceduru donošenja Pravilnik o provedbi Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/317 o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba (»Narodne novine« broj 21/2025), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/373 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor (»Narodne novine« broj 6/2025) i Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o odobravanju letova inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru (»Narodne novine« broj 19/2025).

Sukladno Godišnjem programu rada za 2024. godinu, dva nacrtu pravilnika dovršena su i dostavljena resornom ministarstvu radi dobivanja prethodne suglasnosti u svrhu provedbe savjetovanja s javnošću:

1. Pravilnik o letenju zrakoplova i
2. Pravilnik o uvjetima i načinu prijevoza opasnih roba zrakom.

Pravilnik o uvjetima i načinu upotrebe ovjesne jedrilice, parajedrilice, padobrana s pogonom i jedrilice prazne mase do 80/100 kg odgođen je zbog potrebe za dodatnom analizom i razradom konceptualnih pitanja vezanih uz tehničke i operativne zahtjeve, dok je prilikom izrade nacrtu Pravilnika o izdavanju svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma, koji je također bio planiran, uočena potreba za suradnjom više organizacijskih jedinica unutar Agencije kako bi se jasnije definirali zahtjevi vezani uz letačke operacije i postupke, kao i potreba za provođenjem prethodnih konzultacija sa zrakoplovnom zajednicom.

Nacrt Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja zrakoplovnom osoblju za pripremu, otpremu i praćenje leta zastao je s izradom s obzirom da je tijekom godine započela izrada novog EU propisa kojim se planira detaljno urediti predmetno područje. Također, izrada nacrtu Pravilnika o naknadama zračnih luka usporena je s obzirom da je područje primjene novog Pravilnika potrebno uskladiti s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu čiji je nacrt u izradi. Slijedom navedenog, donošenje potonjeg nacrtu Pravilnika, kao i izrada nacrtu za preostala tri predviđena je za 2025. godinu.

Tijekom 2024. godine započeo je rad na Pravilniku o gradnji, obnovi, održavanju i kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139, dok je rad na nacrtu Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati instruktori i ispitivači članova kabinske posade zrakoplova nastavljen, ali zbog već postojećeg ASO-a koji trenutno regulira navedena pitanja i ograničenih resursa ne predstavlja prioritet. Osim navedenih pravilnika, Agencija je tijekom 2024. godine objavila izmjene tri Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti:

- ASO-2016-002 Rev.2: Dodatni uvjeti za izvođenje uvodnih letova
- ASO-2023-002 Rev.1: Letovi privatnih osoba koje dijele trošak leta
- ASO-2020-001 Rev.4: Popis originatora podataka i podaci koji se objavljuju putem produkata zrakoplovnih informacija te obveza sklapanja sporazuma o razini pružanja usluga

Agencija je dodatno objavila tri Zrakoplovne sigurnosne informacije od kojih je jedna nova, a dvije su izmijenjene:

- ASIL-2024-001: Izvođenje simulacije otkaza motora tijekom osposobljavanja pilota na jednopilotnim višemotornim klipnim avionima (MEP),
- ASIL-2013-004 Rev.1: Implementacija Europskog akcijskog plana za smanjenje rizika od neodobrenog ulaska (upada) na uzletno-sletnu stazu
- ASIL-2014-004 Rev.1: Implementacija Europskog akcijskog plana za smanjenje rizika od izlijetanja s uzletno-sletne staze

Agencija je nastavila pratiti objavljivanje ICAO državnih pisama (ICAO State Letters) radi pravodobnog informiranja o planiranim ili usvojenim izmjenama standarda i preporučene prakse i drugim pitanjima vezanim za djelovanje ICAO-a.

Osim navedenih aktivnosti, potrebno je naglasiti kako je Agencija tijekom 2024. godine, sukladno objavljenom Planu zakonodavnih aktivnosti, intenzivno radila na nacrtu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona zračnom prometu s ciljem usklađivanja s odredbama čl. 12 Uredbe (EU) 2023/2405 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o osiguravanju jednakih uvjeta tržišnog natjecanja za održiv zračni prijevoz (tzv. ReFuelEU Aviation) kao i detaljnije razrada materijalnih i prekršajnih odredbi u odnosu na sustave bespilotnih zrakoplova.

2.7.2 Praćenje EU propisa i nacрта EU propisa

Agencija je uključena u donošenje novih EU propisa, prvenstveno kroz sudjelovanje u radu radnih grupa, komitoloških odbora i drugih tijela koja rade na izradi nacрта EU propisa. Na ovaj način osigurana je zastupljenost interesa svih dionika u civilnom zrakoplovstvu tijekom izrade novih propisa, ali i pravovremeno planiranje implementacije istih sukladno rokovima objavljenima u IKOS bazi Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Tijekom 2024. godine, europski zakonodavac posebnu je pažnju posvetio daljnjoj razradi regulatornih zahtjeva u području sigurnog pružanja zemaljskih usluga, potpore operacijama na jedinstvenom europskom nebu (SES) osobito u vezi s korištenjem sustava za izbjegavanje sudara u zraku (ACAS) i usklađenom upotrebom PBN specifikacija za operacije u oceanskom i udaljenom kontinentalnom zračnom prostoru. Dodatno, uspostavljen je pravni okvir za posebne tipove zrakoplova (gyroplanes) u odnosu na nekomercijalne operacije i dozvole pilota te su uvedeni novi zahtjevi za plovidbenost zrakoplova.

Sve navedene regulatorne promjene Agencija redovno prati te priprema njihovu implementaciju, sukladno svojim internim procedurama.

2.8 Ekonomska regulacija u zračnom prometu

U pogledu ekonomske regulacije i nadzora u zračnom prometu, sukladno Zakonu i podzakonskim aktima propisanim kriterijima, Agencija je nadležna za utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada koje plaćaju zračni prijevoznici, za odobravanje cjenika i naknada zračnih luka te za nadzor ekonomske sposobnosti operatora zrakoplova i operatora aerodroma.

2.8.1 Utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada

U skladu s odredbama tada važećeg Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada («Narodne novine» broj 91/13), Agencija je utvrdila jedinične cijene rutnih i terminalnih naknada za naplatne zone u Republici Hrvatskoj u skladu s EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada i odgovarajućim EU propisima. Agencija je u 2024. godini, u propisanom postupku, utvrdila jedinstvenu konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu rutnih naknada Republike Hrvatske za 2025. godinu te iste uputila u daljnji postupak donošenja pred Proširenim odborom za rutne naknade (*Enlarged Committee for Route Charges*) EUROCONTROL-a. Isto tako, Agencija je utvrdila konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu terminalnih naknada Republike Hrvatske za 2025. godinu.

2.8.2 Odobravanje cjenika i naknada zračnih luka

U skladu s člankom 42. Zakona i člankom 4. Pravilnika o naknadama zračnih luka («Narodne novine» broj 65/2015), Agencija odobrava cjenike naknada zračnih luka i njihove izmjene. Agencija odobrava unutar cjenika naknada zračnih luka tzv. regulirane usluge pri čemu se svaka korekcija cjenika reguliranih usluga pomno ispituje u skladu s važećom regulativom i obvezom zračnih luka o razdvajanju financijskih tokova.

Tako je Agencija tijekom 2024. godine zaprimila dva zahtjeva u svezi s izmjenom cjenika reguliranih naknada zračnih luka i programa poticaja. ZL Dubrovnik i ZL Pula uputile su zahtjev Agenciji za izmjenom cjenika i odobrenjem programa poticaja.

2.8.3 Nadzor ekonomske sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske

Operatori aerodroma

Na osnovu Pravilnika o izdavanju svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma («Narodne novine» broj 14/2016) utvrđuje se potreba procjenjivanja financijskog položaja operatora aerodroma u okviru izdavanja i redovitog nadzora imatelja svjedodžbe aerodroma.

Pregled ekonomske sposobnosti operatora aerodroma kontinuirani je posao koji se obavlja tijekom cijele godine. Djelokrug rada ne uključuje samo verifikaciju i kontrolu dokumentacije, već ima i savjetodavnu ulogu te obuhvaća i kontinuirani nadzor primjene važećih računovodstvenih propisa. Isto tako, Pravilnikom o pružanju zemaljskih usluga («Narodne novine» broj 84/22) predviđa se razdvajanje računa (konta) za djelatnost zemaljskih usluga od računa za druge djelatnosti u skladu s važećom komercijalnom praksom. Tijekom 2024. godine pregledana su financijska izvješća, planovi poslovanja i ostala financijska dokumentacija sljedećih operatora aerodroma: Zračna luka Pula d.o.o., Aerodrom Brač d.o.o., Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Zračna luka Split d.o.o., Međunarodna Zračna luka Zagreb d.d., Zračna luka Zadar d.o.o., Zračna luka Osijek d.o.o., Zračna luka Rijeka d.o.o. i Zračno pristanište Mali Lošinj d.o.o.

Analize financijskih izvješća su pokazale da su poslovanja većina zračnih luka u 2024. godini bila bolja od planiranih, a ostvareni rezultat također bolji u usporedbi s godinom ranije. Obzirom na očekivan rast prometa, poboljšanu profitabilnost i sigurnu likvidnosnu poziciju, izgledno je da će većina zračnih luka imati uspješnu 2025. poslovnu godinu.

Operatori zrakoplova

U skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici, Agencija je ovlaštena utvrđivati financijski položaj operatora zrakoplova. Analiza financijskih izvještaja temelji se na horizontalnoj i vertikalnoj analizi uz korištenje financijskih pokazatelja kao što su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti uz utvrđivanje iznosa odgovarajućeg neto kapitala.

Tijekom 2024. godine pregledana je financijska dokumentacija u okviru kontinuiranog praćenja valjanosti postojećih operativnih licencijskih sljedećih operatora: Croatia Airlines d.d, ETF Airways d.o.o., FlyAir 41 d.o.o. Trade Air d.o.o., Air Panonia d.o.o., Jung Sky d.o.o. i Winnair d.o.o.

Najveći naglasak u okviru procjene financijskog položaja operatora stavljen je na likvidnost te moguću potporu vlasnika ili kreditnu sposobnost.

Temeljem važeće regulative Agencija je donijela jednu uvjetnu procjenu financijskog položaja i to nacionalnog prijevoznika Croatia Airlines d.d. , dok su za ostale operatore donesene dostatne (bezuvjetne) procjene financijske sposobnosti.

2.9 Odobravanje letova

Odsjek odobravanja letova poslove odobravanja vrši temeljem relevantnih međunarodnih i nacionalnih propisa, a ključni aspekti su provjera sigurnosnih standarda te operativna sposobnost zrakoplovnih prijevoznika. Struktura i broj predmeta po vrstama izdanih odobrenja u 2024. godini dostavlja se u tablici:

Tablica 12: Struktura i broj predmeta za odobravanje letova u 2024. godini

Struktura predmeta Odsjeka odobravanja letova	
Suglasnosti za godišnja diplomatska odobrenja za prelete i slijetanja inozemnih državnih zrakoplova	42
Suglasnosti za pojedinačna diplomatska odobrenja za prelete i slijetanja inozemnih državnih zrakoplova	183
Odobrenja za obavljanje usluga linijskog zračnog prijevoza inozemnim zračnim prijevoznicima	67
Odobrenja za obavljanje usluga povremenog zračnog prijevoza inozemnim zračnim prijevoznicima	201
Preleti i slijetanja inozemnih civilnih zrakoplova s opasnim robama	9
Letovi inozemnih zrakoplova koji nemaju standardnu svjedodžbu o plovidbenosti	36
Radovi iz zraka inozemnih operatora zrakoplova	3
Odobrenja letačkih operacija koje nisu zračni prijevoz	75
Ostalo	4
UKUPNO	620

Stručne i administrativne poslove Odsjek obavlja kroz slijedeće postupke; odobravanje komercijalnog zračnog prijevoza prijevoznicima iz trećih zemalja te odobravanje letačkih operacija i drugih aktivnosti inozemnim i hrvatskim operatorima koje se prema propisima smiju obavljati samo uz odobrenje Agencije.

Odobrovanje komercijalnog zračnog prijevoza prijevoznicima iz trećih zemalja

Odobrovanje prometnih prava zračnim prijevoznicima iz trećih zemalja (TCO) za obavljanje linijskog zračnog prometa vrši se sukladno uvjetima utvrđenim odredbama međunarodnih sporazuma.

Kada prometna prava nisu dogovorena bilateralnim ili mnogostranim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, ista se odobravaju uz prethodno pozitivno mišljenje resornog ministarstva.

Očekivano smanjenje broja zahtjeva za odobrenjem prometnih prava u povremenom prometu posljedica je uvođenja grupnog odobrenja inozemnim operatorima zrakoplova države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor ili dogovor o izdavanju takvih odobrenja.

Broj ukupno izdanih odobrenja većinom se sada odnosi na ad hoc letove za vlastite potrebe pravnih i fizičkih osoba te taksi letove koji su u porastu tijekom drugog i trećeg kvartala u godini.

Ostala odobrenja odnosila su se na serije povremenih letova u sklopu turističkih paket-aranžmana (inclusive tour charter letovi), prijevoza robe te letove za posebne događaje sportskog karaktera.

Prometna prava četvrte, pete i sedme zračne slobode iznimno su odobravana temeljem dostavljenih izjava o suglasnosti hrvatskih zračnih prijevoznika i pozitivnog mišljenja resornog ministarstva.

Trend sklapanja ugovora o zakupu zrakoplova s posadom (*wet lease-in*) između TCO i EU prijevoznika/TCO u linijskom i povremenom prometu je i dalje u porastu, što posljedično ima veliki utjecaj na rad Odsjeka obzirom da rješavanje takvih zahtjeva iziskuje kompleksniju provjeru neophodne dokumentacije temeljem koje se izdaje odobrenje ili dopuna postojećeg odobrenja.

Veći broj zahtjeva za odobrenje prijevoza opasnih roba zrakom u civilnom postupku odnosio se na prelete, dok su samo dva zahtjeva odobrena temeljem mišljenja resornog ministarstva radi korištenja prometnih prava sedme zračne slobode.

Međutim, prijevoz opasnih roba obavljali su operatori inozemnih državnih zrakoplova temeljem pojedinačnih diplomatskih odobrenja koje izdaje ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove (MVEP) uz suglasnost Odsjeka.

Osim na pojedinačne diplomatske zahtjeve, Odsjek je davao suglasnost i na zahtjeve za izdavanje godišnjih diplomatskih odobrenja za letenje inozemnih državnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru.

Odsjek u primjenjivim procesima kontinuirano provodi provjere koje su vezane za provedbu Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini, kako je zadnje izmijenjena.

Letačke operacije i aktivnosti za koje je potrebno odobrenje Agencije

O zahtjevima za odobravanje letačke operacije izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja zrakoplova inozemnih i hrvatskih operatora odlučivalo se pozitivno samo u slučajevima kada je za to postojala opravdana potreba. Većina obrađenih predmeta odnosila se na izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje zrakoplova na vodene površine.

Također, odobravane su operacije izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja helikoptera inozemnim operatorima u svrhu obavljanja komercijalnog zračnog prijevoza, nekomercijalnih operacija i komercijalnih specijaliziranih operacija (radova iz zraka).

Sukladno dostavljenim zahtjevima aeroklubova i popratnim planovima izvanaerodromskih skokova izdavana su odobrenja za izvanaerodromske skokove padobranom za potrebe njihovih redovitih klupskih aktivnosti.

Tijekom prethodne godine, izdana su odobrenja za obavljanje komercijalnih specijaliziranih operacija (radova iz zraka) u svrhu distribucije cjepiva za lisice koje se izvršavaju tijekom proljeća i jeseni, tretiranje komaraca te snimanje iz zraka.

Letovi ispod minimalnih visina odobravani su operatorima zrakoplova prilikom izvođenja komercijalnih specijaliziranih operacija (snimanja iz zraka i sl.) te visokorizičnih operacija (izbacivanje i raspršivanje iz zrakoplova u letu, operacija helikoptera s podsvjesnim teretom (HESLO) i sl.), a temeljem zadovoljavajuće procjene rizika koju je izradio operator zrakoplova ili odobrenja za prekogranične komercijalne operacije visokog rizika, ovisno što je bilo primjenjivo.

U suradnji s Odjelom letačkih operacija i školstva (FOD), Odsjek je odobravao letenje neupravljivih letećih objekata s vlastitim pogonom (raketni modeli), puštanje slobodnih balona bez posade te korištenje vezanih balona bez posade.

Letovi inozemnih zrakoplova koji ne posjeduju standardnu svjedodžbu o plovidbenosti već specijalnu ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti, dopuštenje za letenje ili sličan dokument kojeg je izdala zrakoplovna vlast države registracije zrakoplova, odobravani su temeljem stručnog mišljenja Odjela plovidbenosti.

Kada je primjenjivo, u postupku izdavanja odobrenja, Odsjek pribavlja stručna mišljenja ostalih odgovarajućih nadležnih ustrojstvenih jedinica Agencije te aktivno sudjeluje u postupcima osiguravanja primjene zrakoplovnih propisa.

2.10 Vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova

Vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova obuhvaća: upis zrakoplova, dodjeljivanje registarskih oznaka i registarskog broja, upis podataka i upis promjene podataka, brisanje zrakoplova iz Registra, izdavanje izvadaka iz Registra te kontinuirano praćenje i ažuriranje podataka.

Registar je javna knjiga za koju se smatra da potpuno i istinito odražava činjenično i pravno stanje zrakoplova.

Izvadci iz Registra imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Na dan 31. prosinca 2024. godine, u Registar je bilo upisano ukupno 374 zrakoplova. U tablici niže prikazana je vrsta zaprimljenih predmeta tijekom prošle godine, kao i broj zaprimljenih te riješenih predmeta.

Tablica 13: Struktura predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2024. godini

VRSTA PREDMETA	ZAPRIMLJENO	RJEŠENO
Upis zrakoplova	23	20
Brisanje zrakoplova	10	8
Upis i promjena podataka	26	25
Izdavanje izvataka i sličnih podataka iz Registra	298	298
Rezervacija registracijske oznake i rednog broja u Registru	21	21
Odobrenje odstupanja od pravilnikom propisanih dimenzija registracijske oznake	2	2
Ostalo	8	8
UKUPNO	388	382

Tijekom 2024. godine Agencija je nastavila s jakim doprinosom daljnjoj digitalnoj transformaciji javne uprave i sve lakšoj razmjeni podataka kojima Agencija kao javnopravno tijelo raspolaže te se putem Državne sabirnice i EMPIC softvera koji Agencija koristi omogućilo povezivanje i interaktivna izmjena podataka i s Ministarstvom pravosuđa, uprave i zelene tranzicije što je doprinjelo znatnom smanjenju broja zaprimljenih predmeta vezanih uz izdavanje izvadata i drugih podataka iz Registra.

Pristup podacima iz Registra zrakoplova zasad je omogućen ukupno šest tijela javne uprave:

- Državnom sudbenom vijeću
- Državno odvjetničkom vijeću
- Financijskoj agenciji
- Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa
- Središnjem registru državne imovine
- Ministarstvu pravosuđa, uprave i zelene tranzicije

U skladu s već prethodno potpisanim Sporazumom o suradnji i Protokolom za razmjenu podataka između Agencije i Porezne uprave, Agencija je svaku promjenu podataka i informacija o zrakoplovima registriranim u Republici Hrvatskoj pravovremeno dostavila i Poreznoj upravi sa svrhom stvaranja Imovinske kartice za potrebe Porezne uprave.

U skladu s europskim pravnim okvirom vezanim za obaveznu provjeru zrakoplova u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS baza), izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Hrvatskog registra civilnih zrakoplova („Narodne novine“ broj 2/2021, 121/2022), nastavljeno je uspješno povezivanje postupka upisa zrakoplova u Registar i navedene provjere u SIS bazi, koja je u nadležnosti MUP-a, u svrhu provjere jesu li zrakoplovi koji su u postupku registracije ukradeni, nezakonito prisvojeni, izgubljeni ili traženi kao dokaz u kaznenom postupku.

2.11 Rješavanje o pritužbama za zaštitu prava putnika

Temeljem odredbi Zakona o obveznim i stvarno pravnim odnosima u zračnom prometu, Agencija je nadležno tijelo za mirno rješavanje sporova između putnika i prijevoznika, odnosno operatora aerodroma, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcaja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te Uredbom (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu. U odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je značajan rast u broju zaprimljenih prigovora:

Tablica 14: Pregled broja prigovora vezanih uz zaštitu prava putnika

Godina	VRSTA PRIGOVORA					Ukupno
	Otkazan let	Duže kašnjenje	Uskraćen ukrcaj	Osoba sa smanjenom pokretljivošću	Premještaj u nižu klasu	
2012.	-	1	1	-	-	2
2013.	7	42	2	-	-	51
2014.	11	67	1	1	-	80
2015.	62	196	18	-	-	276
2016.	77	164	8	1	-	250
2017.	150	361	10	-	-	521
2018.	334	561	19	1	-	915
2019.	352	939	47	2	1	1341
2020.	524	205	16	-	-	745
2021.	242	100	27	-	-	369
2022.	284	264	39	-	-	587
2023.	233	330	9	-	-	572
2024.	392	488	18	-	-	858

Iz gornje tablice vidljivo je kako je prošle godine zaprimljen veći broj prigovora vezanih uz duže kašnjenje leta, otkazan let i uskraćen ukrcaj u usporedbi s prethodnom godinom. Do poremećaja u prometu dolazilo je zbog izvanrednih okolnosti, poput nepovoljnih vremenskih prilika, udara ptica, restrikcija kontrole zračnog prometa, ali i zbog operativnih odluka prijevoznika kao i štrajka osoblja zračnog prijevoznika. S obzirom na relativno čestu objavu novih presuda Europskog suda vezanih za primjenu Uredbe (EZ) 261/04 kao i smjernice Europske komisije upućene državama članicama, Agencija je davno prepoznala potrebu kontinuiranog rada sa zrakoplovnom zajednicom kako bi osigurala visoki nivo primjene putničkih prava.

S tim ciljem organizirane su dvije radionice sa predstavnicima prijevoznika, zračnih luka, turističkih agencija i drugih nadležnih tijela, sve kako bi se navedene sudionike koji na različite načine primjenjuju propise o zaštiti prava putnika upoznalo s postojećim regulatornim okvirom, primjerima iz prakse te pomoglo oko svih nejasnih ili otvorenih pitanja. Kako bi dodatno upoznala putnike s njihovim pravima, Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo pokrenula je 2024. godine Novosti (Newsletter), koji pruža informacije o ključnim događanjima, radionicama i aktivnostima Agencije. U tom kontekstu, objavljene su novosti vezane uz neprihvatljivo ponašanje putnika u zračnoj luci ili na letu (tzv. unruly passengers). Osim svega navedenog, predstavnici Agencije redovno sudjeluju u radu Europske komisije i njene radne grupe posvećene zaštiti prava putnika i standardizaciji postupanja nadležnih tijela država članica.

2.12 Aktivnosti vezane uz upravljanje zračnim prometom

Tijekom 2024. godine, Agencija je vezano na upravljanje zračnim prometom provodila aktivnosti na implementaciji ciljeva propisanih Provedbenom Uredbom komisije (EU) 2021/116 o uspostavi Prvog zajedničkog projekta za potporu provedbi europskoga glavnog plana upravljanja zračnim prometom (dalje u tekstu: Uredba 2021/116), lokalnog plana implementacije jedinstvenog europskog neba te izradi i praćenju provedbe Plana performansi Republike Hrvatske.

2.12.1 Lokalni plan implementacije jedinstvenog europskog neba

Republika Hrvatska je potpisala i ratificirala Međunarodnu konvenciju o suradnji o sigurnosti zračne plovidbe s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL (Zakon o potvrđivanju Protokola s usuglašenom Međunarodnom konvencijom o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe - EUROCONTROL («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 8/05). Jedna od obaveza koja proizlazi iz Konvencije je sudjelovanje u projektu Europskog plana implementacije jedinstvenog europskog neba (*European Single Sky Implementation Plan* – ESSIP). ESSIP predstavlja zajednički dogovoren plan provedbe obaveza koje proizlaze iz regulative jedinstvenog europskog neba, s ciljem poboljšanja europske mreže zračnog prometa koji ima sljedeće ciljeve: povećanje ekonomičnosti, kapaciteta i sigurnosti zračnog prometa te povećanje zaštite okoliša. Temeljem ESSIP-a se razvijaju lokalni planovi implementacije jedinstvenog europskog neba (*Local Single Sky Implementation Plan* - LSSIP) na razini država pa tako i LSSIP Republike Hrvatske.

Implementacija predmetnih ciljeva je na dobrovoljnoj osnovi, a odabir prihvatljivih ciljeva za implementaciju leži na operativnim dionicima (pružatelju usluga u zračnoj plovidbi ili zračnim lukama). S obzirom da implementacija navedenih ciljeva nije propisana ni razrađena regulatornim okvirom, Agencija kontinuirano prati provedbu ciljeva kako bi se potaknule pozitivne promjene po pitanju digitalizacije procesa, povećane efikasnosti i kapaciteta te sigurnosti u zračnom prometu.

2.12.2 Prvi zajednički projekt za potporu provedbe europskoga Master plana upravljanja zračnim prometom

Provedbena Uredba Komisije (EU) 2021/116 definira pet obaveznih ATM funkcionalnosti te jednu dodatnu funkcionalnost za koju propisana provedba evaluacije radi procjene njezine primjenjivosti. U 2024. godini ATM/ANS odjel je kontinuirano pratio provedbu aktivnosti nužnih za implementaciju ciljeva propisanih navedenom uredbom.

2.12.3 Plan performansi Republike Hrvatske

Tijekom godine obavljeno je redovno izvješćivanje o procesu nadzora provedbe Plana performansi za 2023. godinu. Proces nadzora i izvještavanja uspostavljen je internim procedurama između HKZP-a i Agencije, a obavljen je po utvrđenom obrascu koji dostavlja Europska komisija/PRB. Izvješće je dostavljeno Europskoj komisiji zajedno s inicijalnim prijedlogom cijena rutnih naknada za 2025. godinu, a u njegovoj izradi su sudjelovali predstavnici Agencije koji prate provedbu Plana mjerenja učinkovitosti na nacionalnoj razini. Finalno izvješće s konačnom cijenom za 2025. godinu dostavljeno je početkom studenog 2024. godine.

Izrađeno je i izvješće o promjenama troškova koji su se dogodili u 2023. godini, a sukladno članku 28. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba.

Tijekom 2024. godine izrađen je plan performansi za četvrto referentno razdoblje od 2025 – 2029. godine. Sukladno važećoj regulativi održane su konzultacije s korisnicima u kolovozu 2025. godine. Provedena je ocjena

kompletnosti od strane Europske komisije, nakon koje su napravljene manje izmjene Plana performansi te je finalni draft predan Europskoj komisiji na ocjenjivanje u skladu s propisanim rokovima.

3. OSTALI POSLOVI AGENCIJE

Uz poslove izravno vezane uz nadležnosti propisane Zakonom i podzakonskim aktima, Agencija je provodila i niz ostalih aktivnosti u funkciji unaprjeđivanja rada i sposobnosti Agencije za obavljanje poslova iz nadležnosti te njenog daljnjeg razvoja.

3.1 Suradnja s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima

Pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija je obavezna surađivati s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima u području sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.

3.1.1 Suradnja s domaćim nadležnim tijelima

Tijekom 2024. godine, Agencija je nastavila surađivati s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, a koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Suradnja s resornim Ministarstvom odvijala se kao i prethodnih godina u skladu s nadležnostima za civilno zrakoplovstvo propisanih Zakonom. S Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu nastavljena je suradnja na unaprjeđenju zajedničkih operativnih procedura za zajedničko postupanje o događajima povezanim sa sigurnošću te protokola i procedura vezane uz pristup, korištenje, unos i razmjenu podataka u ECCAIRS bazu podataka.

Sudjelovanje u radu nacionalnih povjerenstava i radnih skupina

Predstavnici Agencije sudjelovali su tijekom 2024. godine u radu sljedećih nacionalnih povjerenstava i radnih skupina:

- Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu,
- Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom,
- Nacionalno povjerenstvo za olakšice,
- Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa,
- Nacionalno povjerenstvo za prijevoz opasnih tvari,
- Povjerenstvo za međusektorsku koordinaciju za nacionalni sustav za praćenje emisije stakleničkih plinova,
- Stalna koordinacija za potragu i spašavanje zrakoplova,
- Radna skupina za izradu Standardnog operativnog postupka za slučaj korištenja dronova/bespilotnih letjelica prilikom izviđanja i/ili gašenja požara na otvorenom prostoru,
- Ekspertna skupina za uspostavu helikopterske hitne medicinske službe, i
- Stručna radna skupina za izradu Prijedloga nacionalnog stajališta za STANAG 3711 Edition 3 - AIRFIELD LIGHTING AND MARKING COLOUR STANDARDS

Agencija aktivno sudjeluje u radu Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu te obavlja i stručne poslove za Povjerenstvo. Što se tiče Plana sigurnosti u zračnom prometu, pripremljen je Plan za razdoblje 2023.-2025. kojim su definirani ciljevi sigurnosti koji se odnose na identificirana sigurnosna pitanja, ključne rizike i rizike u nastajanju za koje su aktivnosti i mjere prepoznate kroz provedbu relevantnih stavki Europskog plana zrakoplovne

sigurnosti (EPAS) u nadležnosti zemalja članica (Member State Task - MST), provedbu sheme performansi ATM-a te identifikaciju i provedbu nacionalnih ciljeva sigurnosti. Nacrt Plana sigurnosti je krajem 2022. godine dostavljen Povjerenstvu na usvajanje. Povjerenstvo je u ožujku 2023. godine donijelo Odluku o donošenju Plana sigurnosti kojim je definirano ukupno 127 različitih aktivnosti, od kojih je većina u nadležnosti Agencije, ali svoju ulogu imaju i ostala državna tijela (MMPI MORH, AIN itd.) i industrija.

Na sastanku Povjerenstva se, između ostalog, raspravljalo o rezultatima EASA inspekcije koje se odnose na rad Povjerenstva i to potrebu osiguranja kontinuiteta u radu Povjerenstva, potrebu aktivnog učešća svih relevantnih tijela u nacionalnom sustavu upravljanja sigurnošću, uspostavu kontinuiranog praćenja SPI koji reflektiraju postavljene ciljeve i nacionalni safety risk portfolio, uspostavu mehanizma razmjene informacija o sigurnosti, osiguranje potrebnih resursa za SSP aktivnosti od strane svih uključenih tijela, itd.

Raspravljalo se i o potencijalnim temama koje su od interesa za Povjerenstvo:

- Organizacija i funkcioniranje SAR, nedostatak nacionalnog ERP plana,
- Integracija UAS u civilni zračni promet,
- Aktivnosti NATO zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru; i
- Kibernetička sigurnost.

Suradnja na području zaštite zračnog prometa

Suradnja i koordinacija obavljala se u području zaštite civilnog zračnog prometa sa Sigurnosno-obavještajnom agencijom i Ministarstvom unutarnjih poslova, u dijelu praćenja stanja zaštite, procjene prijetnji i definiranja dodatnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa.

S Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske ostvarena je kontinuirana suradnja prvenstveno na operativnoj razini.

U skladu s nadležnostima određenim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa i funkcijom Agencije kao Nadležnog tijela ostvarena je aktivna i kontinuirana suradnja tijela nadležnih za procjenu prijetnji civilnom zračnom prometu, SOA-e, MUP-a i Agencije, uz sudjelovanje predstavnika operatora zrakoplova i aerodroma. U koordinaciji Agencije, tijekom izvještajnog razdoblja održana su četiri sastanka radne grupe za procjenu prijetnji – TAWG, s ciljem procjene prijetnji civilnom zračnom prometu i određivanja razine prijetnji, sukladno specifičnoj klasifikaciji propisanoj Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa. Temeljem obavljenih procjena nije utvrđena potreba za dodatnim mjerama reakcije, a prethodno utvrđene dodatne mjere zaštite zadržane su na istoj razini.

Suradnja na području bespilotnih zrakoplova

U 2024. godini nastavila se i pojačala suradnja s Ministarstvom unutarnjih poslova, poglavito policijskim službenicima koji dostavljaju sve više relevantnih izvješća o uočenim potencijalno nepropisnim i neovlaštenim operacijama dronova. Temeljem tih izvješća Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo omogućava se postupanje u pogledu osiguravanja primjene propisa, što ima velik učinak na podizanje svijesti javnosti o potrebi poštivanja pravila u operacijama dronova.

Nastavljena je više nego uspješna suradnja s Hrvatskom gorskom službom spašavanja, poglavito u području omogućavanja provedbe ispita za udaljene pilote na različitim lokacijama u Republici Hrvatskoj, što daje jednake ili približno jednake mogućnosti svim zainteresiranim građanima Republike Hrvatske da pristupe tim ispitima, bez uzrokovanja nepotrebnog utroška vremena i novaca radi dolaska u Zagreb. Suradnja s Hrvatskom gorskom službom spašavanja se nastavila i u domeni sudjelovanja inspektora Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u osposobljavanjima udaljenih pilota Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS).

U 2024. godini nastavili smo i sudjelovanje u radu radne skupine za zaštitu od požara u kojoj smo u okviru dodijeljenih nam aktivnosti surađivali na izradi standardnih operativnih postupaka za korištenje dronova u vatrogastvu.

Na žalost, suradnja s Državnim inspektoratom po pitanju nadzora tržišta dronova još uvijek nije polučila željene rezultate i za sada u Republici Hrvatskoj nemamo uspostavljen sustav nadzora tržišta dronova, što je svakako priorite za naredni period.

Suradnja na području odobravanja letova

Odsjek je nastavio suradnju s resornim Ministarstvom na temu *Bilateral arrangements for air services between the UK and Croatia*. Sredinom izvještajne godine, a temeljem odobrenja Europske komisije, potpisan je *Memorandum of Understanding* (MOU) kojim su se dodijelila prometna prava i uspostavio temelj za izdavanje tzv. *Block permit* odobrenja hrvatskim i britanskim operatorima za nesmetano obavljanje komercijalnih *ad hoc* letova između Republike Hrvatske i Ujedinjenog Kraljevstva i obrnuto. Slijedom toga, Odsjek je pravovremeno informirao hrvatske operatore te pružao podršku prilikom uspostavljanja same procedure.

Nadalje, nastavila se suradnja i koordinacija s resornim Ministarstvom vezano uz provedbu Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini, kako je izmijenjena.

Suradnja na području vođenja registra zrakoplova

Temeljem Sporazuma o suradnji i Protokola za razmjenu podataka između Agencije i Porezne uprave, Agencija je dostavljala Poreznoj upravi za potrebe njenog postupanja informacije o promjenama podataka o zrakoplovima iz Hrvatskog registra civilnih zrakoplova.

Također, u skladu s pravnim okvirom koji se odnosi na obaveznu provjeru zrakoplova u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS baza), Agencija je u suradnji s MUP-om uspješno povezivala postupak upisa zrakoplova u Registar i postupak provjere u SIS bazi s ciljem provjere jesu li zrakoplovi koji su u postupku registracije ukradeni, nezakonito prisvojeni, izgubljeni ili traženi kao dokaz u kaznenom postupku.

3.1.2 Suradnja s inozemnim nadležnim tijelima

Predstavnici Agencije aktivno sudjeluju na redovitim sastancima i aktivnostima europskih te drugih međunarodnih organizacija i institucija iz područja zračnog prometa, u radu njihovih stručnih tijela i radnih grupa.

Suradnja s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA), nadležnim tijelima Europske komisije, Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL) te Europskom konferencijom civilnog zrakoplovstva (ECAC) od posebnog je interesa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

Predstavnici Agencije uključeni su i u razne odbore koji djeluju u suradnji ili pod okriljem Europske komisije: EASA odbor (EASA Committee), Odbor za sigurnost zračnog prometa (Air Safety Committee), Regulatorni odbor za zaštitu u civilnom zrakoplovstvu (Regulatory Committee for Civil Aviation Security), Odbor za Jedinstveno europsko nebo (SES Committee), Ekspertna grupa za sigurnost zrakoplovstva (Expert Group on Aviation Safety) Odbor za ReFuelEU Aviation (ReFuelEU Aviation Committee), Radna skupina za održivo zrakoplovstvo (Expert Group on Sustainable Aviation) u okviru Radne skupine za unutarnje tržište zrakoplovstva te radne skupine koje se bave zaštitom prava putnika u zračnom prijevozu, pitanjima naknada zračnih luka, pitanjima zaštite potrošača.

Tijekom 2024. godine, predstavnici Agencije sudjelovali su u ukupno 208 od 254 planirane aktivnosti kojima su nositelji bila inozemna nadležna tijela i organizacije uz napomenu da je planirani broj aktivnosti početkom godine

okvirno procijenjen pa se njegova dinamika mijenjala tijekom godine ovisno o aktivnostima dotičnih tijela. Pregled plana, njegova realizacija i utrošak ljudskih resursa na aktivnosti Agencije u inozemnim nadležnim tijelima vidljiv je u slijedećoj tablici:

Tablica 15: Pregled sudjelovanja u radu inozemnih nadležnih tijela u 2024. godini

Inozemna nadležna tijela	Plan	Realizacija	Utrošak čovjek/dan
EASA	87	56	122
EC	33	55	196
EUROCONTROL	29	10	16
ICAO	7	14	47
ECAC	6	-	-
FAB CE	13	5	7
Nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo drugih država	13	9	31
Ostala inozemna nadležna tijela	54	16	38
EMPIC	12	16	71
Ukupno	254	189	545

Nominirani predstavnici Agencije su također sudjelovali i u radu EASA standardizacijskih inspekcija u području aerodroma, području zrakoplovne medicine, području licenciranja, području sustava upravljanja i provođenju plana sigurnosti u zračnom prometu.

3.1.3 Civilno-vojna suradnja

Suradnja između Ministarstva obrane i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo definirana je Sporazumom o suradnji od 14. ožujka 2013. godine kojim je uspostavljen Zajednički civilno-vojni odbor za zračni promet. Radom Zajedničkog civilno-vojnog odbora za zračni promet osigurana je koordinacija aktivnosti, razmjena informacija i razmatranje aktualnog stanja sigurnosti zračnog prometa iz propisanih nadležnosti Ministarstva obrane i Agencije.

Sjednica Odbora održane su u skladu s planom pri čemu je naglasak bio na događajima od značaja za sigurnost zračnog prometa koji uključuju civilne i vojne zrakoplove, funkcioniranje civilno-vojne suradnje na civilno-vojnim aerodromima (Zagreb, Zadar, Lučko), te budućim zajedničkim aktivnostima sukladno Nacionalnom programu sigurnosti. Agencija je upozorila na povećanu učestalost događaja u kojima su sudjelovali uglavnom strani NATO zrakoplovi. Prepoznata je potreba za daljnjom razradom ove teme koju je potrebno potaknuti na sastancima NATO-a s obzirom da MORH i HRZ ne mogu izravno utjecati na letenje aviona država saveznica NATO-a.

3.2 Sustav upravljanja kvalitetom

U skladu s odredbama europskih propisa, nacionalna nadležna tijela su dužna uspostaviti i održavati sustav upravljanja, koji uključuje dokumentirane politike i postupke za opisivanje organizacije, načina i metoda za postizanje sukladnosti s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (dalje u tekstu: Uredba 2018/1139) i njezinim provedbenim pravilima u odnosu na obveze certificiranja, nadzora i osiguranja provedbe primjenjivih zahtjeva. Sustav upravljanja kvalitetom (*Quality Management System – QMS*) je temelj sustava upravljanja na kojem se gradi poslovanje Agencije.

3.2.1 Nadzori/inspekcije međunarodnih organizacija i institucija

U cilju praćenja primjene međunarodnih propisa i standarda te osiguranja njihove ujednačene provedbe, Agencija je, kao nadležno tijelo za nadzor sigurnosti i zaštite zračnog prometa, i sama predmet kontinuiranog nadzora od strane međunarodnih organizacija i institucija. Svrha ovih nadzora je ocjena sukladnosti sustava s važećim međunarodnim propisima i standardima.

ICAO – USOAP nadzor

Tijekom 2024. godine nije bilo nadzora Agencije u sklopu ICAO USOAP CMA (Continuous Monitoring Approach) sustava praćenja.

Obveza je relevantnih nadležnih tijela kontinuirano pratiti ažuriranost ICAO Compliance Checklists (CCL) za svaki pojedinačni ICAO Annex. Otežavajuća okolnost u kontinuiranom održavanju ažuriranosti statusa udovoljavanja ICAO standardima je i dalje činjenica da Agencija nema pristup ICAO on-line bazi preko koje se provodi ažuriranje svih relevantnih podataka, tako da Agencija nije u mogućnosti poduzimati pravovremene aktivnosti. Zahtjev za pristup bazi Agencija je od ICAO Nacionalnog koordinatora tražila u više navrata u zadnjih par godina, no istom do danas nije udovoljeno. Kontinuirano ažuriranje CCL-a je obveza svake zemlje članice kada god usvoji neku promjenu. Ažuriranje tih podataka i notifikacija razlika preduvjet je i za ažuriranje AIP-a.

Agencija je tijekom 2024. godine nastavila s aktivnostima praćenja ICAO državnih pisama (*ICAO State Letters*) i praćenja izmjena ICAO standarda, kao i kontinuirane notifikacije razlika između primjenjivih propisa (nacionalnih i europskih) i standarda *ICAO Aneksa*.

Agencija kontinuirano nastoji jačati suradnju s ICAO Nacionalnim koordinatom u aktivnostima vezanim za pravovremenu i kontinuiranu razmjenu bitnih informacija vezanih uz implementaciju ICAO standarda, zbog čega su i u Nacionalnom programu sigurnosti prepoznate aktivnosti vezane uz definiranje postupaka suradnje i razmjene informacija s nadležnim ministarstvom (Nacionalni ICAO koordinatom) vezano uz ICAO USOAP aktivnosti.

EASA standardizacija

EASA provodi kontinuirano praćenje država članica prema profilu rizika kojim se određuje učestalost i prioriteti standardizacijskih inspekcija. U sklopu programa standardizacijskih inspekcija (SIAP) za 2024. godinu EASA je provela dvije standardizacijske inspekcije Agencije u OPS/RAMP i MED domeni.

U veljači 2024. godine provedena je sveobuhvatna inspekcija nad radom Agencije u vezi s implementacijom zahtjeva europskih propisa u području letačkih operacija (OPS) i nadzora na stajanci (RAMP). U OPS domeni Agencija je pokazala sposobnost ispunjavanja svojih odgovornosti u vezi s certificiranjem i kontinuiranim nadzorom komercijalnih zračnih operatora, no identificirano i nekoliko područja poboljšanja. Utvrđena su tri nalaza vezna uz postupak odobravanja EFB (Electronic Flight Bag), nadzor učinkovitosti sustava upravljanja i osposobljavanje inspektora za održavanje specifična znanja za relevantni tip ili klasu zrakoplova. Za sve identificirane nalaze

nesukladnosti usuglašen je plan korektivnih mjera, a otklanjanje utvrđenih nalaza nesukladnosti odvija se u skladu s rokovima definiranim u odobrenom planu.

U domeni RAMP-a, Agencija je sukladno završnom izvješću pokazala snažnu predanost u provedbi Programa inspekcije na stajanci (Ramp Inspections) i zadovoljavajuću razinu provedbe primjenjivog zakonodavstva unatoč određenim područjima koja zahtijevaju dodatna poboljšanja kao što je uspostava postupka testiranja na alkohol za nacionalne operatore, te bolje vođenje zapisa i osposobljavanje inspektora na radnom mjestu (OJT). Pregledom zapisa o obuci inspektora na radnom mjestu (OJT) utvrđeno je da iako su inspektori bili pravilno kvalificirani, OJT obrasci koje je Agencija koristila za kvalifikaciju inspektora nisu sadržavali sve relevantne informacije. Za sve identificirane nalaze nesukladnosti usuglašen je plan korektivnih mjera, a otklanjanje utvrđenih nalaza nesukladnosti odvija se u skladu s rokovima definiranim u odobrenom planu.

Tijekom nadzora u MED domeni u rujnu 2024. godine posjećena su dva zrakoplovno-medicinska centra (AeMC) radi uzorkovanja učinkovitosti procesa certifikacije i nadzora AeMC-a u domeni medicinskog certificiranja.

Agencija je pokazala sposobnost ispunjavanja svojih odgovornosti u pogledu zrakoplovno-medicinske certifikacije, a tijekom nadzora nije utvrđena niti jedna nesukladnost. Kao glavne prednosti sustava istaknute su kompetentnost inspektora, učinkovit sustav vođenja evidencije postupaka i medicinske dokumentacije, kao i zrelost postupaka certifikacije i nadzora.

Tijekom 2024. godine Agencija je nastavila provoditi korektivne aktivnosti za otklanjanje nedostataka utvrđenih tijekom standardizacijskih inspekcija provedenih tijekom 2023. godine u području aerodroma i ATM/ANS. Sve dogovorene mjere su provedena, te su zaprimljene potvrde o zatvaranju svih utvrđene nesukladnosti.

Tijekom 2024. godine EASA je provela i nekoliko tzv. off-site nadzora u sklopu programa kontinuiranog praćenja (ECMA- Enhanced Continuous Monitoring Approach) a vezano uz provedbu zadataka iz Europskog plana sigurnosti u zračnom prometu (EPAS), provjeru implementacije zahtjeva za provjeru jezične sposobnosti (language proficiency), provjeru implementacije zahtjeva za testiranje posada zrakoplova na alkohol, primjena zahtjeva za uvođenje U-space i drugo.

EASA izvješće o kontinuiranom praćenju

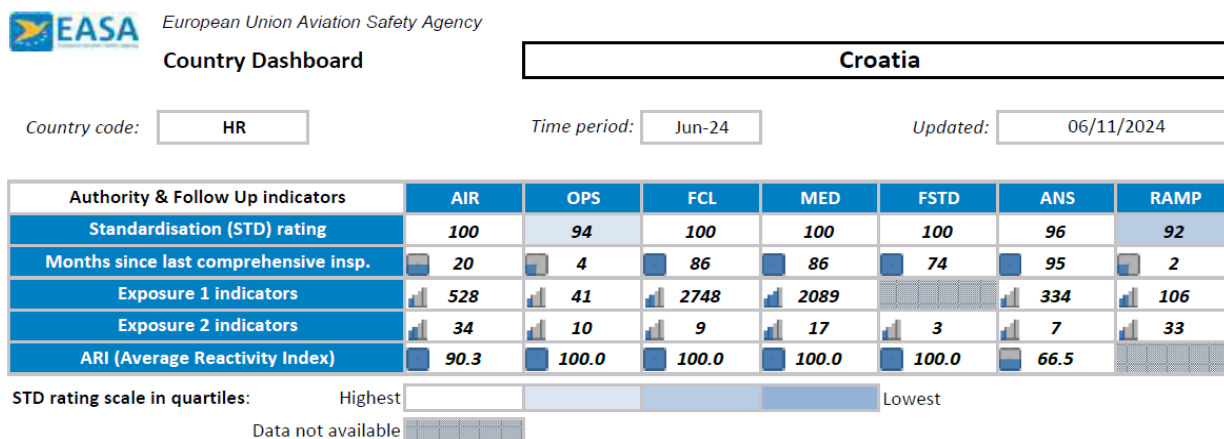
Osim provedbe standardizacijskih inspekcija, Uredbom (EU) 628/2013 uspostavljen je koncept kontinuiranog praćenja (*Continuous Monitoring Approach* – CMA) sposobnosti nadležnih zrakoplovnih vlasti u provedbu svojih obveza. Glavni cilj CMA koncepta je osiguranje sustava nadzora usklađenosti (*compliance audits*) usmjerenog prema rizicima i stvarnim performansama nekog sustava koji omogućava određivanje prioriteta inspekcija kada i gdje se ukaže potreba.

Prema spomenutoj Uredbi, EASA kvartalno prikuplja i analizira relevantne podatke i procjenjuje sposobnost nacionalnih zrakoplovnih vlasti u provedbi nadzora sigurnosti. U cilju efikasnijeg procesa prikupljanja podataka, EASA koristi web korisničko sučelje nazvano *Standardisation Information System* (SIS) preko kojeg Agencija kvartalno ažurira relevantne podatke o veličini industrije, broju izdanih certifikata, broju podignutih nalaza, fluktuaciji kompetentnog osoblja itd.

Rezultati praćenja se u obliku kvartalnih izvješća (*Continuous Monitoring Report*) stavljaju na raspolaganje nacionalnim nadležnim tijelima, te Europskoj komisiji. Na temelju kontinuiranog praćenja i provedenih analiza, EASA prilagođava program inspeksijskog nadzora, određuje prioritete te planira i određuje područje i obim (*scope*) standardizacijske inspekcije.

U zadnjem EASA izvješću o kontinuiranom praćenju iz prosinca 2024. godine Republika Hrvatska je još jednom ocijenjena visokim ocjenama u svim domenama što ukazuje na visoki stupanj udovoljavanja postavljenim zahtjevima.

Tablica 16: Standardizacijska ocjena i indeksi – objedinjeno po područjima krajem 2024. godine

3.2.2 Program internih nadzora Agencije

U skladu s Programom i planom internih nadzora Agencije tijekom 2024. godine provedeni su interni nadzori u slijedećim domenama: Odjel bespilotnih zrakoplova (travanj 2024), Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom (svibanj 2024), Odjel plovidbenosti (listopad 2024), Ured zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova (listopad 2024), Odjel ekonomske regulacije i nadzora (studeni 2024), te Ured Agencije u području osposobljavanja (prosinac 2024). U skladu s revizijom plana internih nadzora koji je prihvaćen u listopadu 2024. godine nadzori Odjela pravnih poslova, ljudskih resursa i pisarnice i Odjela licenciranja i zrakoplovne medicine su odgođenu i provedeni u siječnju 2025.

Internim nadzorima se provjeravalo funkcioniranje sustava planiranja i upravljanja, vođenje dokumentacije, dostatnost resursa i učinkovitost sustava osposobljavanja, realizacija procesa certifikacije i nadzora, osiguranje primjene zrakoplovnih propisa itd.

Skupnom analizom pojedinačnih izvješća s internih nadzora iz 2024. godine utvrđeno je kako su i dalje najčešći nedostaci vezani uz proces upravljanja promjenama vezanih uz implementaciju novoobjavljenih propisa. Preporuke se uglavnom odnose na unaprjeđenje sustava osposobljavanja te dokumentiranje informacija u sustavu CENTRIX. Za sve nesukladnosti utvrđene internim nadzorima provedena je analiza uzroka te su definirani i usvojeni planovi korektivnih mjera. Provedba korektivnih mjera odvija se prema usuglašenim planovima.

U skladu s uspostavljenim postupcima, u rujnu 2024. godine provedeno je preispitivanje sustava upravljanja kvalitetom i Politike kvalitete od strane rukovodstva Agencije tzv. Ocjena uprave (*Management Review*) u cilju osiguranja kontinuirane prikladnosti, primjerenosti i djelotvornosti procesa i sustava upravljanja s obzirom na politiku i ciljeve sustava upravljanja. Ocjena uprave obuhvatila je i procjenu mogućnosti za daljnja poboljšanja sustava upravljanja. Ocjenom uprave su, između ostalog, obrađene teme vezane uz *follow-up* zadataka s prethodne ocjene uprave, analizu i status nalaza internih i vanjskih nadzora, realizaciju plana osposobljavanja, status realizacije razvojnih projekata, status realizacije ciljeva za tekuću godinu te su analizirane promjene koje mogu utjecati na sustav upravljanja i procese Agencije. Propitivala se realizacija ciljeva postavljenih kroz GPR za 2023. godinu i ostvarenje ključnih pokazatelja uspješnosti. Svi ciljevi su realizirani prema planu, osim cilja vezanog za pravovremeno zatvaranje ICAO nalaza.

Definirane su sljedeće preporuke za daljnja poboljšanja radnih procesa i sustava upravljanja:

- nastavak rada na razradi sustava osposobljavanja kreiranog prema potrebama inspektora i specijalista, baziran na stvaranju, razvoju, održavanju i provjeri kompetencija,
- nastavak rada na podizanju standardizacije u radu EMPIC sustava,
- modernizacija Internet stranice Agencije sa ciljem građenja željenog imidža po principu „doći po pravu informaciju na pravo mjesto“,
- nastavak digitalizacije usluga i automatiziranja procesa,
- veći angažman Agencije u ICAO aktivnostima.

3.2.3 Inspekcija zaštite zračnog prometa od strane Europske komisije

Tijekom 2024. godine Europska komisija provela je jednu planiranu inspekciju zaštite zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Inspekcija zaštite operatora aerodroma Međunarodna zračna luka Zagreb d.d. obavljena je u svibnju 2024. godine s ciljem utvrđivanja kvalitete primjene Provedbene uredbe komisije 2015/1998 o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa. Inspekcijom zaštite utvrđeno je ukupno devet nesukladnosti. Agencija je u suradnji s operatorom aerodroma intenzivno radila na pripremi Plan korektivnih mjera kojim su opisane mjere za otklanjanje svih nesukladnosti utvrđenih inspekcijom. Plan je prihvaćen od strane Europske Komisije u prosincu 2024. godine, a sve korektivne mjere su provedene sukladno planu tijekom iduća tri mjeseca.

3.3 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Obveza je Agencije implementirati međunarodne zahtjeve vezane uz sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa koji uređuju i standardiziraju postupke nadležnih tijela kod certificiranja i nadzora zrakoplovnih subjekata, a u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. Zrakoplovni inspektori i specijalisti moraju biti visoko kvalificirani i osposobljeni stručnjaci, koji u ime Agencije obavljaju stručne i tehničke zadatke i čija je uloga presudna za nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Stručno osposobljavanje zrakoplovnih inspektora i specijalista Agencije obavlja se u skladu s Priručnikom školovanja zrakoplovnih inspektora koji definira i opisuje program školovanja zrakoplovnih inspektora i specijalista od trenutka zapošljavanja (inicijalno školovanje) pa kroz održavanje dodijeljenih ovlaštenja i kontinuirano usavršavanje (specijalizirana školovanja i školovanja za obnovu znanja), a koji je u cijelosti usklađen sa zahtjevima vezanim za kvalifikacije i školovanja zrakoplovnih inspektora definiranim primjenjivim EU uredbama.

Osposobljavanja zrakoplovnih inspektora i specijalista provodilo se u ovlaštenim domaćim i inozemnim organizacijama, institucijama za školovanje i osposobljavanje kao i kroz interna (*in-house*) školovanja.

U jesen 2023. godine započeto je osposobljavanje za menadžment koje se sastoji od 10 modula a koje je završeno u 2024. godini. Osposobljavanje menadžmenta provedeno je u cilju podizanja menadžerskih i komunikacijskih vještina, boljeg timskog rada, mentoriranja zaposlenika, boljeg upravljanja vremenom, organizacijom prioriteta i upravljanjem promjenama.

Vezano uz informacijski sustav EMPIC, ključni korisnici softvera u Agenciji su prisustvovali radnim sastancima korisnika kako bi bili upoznati s novim tehnologijama, funkcionalnostima i promjenama u softveru te prikupili korisne savjete i informacije vezane za implementaciju novih funkcionalnosti. Isto tako, aktivno su sudjelovali u radnim grupama gdje se intenzivno raspravljalo o unaprjeđenju softvera te su predlagali promjene koje smatraju potrebnima da bi softver bio u skladu potrebama Agencije i važećom regulativom.

Interna školovanja

Interna školovanja intenzivno su provedena tijekom 2024. godine u cilju ispunjenja potreba za školovanjima iz prve tri faze školovanja radnika (inicijalnog, specijaliziranog i školovanja za obnovu znanja). Školovanja su provedena unutar Agencije angažiranjem vlastitih instruktora ili suradnika / instruktora / stručnjaka iz zrakoplovne industrije koji su, prema procjeni s obzirom na iskustvo, kvalifikacije i razinu kompetencija, mogli kvalitetno realizirati pojedine programe.

Tijekom 2024. godine ukupno je održano 27 internih školovanja na kojima je sudjelovao ukupno 221 polaznik.

Vanjska školovanja

Vanjska školovanja su realizirana sukladno planiranim financijskim sredstvima i potrebama školovanja radnika Agencije pa je tako tijekom 2024. godine Agencija uputila svoje stručnjake na ukupno 87 vanjskih školovanja od čega je njih 59 održano u prostorima organizatora školovanja, a 28 je održano „on-line“ pri čemu je ukupno utrošeno 283 čovjek-dana.

Dodatno na planirana, Agencija je zbog ukazanih potreba tijekom 2024. godine provela i izvanredna neplanska vanjska školovanja za zrakoplovne inspektore, specijaliste i novozaposlene radnike i to ukupno 33 školovanja uz utrošak od 103 čovjek-dana.

U suradnji sa Državnom školom za javnu upravu organizirano je Savjetovanje s javnošću kao instrument politike boljih propisa kojem je prisustvovalo 48 radnika agencije.

Sveukupno je tijekom godine provedeno 120 vanjskih školovanja uz utrošak od 386 čovjek-dana. Početkom jeseni 2024. godine Plan vanjskih školovanja je revidiran i realizacija planiranih školovanja za 2024. godinu iznosi 96,77% što je skladu s postavljenim ciljem provedbe školovanja i stručnog osposobljavanja za izvještajnu godinu.

3.4 Odnosi s javnošću

Javnost rada Agencije jedno je od njezinih temeljnih načela temeljem čega se prepoznaje njezina temeljna zadaća. Agencija svoju viziju i misiju ostvaruje, između ostalog, i kroz suradnju s cjelokupnom javnošću, prvenstveno s područja zrakoplovne industrije. Težišna aktivnosti u ovom području djelovanja za 2024. godinu je uključivala objavljivanje tekstualnih i vizualnih sadržaja na web stranicama i društvenim mrežama koji su imali za cilj promicanje uloge, aktivnosti i nadležnosti Agencije u koordinaciji s nadležnim organizacijskim jedinicama. Također, zbog sve češćih pojava protupropisnog korištenja dronova u blizini požarišta i zračnih luka, Agencija je tijekom ljetne sezone organizirala medijsku kampanju usmjerenu prema korisnicima i operatorima dronova s ciljem sprječavanja ugrožavanja sigurnosti letaćkih operacija protupožarnih zrakoplova i civilnih zrakoplova u blizini zračnih luka. Kampanja je bila provedena putem radijskih postaja i web portala te je ocijenjena vrlo uspješnom. Naime, nakon provedene kampanje nije zabilježen niti jedan incident zbog kojeg je kampanja prethodno pokrenuta.

Na međunarodnom planu završetak Twinning Light projekta financiranog od strane Europske unije „Potpora Agenciji za civilno zrakoplovstvo u području sigurnosti i zaštite zračnog prometa“, a koje su provele Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo i Agencija za civilno zrakoplovstvo Republike Sjeverne Makedonije kao twinning partner, bio je najznačajniji međunarodni događaj za Agenciju. Stoga je povodom završne konferencije održane u studenom 2024. u hotelu Marriott u Skopju, na kojoj su nazočili visoki predstavnici javnih uprava EU, Hrvatske i Makedonije, priopćenje poslano javnosti i medijima.

Pored gore spomenutog, a poštujući načelo transparentnosti u svom radu, te primjenjujući Zakon o pravu na pristup informacijama, Agencija je putem službenih internetskih stranica redovito i ažurno informirala javnost o aktivnostima

i dokumentima koji se vežu za transparentnost javne nabave (registri ugovora o javnoj nabavi, planovi nabave), natječaj za radna mjesta, godišnja izvješća o radu, financijska izvješća te prava na pristup informacijama.

Od ostalih aktivnosti realiziranih tijekom 2024. vezano uz odnose s javnošću za istaknuti je:

- praćenje sadržaja objavljenih u sredstvima javnog priopćavanja, a koje se odnose na Agenciju i njezine nadležnosti te priprema odgovora na njih,
- zaprimanje zahtjeva i pritužbi javnosti te odgovore na njihove upite te
- organizacija konferencija, edukativnih radionica i drugih događanja.

3.5 Aktivnosti na razvojnim projektima

Agencija primjenjuje projektni pristup za unaprjeđenje rada i poslovanja te podizanja kvalitete obavljanja poslova iz svoje nadležnosti. Pregled aktivnosti Agencije tijekom 2024. godine na provedbi višegodišnjih razvojnih projekata dan je u nastavku.

3.5.1 Projekt rekonstrukcije i sanacije poslovne zgrade

Tijekom 2024. godine u svrhu analize isplativosti daljnjeg ulaganja i odluke o budućim aktivnostima vezanim za nekretninu u Krajiškoj ulici 20, a temeljem nalaza Državne revizije i uzimajući u obzir štetu uzrokovanu potresom na predmetnoj nekretnini, imenovana je Radna grupa za procjenu tržišne vrijednosti nekretnine i izradu Elaborata o procjeni, u Krajiškoj ulici 20 u Zagrebu. U poslovnim knjigama Agencije tako su provedene promjene u vrijednosti i obujmu imovine, nakon kojih knjiženja stanje na kontu Poslovni objekti u pripremi iznosi 2.839.604,50 EUR. Krajem 2024. godine angažirana je tvrtka CBS International d.o.o. kako bi izradila Analizu najbolje iskoristivosti građevinskog zemljišta u Krajiškoj ulici 20 u Zagrebu, uzimajući u obzir potrebe Agencije kao pravne osobe s javnim ovlastima, čije poslovanje mora biti usklađeno sa odredbama Zakona o zračnom prometu, Zakona o proračunu te drugih propisa koji se na odgovarajući način primjenjuju na Agenciju kao javnopravno tijelo i proračunskog korisnika. S obzirom na ishod navedene Analize, Agencija će definirati i daljnje korake glede dugoročnog rješenja za svoj poslovni prostor uzimajući u obzir rastući djelokrug rada i potrebu za dodatnim ljudskim resursima.

3.5.2 Suradnja s EASA-om na međunarodnim projektima

U skladu s odredbama Uredbe (EU) 2018/1139, EASA i Agencija tijekom proteklih godina ostvarile su iznimno uspješnu suradnju na međunarodnim projektima. Pravni temelj navedene suradnje predstavljaju Okvirni ugovor o potpori nacionalnih nadležnih zrakoplovnih tijela međunarodnim aktivnostima EASA-e iz 2020. godine (dalje u tekstu: Okvirni ugovor) i Sporazum o partnerstvu iz 2019. godine kojima EASA osigurava da u njeno ime aktivnosti nadzora, certifikacije i druge vrste pomoći povezane za sigurnošću zračnog prometa obavljaju visoko kompetentni eksperti odabranih civilnih zrakoplovnih vlasti država članica EU, pa tako i Agencije.

Temeljem Okvirnog ugovora Agencija je tijekom 2024. godine realizirala četiri aktivnosti iz područja licenciranja osoblja, letačkih operacija, aerodroma i prava putnika na kojima je sudjelovalo 42 sudionika iz Alžira, Armenije, Azerbajdžana, Egipta, Izraela, Jordana, Libanona, Maroka i Palestine.

Implementacijom Sporazuma o partnerstvu nastavljena je višegodišnja suradnja s EASA-om u vidu pomoći pri certifikaciji i nadzoru četiri organizacije za održavanje zrakoplova.

Uz svoje već poznato i cijenjeno iskustvo implementacije multilateralnih ugovora i europskih propisa iz područja civilnog zrakoplovstva, Agencija je kroz rad na gore navedenim projektima prepoznata kao kvalitetan i ravnopravan

partner starijim državama članicama EU kao i samoj EASA-i, što potvrđuje sve veći angažman Agencije u međunarodnim projektima kao i angažiranje odabranih stručnjaka Agencije za sudjelovanje u radu standardizacijskih timova EASA-e pri obavljanju nadzora civilnih zrakoplovnih vlasti drugih država članica EU.

3.5.3 Program digitalne transformacije Agencije - eCCAA

Agencija je u 2022. godini pokrenula petogodišnji Program digitalne transformacije Agencije – eCCAA za razdoblje 2023-2028. Program je usmjeren na razumijevanje, odabir i implementaciju modernih, naprednih tehnologija s ciljem preoblikovanja, kao i sveobuhvatnu optimizaciju poslovnih procesa, pružanje novih digitalnih usluga i inovaciju poslovanja. Fokus programa je na šest razvojnih cjelina:

- 1) Digitalne platforme
- 2) Korisničko iskustvo
- 3) Podaci, analitika i znanost o podacima
- 4) Kontinuitet poslovanja
- 5) Kibernetička sigurnost
- 6) Stjecanje i razvijanje kompetencija

U 2024. godini u sklopu programa pokrenuto je više projekata s fokusom na jačanje kibernetičke sigurnosti i osnaživanje ICT infrastrukture sa ciljem ostvarivanja sigurnih i visoko pristupačnih digitalnih usluga Agencije. Dodatni fokus je bio na osiguranje kvalitete i dostupnosti podataka.

U sklopu Programa, Agencija je nastavila s jakim doprinosom daljnjom digitalnoj transformaciji javne uprave. Putem Državne sabirnice omogućeno je povezivanje i interaktivni uvid u podataka iz registra zrakoplova, a u 2025. godini očekuju se nove integracije čime će Agencija dodatno pridonijeti digitalnoj transformaciji javne uprave.

3.5.4 Twinning Light projekt u Sjevernoj Makedoniji

Agencija je tijekom 2024. godine uspješno završila implementaciju međunarodnog projekta za pružanje pomoći i prijenos znanja Republici Sjevernoj Makedoniji u njenim naporima jačanja institucija i harmoniziranja zakonodavstva u području zračnog prometa sa EU legislativom. *Twinning Light* projekt pod nazivom „*Supporting the Civil Aviation Agency in the field of aviation safety and security*“ obuhvatio je usklađivanje makedonskih nacionalnih propisa te izradu dokumentacije (priručnika, procedura, obrazaca, lista provjere) neophodne za rad zrakoplovnih inspektora u područjima ATM/ANS, zaštita zračnog prometa, bespilotni zrakoplovi i plovidbenost zrakoplova.

Projekt je dovršen dva mjeseca prije zadanog roka, a na njemu je bilo angažirano 17 stručnjaka iz Agencija uz utrošak od ukupno 181 radnog dana. Financijska realizacija iznosila je 91% od planiranog ukupnog budžeta projekta koji je iznosio 249.850,55 EUR.

Ovaj projekt je bio nastavak prethodnog projekta kojeg je Agencija također uspješno realizirala u periodu od 2019. do 2021. godine čime je potvrđen međunarodni ugled Agencije stečen znanjem, stručnošću i visokom profesionalnošću njenih zaposlenika.

4. UPRAVLJANJE RESURSIMA AGENCIJE

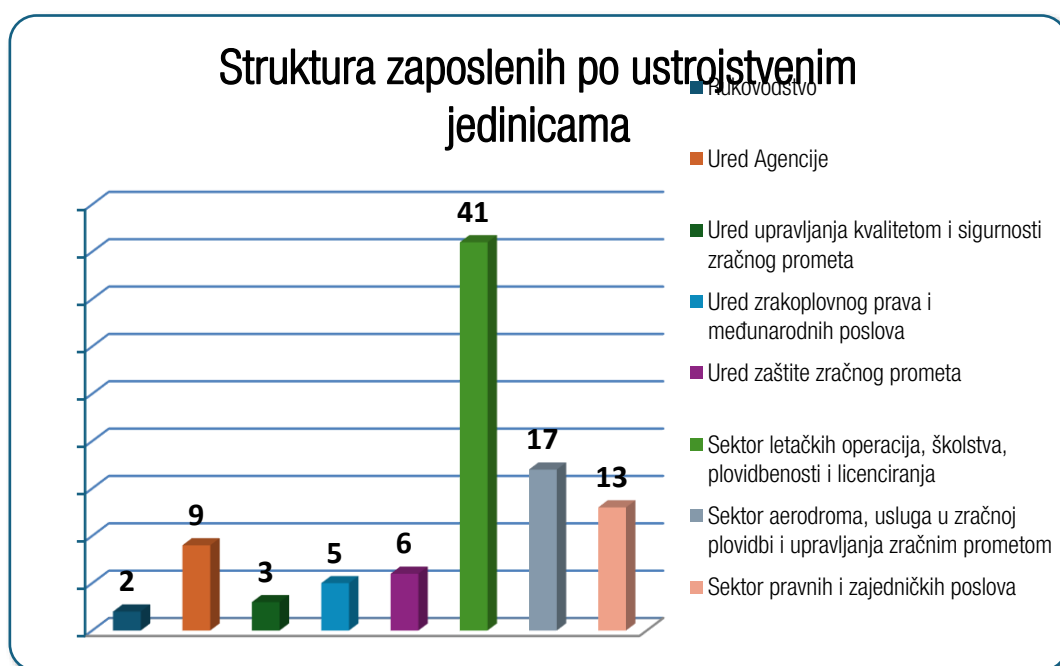
Tijekom 2024. godine Agencije je upravljala svojim ljudskim, financijskim i materijalnim resursima kako slijedi u nastavku.

4.1 Ljudski resursi

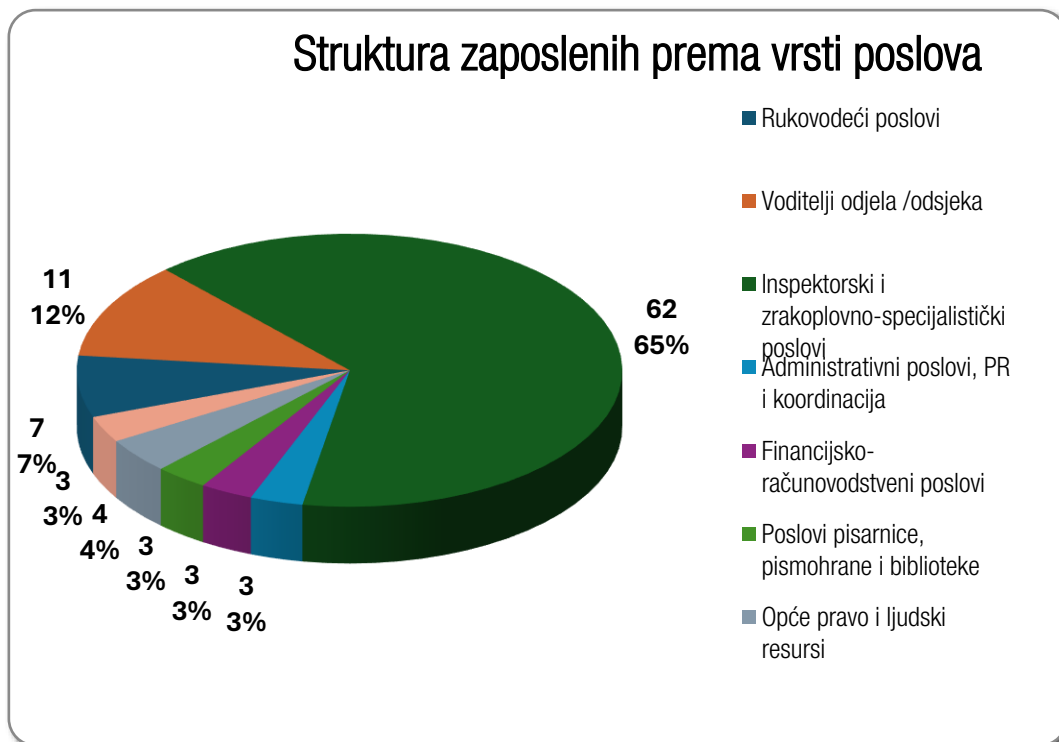
Sukladno odredbama Zakona, Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizlaze iz nadležnosti Agencije.

Na dan 1. siječnja 2024. godine Agencija je zapošljavala 93 radnika. Tijekom godine došlo je do prestanka radnog odnosa za pet radnika (tri zrakoplovna inspektora, voditelj Odjela aerodroma, Voditelj Ureda zaštite zračnog prometa) dok je u istoj godini zaposleno osam novih radnika (dva zrakoplovna inspektora, specijalist za licenciranje, specijalist za zrakoplovno pravo, specijalist za zaštitu zračnog prometa, specijalist za javnu nabavu, specijalist za financije, specijalist za pravne poslove) tako da je na dan 31. prosinca 2023. godine u Agenciji bilo zaposleno ukupno 96 radnika. Za istaknuti je da se Agencija svake godine suočava s poteškoćama u zapošljavanju i zadržavanju odgovarajućeg stručnog osoblja. Uzimajući u obzir rast zračnog prometa u Republici Hrvatskoj i trendove razvoja zakonodavstva primjenjivog na civilno zrakoplovstvo, neupitno je da postoji manjak kvalitetnog ekspertnog kadra što se naročito odnosi na struke koje su deficitarne na tržištu rada (piloti, kontrolori zračnog prometa, zrakoplovni inženjeri i tehničari) ali i na druge struke i funkcije koje se unutar Agencije specijaliziraju za zrakoplovstvo, a koje su civilne zrakoplovne vlasti dužne zapošljavati sukladno propisima (npr. doktori medicine, ekonomisti, pravnici, specijalisti za održivost, sigurnost te ostali inženjeri različitih struka). Razlog za navedeno je globalno velika potražnja te bolji uvjeti rada u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

U nastavku je grafički prikaz broja zaposlenih radnika i njihove strukture sa stanjem na dan 31. prosinca 2024. godine.

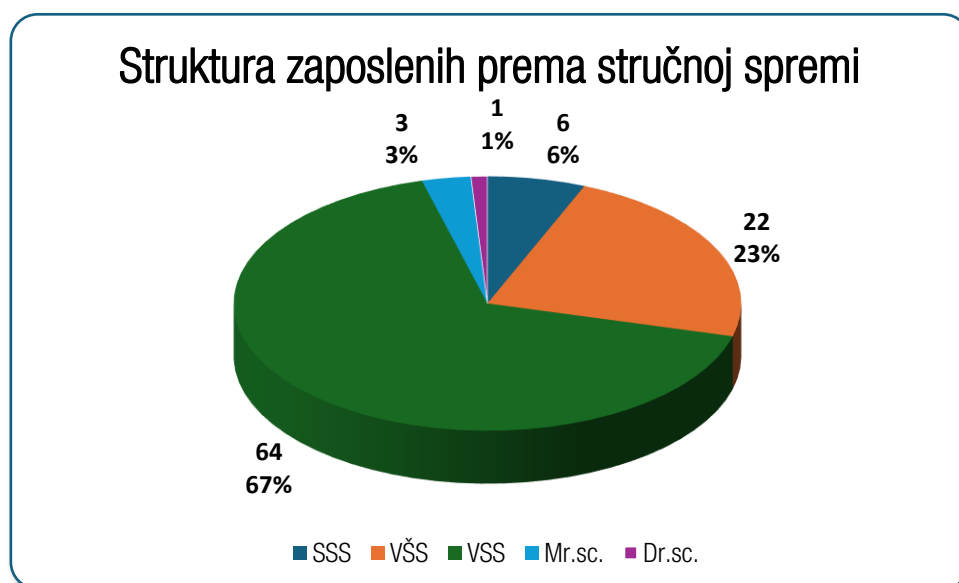

Grafikon 11: Pregled broja radnika Agencije po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama

Grafikon 12: Pregled strukture radnika Agencije prema vrsti poslova

Na grafikonu koji slijedi prikazana je struktura stručne spreme radnika Agencije.

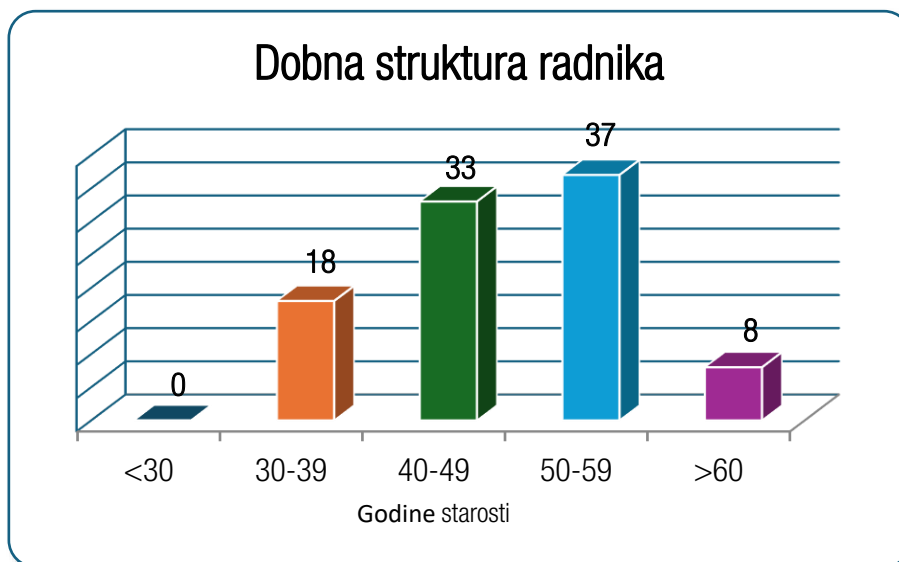
Grafikon 13: Pregled stručne spreme radnika Agencije

Na grafikonu koji slijedi prikazana je spolna struktura radnika Agencije.

Grafikon 14: Pregled broja radnika Agencije prema spolu

Sljedeći grafikon prikazuje dobnu strukturu radnika Agencije.

Grafikon 15: Pregled dobne strukture radnika Agencije

Agencija je također koristila i vanjske stručne suradnike za potrebe nadzora, provođenja teorijskih / praktičnih ispita i provjere stručnosti, kao i za obavljanje određenih stručnih poslova koji su povremenog karaktera ili iz usko specijaliziranog područja (kontrola letenja, simulatori letenja, tip zrakoplova i drugo).

4.2 Financijski resursi

Agencija provodi odgovorno financijsko poslovanje u cilju osiguranja zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja financijskih sredstava. Člankom 5. stavkom 3. Zakona, člankom 9. stavkom 1. Statuta Agencije i člankom 86. stavkom 6. Zakona o proračunu („Narodne novine“ broj 144/2021) propisano je da Agencija podnosi Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svom radu uključujući i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana. Obzirom da je Agencija 2016. godine upisana u Registar proračunskih korisnika, u obvezi je provoditi proračunsko računovodstvo. Shodno tome, a temeljem članka 24. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu („Narodne novine“ broj 37/2022, 52/2025) u 2024. godini predavani su financijski izvještaji za proračunsku godinu i razdoblja.

Agencija je u 2024. godini ostvarila 14.227.833,34 eura prihoda, što iznosi 17,49 % više od planiranih prihoda, i 0,08% više od ostvarenih prihoda prethodne godine. Ukupni rashodi Agencije u 2024. godini iznosili su 12.593.524,47 eura, od čega su rashodi poslovanja bili 12.030.348,33 eura, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 563.176,14 eura.

Rezultat poslovanja Agencije u 2024. godini je višak prihoda u iznosu od 1.634.308,87 eura. Iz prethodnih razdoblja, Agencija je ostvarila višak prihoda i primitaka u iznosu od 21.642.403,98 eura te u sljedećem razdoblju ima raspoloživo 23.276.712,85 eura. Višak Prihoda Agencija će koristiti u budućem razdoblju za potrebe osiguranja likvidnosti i financijske stabilnosti poslovanja, te za izvršavanje svih Zakonom propisanih nadležnosti Agencije.

4.3 Materijalni resursi

Nabava materijalnih resursa u 2024. godini provodila se sukladno Godišnjem programu rada, Financijskom planu i Planu nabave za 2024. godinu putem postupaka javne i jednostavne nabave poštujući osnovna načela javne nabave te zakonitog, namjenskog i svrhovitog trošenja proračunskih sredstava, a u cilju unaprjeđenja informacijske sigurnosti, digitalne transformacije i modernizacije IT infrastrukture.

Sukladno Projektu digitalne transformacije HACZ te smjernicama i preporukama o informacijskoj sigurnosti, Agencija je ugovorila i implementirala uslugu za upravljanje sigurnošću podataka i događaja (SIEM) koji pruža sveobuhvatan pregled nad sigurnošću IT okruženja. Implementiran je i sustav dvofaktorske autentifikacije čime je osiguran viši stupanj zaštite poslovanja i sigurnosnog nadzora. Nadalje, uveden je sustav za kontinuiranu dostupnost kritične infrastrukture, kao i antivirusni sustav nove generacije (XDR), čime je značajno podignuta razina informatičke sigurnosti.

Agencija je ugovorila pristup internetu i HITRONetu kako bi nastavila neometano povezivanje s javnopravnim tijelima putem jedne zajedničke računalno komunikacijske infrastrukture. Nadograđena je IT infrastruktura Agencije novim poslužiteljima, dodatnom memorijom, procesorima i diskovima većeg kapaciteta za pohranu dokumenata kao i uređajem za visoku dostupnost usmjernika. Nabavljena su dodatna prijenosna računala i monitori kao zamjena postojeće dotrajale opreme, a unaprijeđen je i video-nadzor za fizičku sigurnost prostora Agencije.

U sklopu objedinjene nabave Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu, Agencija je sklopila ugovor za Microsoft licence za Office uredski paket, poslužiteljske (serverske) i korisničke licence za baze podataka i elektroničku poštu.

Također, osigurano je redovito licenciranje svih poslužiteljskih i korisničkih aplikacija, uključujući softver za planiranje prepreka na zračnim lukama (Obstacle Surface Planner), obradu CAD dokumenata te obuku zaštitnog osoblja (Casra). Dodatno, obnovljene su nove licence za softver za obradu PDF dokumenata i izradu editabilnih obrazaca. Elektronička komunikacija u odjelu Zaštite i sigurnosti zračnog prometa zaštićena je sigurnosnim

certifikatima, a svi ovlašteni radnici imaju digitalni potpis koji je ugrađen u aplikaciju za uredsko poslovanje što povećava sigurnost i efikasnost poslovnih procesa Agencije.

Agencija je nabavila i dodatni modul sustava EMPIC koji je posebno razvijen za regulatore u zrakoplovstvu.

U cilju održavanja kontinuiteta poslovanja provedene su planirane aktivnosti, koje uključuju penetracijska testiranja infrastrukture te analizu postojeće ICT opreme i procesa, čime je Agencija unaprijedila sigurnost i funkcionalnost IT sustava, osigurala novu opremu i poboljšala digitalizaciju poslovanja. Nastavak aktivnosti u ovom smjeru doprinijet će daljnjoj digitalnoj transformaciji, sigurnosti IT infrastrukture i povećanju efikasnosti poslovanja.

5. OSTVARENJE CILJEVA GODIŠNJEG PROGRAMA RADA AGENCIJE

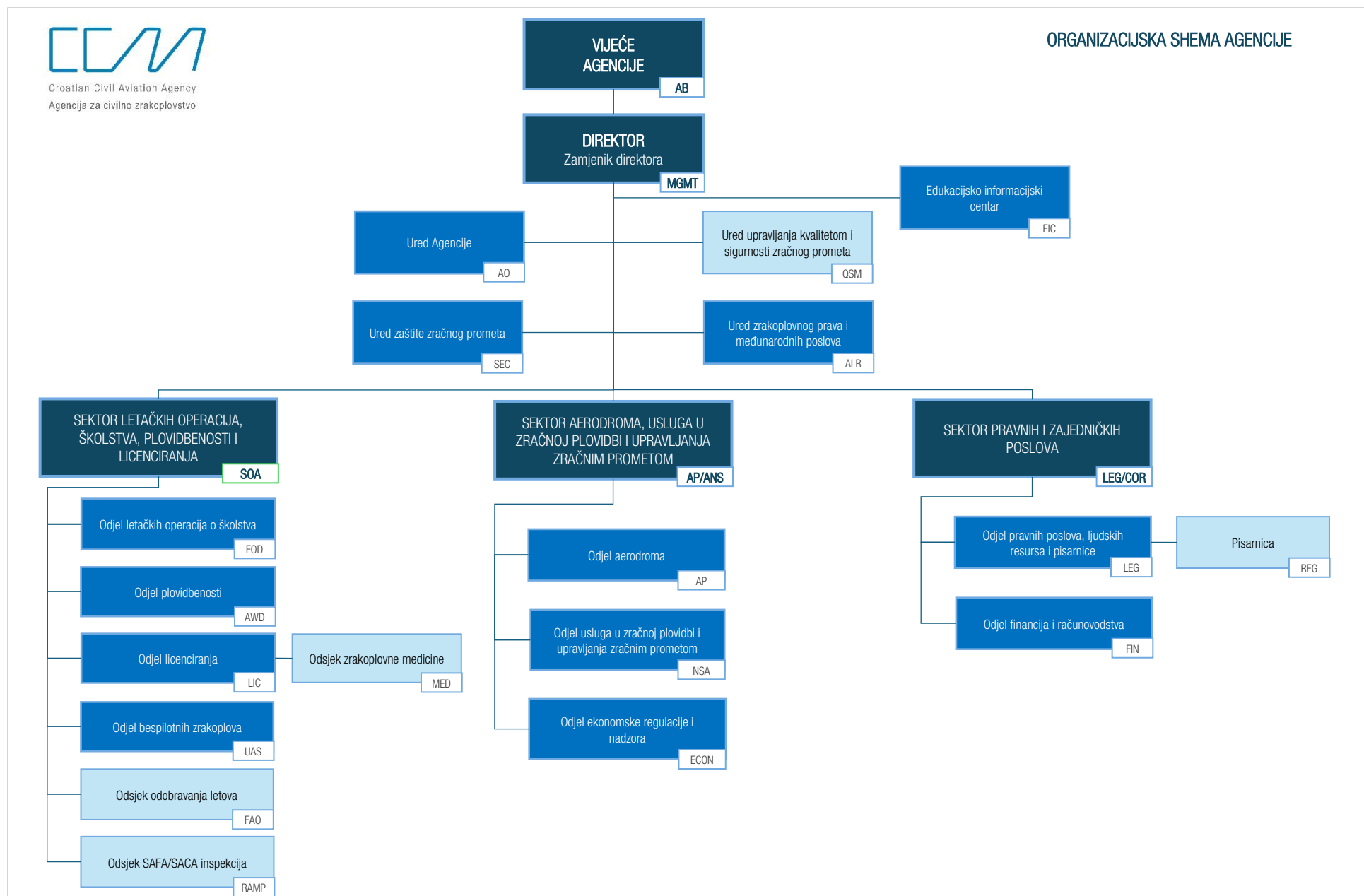
Provođenjem težišnih aktivnosti, Agencija je u najvećoj mjeri ostvarila ciljeve zacrtane Godišnjim programom rada za 2024. godinu. U tablici koja slijedi dan je detaljni prikaz ostvarenja postavljenih ciljeva.

Tablica 17: Pregled ostvarenja ciljeva Agencije u 2024. godini

R.br.	Cilj Agencije u 2023. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
1.	Certificiranje, licenciranje i kontinuirani nadzor zrakoplovnih subjekata	Planiranje i provedba certifikacije, licenciranja i kontinuiranog nadzora zrakoplovnih subjekata sukladno zakonskim obvezama i obvezama koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma. Provedbu nadzora temeljiti na procjeni rizika za svakog pojedinog zrakoplovnog subjekta, gdje je primjenjivo.	Postupci certificiranja i licenciranja sukladno urednim i potpunim zahtjevima zrakoplovnih subjekata realizirani unutar propisanih rokova u više od 90% predmeta. Realizacija plana nadzora od 100% u svakoj ustrojstvenoj jedinici u odnosu na propisima određeni minimum i procjenu rizika, izuzevši opravdano neizvršene nadzore	OSTVAREN	Postupci certificiranja i licenciranja provedeni na zahtjev stranaka i u propisanim rokovima. Referenca: točke 2.2 i 2.3 Od planiranih 540 nadzora, proveden je 519 (96%), a 21 nije mogao biti realiziran iz opravdanih razloga. Dodatno, provedeno je 156 neplaniranih izvanrednih (uvjetnih) nadzora što rezultira ukupnim brojem od 675 realiziranih nadzora u 2024. godini. Referenca: točka 2.1
2.	Održavanje potrebne razine stručnosti	Provoditi Plan školovanja u cilju osiguranja propisane razine stručnosti zaposlenika.	Realizacija Plana školovanja > 75%.	OSTVAREN	Od planiranih školovanja, realizirano je 27 internih te 87 vanjskih, a dodatno je provedeno 33 neplanirana školovanja zbog ukazanih potreba tijekom godine. Realizacija plana iznosi 97%. Referenca: točka 3.3
3.	Pravovremeno otklanjanje nalaza utvrđenih EC, ICAO i EASA nadzorima	Pravovremeno zatvaranje nalaza međunarodnih institucija koji su u nadležnosti Agencije.	EC, ICAO i EASA - nalazi za koje je nadležna HACZ zatvoreni u prihvaćenim rokovima; EASA – Nisu izdana suplementarna	DJELOMIČNO OSTVAREN	Cilj je djelomično ostvaren. ICAO USOAP – Agencija je provela sve potrebne pripreme iz svoje nadležnosti za audit u domenama ADR i ATM/ANS. Dolazak audit tima nije realiziran niti u 2024. godini. Dogovor oko realizacija audita je u nadležnosti ICAO Nacionalnog koordinatora.

R.br.	Cilj Agencije u 2023. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
			izvješća vezano uz nadležnost HACZ. EASA - Nisu izdana suplementarna izvješća vezano uz nadležnost HACZ.		EASA - Nalazi iz standardizacijskih inspekcija su zatvoreni ili se provode u rokovima iz Plana korektivnih mjera. Nisu izdani <i>Supplementary Report</i> -i. Referenca: točka 3.2.1
4.	Priprema nacrtu prijedloga podzakonskih propisa	Pripremati nacрте prijedloga podzakonskih propisa u skladu s regulatornim promjenama u Republici Hrvatskoj i EU, te potrebama zrakoplovne industrije.	Izrada nacrtu prijedloga podzakonskih propisa provedena u skladu s Planom izrade propisa za 2024., bez neopravdanih kašnjenja.	DJELOMIČNO OSTVAREN	Od Planiranih šest pravilnika izrađeni su nacrti dva Pravilnika i dostavljeni na suglasnost MORH-u. Izrada ostala četiri Pravilnika je odgođena iz opravdanih razloga jer zahtijevaju dodatno vrijeme za razradu ili preispitivanje potrebe njihovog donošenja. Objavljena su tri dodatna Pravilnika. Revidirane su tri naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti (ASO).Referenca: točka 2.7
5.	Podrška zrakoplovnoj zajednici / zrakoplovnim subjektima	Održavati komunikaciju sa zrakoplovnom zajednicom / zrakoplovnim subjektima održavanjem stručnih skupova i drugih aktivnosti u svrhu promocije sigurnosti zračnog prometa i unaprjeđivanja zrakoplovne kulture.	Realizacija Plana održavanja stručnih skupova za zrakoplovnu zajednicu / zrakoplovne subjekte > 75%.	OSTVAREN	Održano 26 radionica od ukupno planiranih 19 Referenca: točka 2.5

R.br.	Cilj Agencije u 2023. godini	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti	Ostvarenje	Obrazloženje ostvarenja
6.	Sudjelovanje u međunarodnim projektima	Sudjelovati u projektima pružanja stručne podrške EASA-i dodijeljenima u okviru ugovora o suradnji (EASA Partnership Agreement) Provesti dodijeljeni Twinning Light projekt pomoći zrakoplovnim vlastima Republike Sjeverne Makedonije	Realizacija ugovorenih usluga u zadanim rokovima i traženoj kvaliteti – nema značajnih primjedbi EASA-e na izvršene usluge Realizacija projektnih aktivnosti u zadanim rokovima – verifikacija EU o uspješnoj realizaciji projekta	OSTVAREN	Agencija je sudjelovala u projektima pružanja stručne pomoći u organizaciji EASA-e te u ime EASA-e u certifikaciji i nadzoru ukupno četiri organizacija za održavanje u UK. Sve aktivnosti provedene sukladno sporazumu i bez primjedbi. Referenca: Točka 3.5.2
7.	Osiguranje dostatnih ljudskih resursa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije	Zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza propisanih Zakonom o zračnom prometu.	Realizacija Plana zapošljavanja >80%	DJELOMIČNO OSTVAREN	Početkom godine u radnom odnosu je bilo 93 radnika, ukupni broj radnika krajem godine iznosio 96. Referenca: točka 4.1

Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2024. godinu

OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO ZA 2024. GODINU

Prihodi i primici

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo ne financira svoje rashode iz izvora financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države (limiti), nego iz izvora 43 - Ostali prihodi za posebne namjene, iz izvora 31 – Vlastiti prihodi i iz izvora 51 – pomoći EU.

Za 2024. godinu planirani su prihodi u iznosu od 12.109.700 eura, te je u periodu 01.01.2024.-31.12.2024. ukupno realizirano 14.227.833,34 eura prihoda, što iznosi 117,49 % ostvarenja plana. Navedeni prihodi odnose se na vlastite prihode ostvarene prodajom usluga na tržištu, naknade iz djelatnosti Agencije, rutne i terminalne naknade, povrate troškova iz rutnih naknada za članarinu EUROCONTROL-u, te HACZ robne i putničke naknade.

Preneseni višak iz prethodnih godina iznosi 21.642.403,98 eura koji je uvećan za višak prihoda poslovanja ostvaren u 2024. godini u iznosu 1.634.308,87 eura, te je u sljedeću godinu preneseno ukupno 23.276.712,86 eura, čime se osigurava daljnja likvidnosti i financijska stabilnost poslovanja, provođenje razvojnih projekata, te izvršavanje svih Zakonom propisanih nadležnosti Agencije.

Rashodi i izdaci

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo svoje rashode vodi pod jednom aktivnosti – Administracija i upravljanje.

U 2024. godini planirani su rashodi u iznosu 13.195.577 eura te je u periodu 01.01.2024.-31.12.2024. ukupno realizirano 12.593.524,47 eura rashoda, što iznosi 95,44 % ostvarenja plana. U odnosu na isto razdoblje 2023. godine, realizirano je 21,83 % više rashoda.

Realizirani rashodi utrošeni su u skladu s planiranim aktivnostima Agencije, tj. za troškove obavljanja nadzora i inspekcija sigurnosti zračnog prometa kao i za rashode vezane za redovito poslovanje Agencije. Najveći iznos ostvarenih rashoda odnosi se na trošak članarine EUROCONTROL-u, povećane rashode za zaposlene, te nabavu nove nefinancijske imovine i ulaganja u računalne programe.

Stanje novčanih sredstava na računima na početku i na kraju 2024. godine

Stanje novčanih sredstava na 01.01.2024. godine na računima u poslovnim bankama iznosilo je 21.623.018,24 eura, dok je stanje novčanih sredstava na 31.12.2024. godine iznosilo 23.241.743,38 eura.

POSEBNI IZVJEŠTAJI

IZVJEŠTAJ O ZADUŽIVANJU NA DOMAĆEM I STRANOM TRŽIŠTU NOVCA I KAPITALA

U 2024. godini Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nije imala zaduživanja na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala.

IZVJEŠTAJ O DANIM JAMSTVIMA I PLAĆANJIMA PO PROTESTIRANIM JAMSTVIMA

U 2024. godini Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nije imala dana jamstva i plaćanja po protestiranim jamstvima.

IZVJEŠTAJ O KORIŠTENJU SREDSTAVA FONDOVA EUROPSKE UNIJE

U 2024. godini Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nije koristila sredstva fondova Europske unije.

IZVJEŠTAJ O DANIM ZAJMOVIMA I POTRAŽIVANJIMA PO DANIM ZAJMOVIMA

U 2024. godini Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nije imala dane zajmove i potraživanja po danim zajmovima.

IZVJEŠTAJ O STANJU POTRAŽIVANJA I DOSPJELIH OBVEZA, TE O STANJU POTENCIJALNIH OBVEZA PO OSNOVI SUDSKIH SPOROVA

Stanje nenaplaćenih potraživanja na kraju 2024. godine iznosi 956.528,30 eura koji se sastoji od 451.429,84 eur dospelih potraživanja i 505.098,46 eura nedospelih potraživanja. Odnosi se na fakturirane naknade zračnim prijevoznicima čija se naplata očekuje u budućem razdoblju. Na kraju 2024. godine Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nema nepodmirenih dospelih obveza.

U izvanbilančnim zapisima na kraju 2024. godine evidentirani su sudski sporovi u tijeku u iznosu od 79.682.261,00 euro a sastoje se od:

Redni br.	Tužitelj	Tuženik	Sažeti opis prirode spora	Iznos glavnice	Procjena finacijskog učinka	Procjenjeno vrijeme odljeva	Početak sudskog spora
1.	ECOS PILOT SCHOOL d.o.o.	HACZ	Naknada štete	31.853,47	31.853,48	Nije izvjesno	01.06.2015
2.	EUROPSKI OBALNI PRIJEVOZNIK d.o.o.*	HACZ	Naknada štete	79.587.749,68	79.587.749,68	Nije izvjesno	21.09.2016
3.	FIZIČKA OSOBA	HACZ	Naknada štete	62.657,84	62.657,84	Nije izvjesno	13.02.2024.

Napomena: u izvanbilančnim evidencijama u odnosu na sudske sporove navedeni su iznosi koji su iskazani u tužbenim zahtjevima, odnosno vrijednosti predmeta spora, a koji su precijenjeni i teško dokazivi u sudskom postupku. Upitne su osnovanosti tužbenih zahtjeva, a osobito visina iznosa naknade štete.

*U odnosu na upravni spor tužitelja Europski obalni avioprijevoznik, isti je pravomoćno okončan u korist Agencije. Spor za naknadu štete koji se vodi pred Trgovačkim sudom, a vezan je za navedeni upravni spor, u fazi je obustave postupka i čeka se rješenje o obustavi.

49083 Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo osnovana je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici 20. travnja 2007. ("Narodne novine", broj 46/07). Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske. Agencija je samostalna i neprofitna pravna osoba koja obavlja poslove od interesa za Republiku Hrvatsku u okviru djelokruga utvrđenog Zakonom o zračnom prometu i Statutom Agencije, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske kojoj podnosi godišnje izvješće o radu.

Agencija je 9. ožujka 2009. počela s operativnim radom. Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom o zračnom prometu.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je resorno ministarstvo za područje djelatnosti Agencije. U skladu s odredbama Zakona i Statuta Agencije, Agencijom upravlja Vijeće koje se sastoji od pet članova, koje na prijedlog ministra imenuje Vlada. Vijeće Agencije nema izvršne ni regulatorne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje je ovlaštena Agencija.

	Izvršenje 2023. (eur)	Plan 2024. (eur)	Izvršenje 2024. (eur)	Indeks izvršenje 2024./plan 2024.	Indeks izvršenje 2024./2023.
49083-Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	10.337.158,45	13.195.577	12.593.524,47	95,44	121,83
3113-RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA	10.337.158,45	13.195.577	12.593.524,47	95,44	121,83

3113 RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA

	Izvršenje 2023. (eur)	Plan 2024. (eur)	Izvršenje 2024. (eur)	Indeks izvršenje 2024./plan 2024.	Index izvršenje 2024./2023.
3113-RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA	10.337.158,45	13.195.577	12.593.524,47	95,44	121,83

Cilj 1. Razvijen sustav zračnog prometa

Opis provedbe cilja programa

Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija, izradu nacrt prijedloga propisa, te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom.

Za 2024. godinu planirano je 450 nadzora sigurnosti. Nadzori su redovito obavljani te su poduzimane odgovarajuće mjere kod subjekata iz područja civilnog zrakoplovstva koji su pod nadzorom/inspekcijom Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, a u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja EU i nacionalnim propisima. Tijekom 2024. godine realizirano je 459 planiranih nadzora i 230 uvjetnih nadzora.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2024.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
Nadzori sigurnosti u sustavu zračnog prometa	Nadzor sigurnosti prema odobrenim godišnjim planovima nadzora utvrđenim na razini svakog odjela/odsjeka u okviru njihove nadležnosti	broj	0	Godišnji program rada Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo	450	689

A909001 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE (IZ EVIDENCIJSKIH PRIHODA)

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2023. (eur)	Plan 2024. (eur)	Izvršenje 2024. (eur)	Indeks izvršenje 2024./plan 2024.	Indeks izvršenje 2024./2023.
A909001-ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE (IZ EVIDENCIJSKIH PRIHODA)	10.337.158,45	13.195.577	12.593.524,47	95,44	121,83

Zakonske i druge pravne osnove

- Zakon o zračnom prometu, članak 10., stavak 1.;
- Pravilnik o visini naknade za izvršeni pregled i provjeru plovidbenosti zrakoplova;
- Pravilnik o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja te utvrđivanje udovoljavanju uvjeta za izdavanje, produžavanje, obnavljanje i priznavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti zrakoplovnog osoblja;
- Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada;
- Pravilnik o utvrđivanju visine naknada za rad Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo;
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/317 o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba;
- Uredba (EZ) 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu;
- Zakon o provedbi projekata međunarodne institucionalne suradnje Europske unije i projekata tehničke pomoći.

Opis aktivnosti

Sukladno odredbama Zakona o zračnom prometu prihodi Agencije predstavljaju financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, a osiguravaju se:

- iz prihoda od djelatnosti Agencije, iz dijela naknada iz članka 96. stavka 12. Zakona, za poslove
- iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i primjenjivim zakonodavstvom Europske unije,
- iz naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu,
- iz naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku,
- iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Aktivnost Administracija i upravljanje se u 2024. godini provodila planiranom dinamikom. Nadzori su se provodili uzimajući u obzir obveze izvršavanja zadaća iz Godišnjeg programa rada Agencije za 2024. godinu. Financijska sredstva u iznosu 12.593.524,47 utrošena su u skladu s planiranim aktivnostima Agencije, tj. za troškove obavljanja planiranih aktivnosti za redovno poslovanje, certificiranje, licenciranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, troškove plaća zaposlenih, materijalne troškove, školovanje i osposobljavanje stručnih osoba - zaposlenika Agencije.

Najveći iznos materijalnih rashoda u iznosu od 3.685.023,00 eura odnosi se na trošak članarine EUROCONTROL-u koji se financira iz izvora 43 – Ostali prihodi za posebne namjene.

Agencija nastavlja provođenje petogodišnjeg programa (2023-2028) Digitalne Transformacije Agencije s ciljem unapređenja poslovnih procesa i ICT infrastrukture, a u svrhu omogućavanja pružanja digitalnih usluga. Program će omogućiti ostvarenje ciljeva razvojnih smjerova iz Strategije digitalne Hrvatske 2030.

IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA
ZA 2024. GODINU

I. OPĆI DIO

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA I RAČUNA FINANCIRANJA

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024. - 12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
6 PRIHODI POSLOVANJA					14.216.029,58	12.109.700	12.109.700	14.227.833,34	100,08	117,49
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINACIJSKE IMOVINE					0,00	0	0	0,00		
PRIHODI UKUPNO					14.216.029,58	12.109.700	12.109.700	14.227.833,34	100,08	117,49
3 RASHODI POSLOVANJA					10.154.126,97	12.559.071	12.559.071	12.030.348,33	118,48	95,79
4 RASHODI ZA NABAVU NEFINACIJSKE IMOVINE					183.031,48	636.506	636.506	563.176,14	307,69	88,48
RASHODI					10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44
UKUPNO										
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK					3.878.871,13	-1.085.877	-1.085.877	1.634.308,87	42,13	-150,51

SAŽETAK RAČUNA FINANCIRANJA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVRŠENJE 01.2023. - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024. - 12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
8 PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA					0,00	0	0	0,00	0	0
5 IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA					0,00	0	0	0,00	0	0
RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA					0,00	0	0	0,00	0	0
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE					17.763.532,85	21.642.403	21.642.403	21.642.403,98	121,84	100,00
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE					-21.642.403,98	-20.556.526	-20.556.526	-23.276.712,85	107,55	113,23
NETO FINANCIRANJE					-3.878.871,13	1.085.877	1.085.877	-1.634.308,87	42,13	-150,51
VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE					0,00	0	0	0,00	0	0

I. OPĆI DIO

RAČUN PRIHODA I RASHODA

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
				UKUPNO PRIHODI	14.216.029,58	12.109.700	12.109.700	14.227.833,34	100,08	117,49
6				Prihodi poslovanja	14.216.029,58	12.109.700	12.109.700	14.227.833,34	100,08	117,49
	63			Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.233,74	2.500	2.500	3.388,82	80,04	135,55
		632		Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	4.233,74			3.388,82	80,04	
			6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	4.233,74				0,00	
	64			Prihodi od imovine	5.553,51	4.100	4.100	4.201,24	75,65	102,47
		641		Prihodi od financijske imovine	5.553,51			4.201,24	75,65	
			6413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	697,98			2.000,05	286,55	
			6414	Prihodi od zateznih kamata	3.245,42			2.157,03	66,46	
			6415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule	1.610,11			44,16	2,74	
	65			Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	13.932.651,84	12.000.100	12.000.100	14.078.998,10	101,05	117,32
		652		Prihodi po posebnim propisima	13.932.651,84			14.078.998,10	101,05	
			6526	Ostali prihodi	13.932.651,84			14.078.998,10	101,05	
	66			Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	265.279,71	102.000	102.000	140.948,80	53,13	138,19
		661		Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	265.279,71			140.948,80	53,13	
			6614	Prihodi od prodaje proizvoda i robe	1.459,04			2.145,28	147,03	
			6615	Prihodi od pruženih usluga	263.820,67			138.803,52	52,61	
	68			Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	8.310,78	1.000	1.000	296,38	3,57	29,64
		683		Ostali prihodi	8.310,78			296,38	3,57	
			6831	Ostali prihodi	8.310,78			296,38	3,57	

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
				UKUPNO RASHODI	10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44
3				Rashodi poslovanja	10.154.126,97	12.559.071	12.559.071	12.030.348,33	118,48	95,79
	31			Rashodi za zaposlene	4.457.543,64	6.166.650	6.166.650	6.052.198,50	135,77	98,14
		311		Plaće (Bruto)	3.422.614,79			4.599.842,61	134,40	
			3111	Plaće za redovan rad	3.391.481,24			4.566.360,47	134,64	
			3112	Plaće u naravi	4.200,14			1.970,20	46,91	
			3113	Plaće za prekovremeni rad	26.933,41			31.511,94	117,00	
		312		Ostali rashodi za zaposlene	459.812,20			663.050,96	144,20	
			3121	Ostali rashodi za zaposlene	459.812,20			663.050,96	144,20	
		313		Doprinosi na plaće	575.116,65			789.304,93	137,24	
			3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	575.116,65			789.304,93	137,24	
	32			Materijalni rashodi	5.692.168,19	6.386.821	6.386.821	5.972.259,54	104,92	93,51
		321		Naknade troškova zaposlenima	525.889,45			752.761,83	143,14	
			3211	Službena putovanja	333.475,41			515.555,58	154,60	
			3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	71.457,95			86.104,09	120,50	
			3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	120.956,09			151.102,16	124,92	
		322		Rashodi za materijal i energiju	98.057,30			100.677,88	102,67	
			3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	39.685,20			40.256,41	101,44	
			3222	Materijal i sirovine	2.023,75			312,50	15,44	
			3223	Energija	40.597,32			35.579,21	87,64	
			3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	4.814,55			15.023,32	312,04	
			3225	Sitni inventar i auto gume	2.282,51			767,76	33,64	
			3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	8.653,97			8.738,68	100,98	
		323		Rashodi za usluge	928.160,20			1.252.739,10	134,97	
			3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	33.993,21			67.114,13	197,43	
			3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	73.237,03			64.751,46	88,41	
			3233	Usluge promidžbe i informiranja	29.944,24			54.151,30	180,84	
			3234	Komunalne usluge	3.591,88			4.839,37	134,73	
			3235	Zakupnine i najamnine	561.602,70			716.610,05	127,60	
			3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	27.036,39			26.826,93	99,23	
			3237	Intelektualne i osobne usluge	77.587,38			96.830,71	124,80	
			3238	Računalne usluge	98.336,62			171.134,13	174,03	
			3239	Ostale usluge	22.830,75			50.481,02	221,11	
		324		Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.024,62			7.999,23	395,10	
			3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.024,62			7.999,23	395,10	
		329		Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	4.138.036,62			3.858.081,50	93,23	

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
			3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	16.128,87			31.794,96	197,13	
			3292	Premije osiguranja	42.140,35			54.838,39	130,13	
			3293	Reprezentacija	23.921,97			49.990,72	208,97	
			3294	Članarine i norme	4.027.237,22			3.685.225,50	91,51	
			3295	Pristojbe i naknade	24.970,33			18.651,58	74,69	
			3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3.637,88			17.580,35	483,26	
	34			Financijski rashodi	4.415,14	4.900	4.900	5.306,52	120,19	108,30
		343		Ostali financijski rashodi	4.415,14			5.306,52	120,19	
			3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	2.891,40			3.903,38	135,00	
			3432	Negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule	1.523,74			1.395,52	91,59	
			3433	Zatezne kamate	0,00			7,62		
	38			Ostali rashodi	0,00	700	700	583,77		83,40
		383		Kazne, penali i naknade štete	0,00			583,77		
			3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	0,00			583,77		
			3834	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	0,00			0,00		
4				Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	183.031,48	636.506	636.506	563.176,14	307,69	
	41			Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	2.808,19	3.500	3.500	1.906,25	67,88	54,46
		412		Nematerijalna imovina	2.808,19			1.906,25	67,88	
			4124	Ostala prava	2.808,19			1.906,25	67,88	
	42			Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	178.723,29	628.006	628.006	553.894,89	309,92	88,20
		422		Postrojenja i oprema	107.247,04			313.941,49	292,73	
			4221	Uredska oprema i namještaj	99.298,06			304.038,14	306,19	
			4222	Komunikacijska oprema	6.137,98			1.296,66	21,13	
			4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	1.811,00			8.606,69	475,25	
		426		Nematerijalna proizvedena imovina	71.476,25			239.953,40	335,71	
			4262	Ulaganja u računalne programe	71.476,25			239.953,40	335,71	
	45			Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.500,00	5.000	5.000	7.375,00	491,67	147,50
		451		Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	1.500,00			7.375,00	491,67	
			4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	1.500,00			7.375,00	491,67	

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
UKUPNO PRIHODI	14.216.029,58	12.109.700	12.109.700	14.227.833,34	100,08	117,49
<i>3 Vlastiti prihodi</i>	<i>265.279,71</i>	<i>102.000</i>	<i>102.000</i>	<i>140.948,80</i>	<i>53,13</i>	<i>138,19</i>
31 Vlastiti prihodi	265.279,71	102.000	102.000	140.948,80	53,13	138,19
<i>4 Prihodi za posebne namjene</i>	<i>13.946.516,13</i>	<i>12.005.200</i>	<i>12.005.200</i>	<i>14.083.495,72</i>	<i>100,98</i>	<i>117,31</i>
43 Ostali prihodi za posebne namjene	13.946.516,13	12.005.200	12.005.200	14.083.495,72	100,98	117,31
<i>5 Pomoći</i>	<i>4.233,74</i>	<i>2.500</i>	<i>2.500</i>	<i>3.388,82</i>	<i>80,04</i>	<i>135,55</i>
51 Pomoći EU	4.233,74	2.500	2.500	3.388,82	80,04	135,55
UKUPNO RASHODI	10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44
<i>3 Vlastiti prihodi</i>	<i>66.819,61</i>	<i>200.100</i>	<i>200.100</i>	<i>192.403,74</i>	<i>287,95</i>	<i>96,15</i>
31 Vlastiti prihodi	66.819,61	200.100	200.100	192.403,74	287,95	96,15
<i>4 Prihodi za posebne namjene</i>	<i>10.267.242,63</i>	<i>12.992.977</i>	<i>12.992.977</i>	<i>12.399.472,87</i>	<i>120,77</i>	<i>95,43</i>
43 Ostali prihodi za posebne namjene	10.267.242,63	12.992.977	12.992.977	12.399.472,87	120,77	95,43
<i>5 Pomoći</i>	<i>3.096,21</i>	<i>2.500</i>	<i>2.500</i>	<i>1.647,86</i>	<i>53,22</i>	<i>65,91</i>
51 Pomoći EU	3.096,21	2.500	2.500	1.647,86	53,22	65,91

IZVJEŠTAJ RAČUNA FINANCIRANJA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	OSTVARENJE/ IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	OSTVARENJE/ IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
UKUPNO PRIMICI						
1 Opći prihodi i primici						
<i>11 Opći prihodi i primici</i>						
<i>12 Sredstva učešća za pomoći</i>						
....						
2 Doprinosi						
<i>21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje</i>						
3 Vlastiti prihodi						
<i>31 Vlastiti prihodi</i>						
...						
UKUPNO IZDACI						
1 Opći prihodi i primici						
<i>11 Opći prihodi i primici</i>						
<i>12 Sredstva učešća za pomoći</i>						
....						
2 Doprinosi						
<i>21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje</i>						
3 Vlastiti prihodi						
<i>31 Vlastiti prihodi</i>						
...						

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS**
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
UKUPNO RASHODI	10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44
04 Ekonomski poslovi	10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44
045 Promet	10.337.158,45	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	121,83	95,44

I. OPĆI DIO

RAČUN FINANCIRANJA

IZVJEŠTAJ RAČUNA FINANCIRANJA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					OSTVARENJE/ IZVRŠENJE 01.2023 - 12.2023.	REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	OSTVARENJE/ IZVRŠENJE 01.2024-12.2024.	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
8				Primici od financijske imovine i zaduživanja						
	84			Primici od zaduživanja						
		841		Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada						
			8413	Primljeni zajmovi od međunarodnih organizacija						
										
5				Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova						
	54			Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova						
		541		Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada						
			5413	Otplata glavnice primljenih zajmova od međunarodnih organizacija						
										

II. POSEBNI DIO
IZVJEŠTAJ PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024.-12.2024.	INDEKS
1		2	3	4	5=4/3*100
49083	HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	95,44
31	Vlastiti prihodi	200.100	200.100	192.403,74	96,15
43	Ostali prihodi za posebne namjene	12.992.977	12.992.977	12.399.472,87	95,43
51	Pomoći EU	2.500	2.500	1.647,86	65,91
31	PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACIJE	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	95,44
3113	RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	95,44
A909001	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	13.195.577	13.195.577	12.593.524,47	95,44
31	Vlastiti prihodi	200.100	200.100	192.403,74	96,15
3	Rashodi poslovanja	200.100	200.100	192.403,74	96,15
31	Rashodi za zaposlene	105.400	105.400	112.686,55	106,91
3111	Plaće za redovan rad			96.726,67	
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje			15.959,88	
32	Materijalni rashodi	94.600	94.600	79.717,19	84,27

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024.-12.2024.	INDEKS
1		2	3	4	5=4/3*100
3211	Službena putovanja			72.723,77	
3222	Materijal i sirovine			312,50	
3231	Usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza			322,76	
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa			3.277,40	
3293	Reprezentacija			3.080,76	
34	Financijski rashodi	100	100	0,00	0,00
43	<i>Ostali prihodi za posebne namjene</i>	12.992.977	12.992.977	12.399.472,87	95,43
3	Rashodi poslovanja	12.356.471	12.356.471	11.836.296,73	95,79
31	Rashodi za zaposlene	6.061.250	6.061.250	5.939.511,95	97,99
3111	Plaće za redovan rad			4.469.633,80	
3112	Plaće u naravi			1.970,20	
3113	Plaće za prekovremeni rad			31.511,94	
3121	Ostali rashodi za zaposlene			663.050,96	
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje			773.345,05	
32	Materijalni rashodi	6.289.721	6.289.721	5.890.894,49	93,66

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024.-12.2024.	INDEKS
1		2	3	4	5=4/3*100
3211	Službena putovanja			441.183,95	
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život			86.104,09	
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika			151.102,16	
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi			40.256,41	
3223	Energija			35.579,21	
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje			15.023,32	
3225	Sitni inventar i autogume			767,76	
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća			8.738,68	
3231	Usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza			66.791,37	
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja			64.751,46	
3233	Usluge promidžbe i informiranja			54.151,30	
3234	Komunalne usluge			4.839,37	
3235	Zakupnine i najamnine			716.610,05	
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge			26.826,93	
3237	Intelektualne i osobne usluge			96.830,71	

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024.-12.2024.	INDEKS
1		2	3	4	5=4/3*100
3238	Računalne usluge			171.134,13	
3239	Ostale usluge			50.481,02	
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa			4.721,83	
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično			31.794,96	
3292	Premije osiguranja			54.838,39	
3293	Reprezentacija			46.909,96	
3294	Članarine i norme			3.685.225,50	
3295	Pristojbe i naknade			18.651,58	
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja			17.580,35	
34	Financijski rashodi	4.800	4.800	5.306,52	110,55
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa			3.903,38	
3432	Negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule			1.395,52	
3433	Zatezne kamate			7,62	
38	Ostali rashodi	700	700	583,77	83,40
3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama			583,77	

BROJČANA OZNAKA I NAZIV		REBALANS 2024.	TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJE 01.2024.-12.2024.	INDEKS
1		2	3	4	5=4/3*100
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	636.506	636.506	563.176,14	88,48
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	3.500	3.500	1.906,25	54,46
4124	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine			1.906,25	
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	628.006	628.006	553.894,89	88,20
4221	Uredska oprema i namještaj			304.038,14	
4222	Komunikacijska oprema			1.296,66	
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene			8.606,69	
4262	Ulaganja u računalne programe			239.953,40	
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	5.000	5.000	7.375,00	147,50
4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima			7.375,00	
51	Pomoći EU	2.500	2.500	1.647,86	65,91
3	Rashodi poslovanja	2.500	2.500	1.647,86	65,91
32	Materijalni rashodi	2.500	2.500	1.647,86	65,91
3211	Službena putovanja	2.500	2.500	1.647,86	65,91